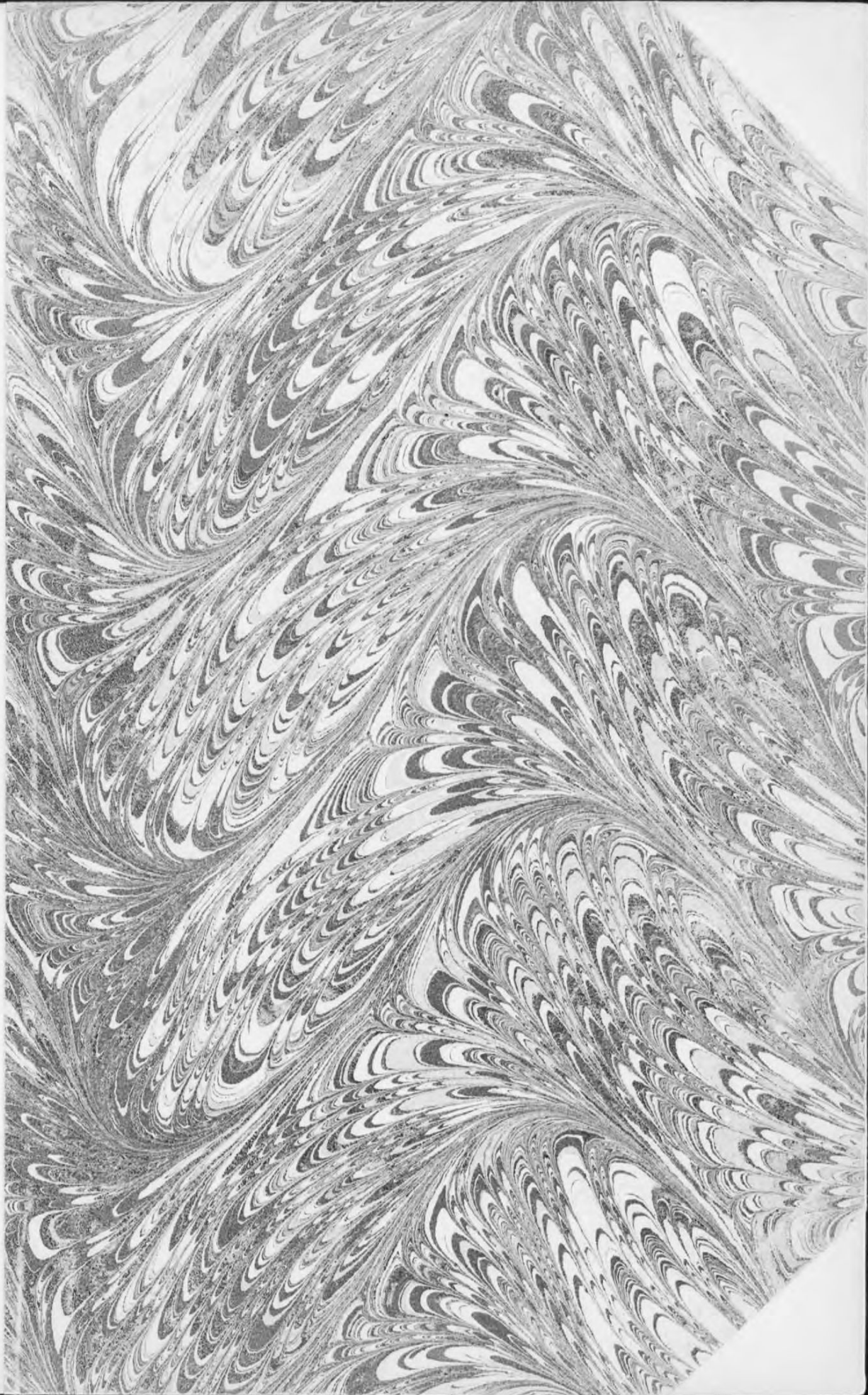

UBL: BKN00G 196

Boekenroelen
196.

18196

De Historie

Van den Coninck lijcken
Propheet David / van zijn
leven ende wonderlijke wercken:

Ende hoe victorieuselijck hy tegens zijne Vyanden
gesreden heeft.

Alles naar de nieuwe Oversettinghe gestelt.

MU. DERNED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

TOT UTRECHT,

gedruckt by Amelis van Haddenburgh, Ordinaris
Printer der Ed: Mog: Heeren Staten & Landt van Utrecht/
woonend inde Lijmerckel inde Bruckerye. Anno 1658.

na gebolcht. Doch David ginc heney/ ende quam weder van Saul / om zijn vader te schapen te weeden te bekeken. Se Philistijn intrad toe/ Des morgens vroech / in dese avont. Also vielde hy sieh daer veertich daegen lanck. Ende Issai seide tot zijnen Sone David: Neemt doch voer uwe broedert een Epfa van dit geroest Rooy / in dese thien broden / ende brengse ter lope in het leger tot uwe Broedert / maer brenght dese thien Melck-kesen den Overste over duysent / in ghy sult uwe Broedert besoecken / of het hen wel gaet / in ghy sult van haer pant mede nemen. Saul nu / in sy / in alle Mannen Israelt waren by t Eychendal met de Philistijnen strijden. Soe maecte sich David des morgens vroech op / ende hy liet de schapen by den hoeder / ende hy nam t op / ende ginc heney / ghelijck als t Issai hem bevelen hadt: ende hy quam aciden wagen-burch / alst heyt in scherden uyl-toec / ende men ten strijden. Ende de Israeltien ende Philistijnen stelden scherden teghen scherden. David nu liet de waten van sich / onder de hant des bevaerdert der waten / ende hy liep ten scherden / ende hy quam in vracghde zijne broedert na haren vbelstant. Soe hy met hem sprack / siet soo quam de Ramp-vechter op / in name wat Eliath / de Philistijn van Saul uyl der Philistijnen heyt / in hy sprack achtervolgent die woorden: in David hoorde se: Doch alle Mannen in Israelt / alst in dien man sagen / so vluichten sy voor zijn aengesichte / in sy vrede den seer. Ende mannen Israelt seiden: hebt ghy-lieden dien man wel gesien / die opgecomen is? Want hy is op-gecomen om Israelt te honen: in t sal geschieden / dat den Coninc dien man die hem slaet / met grooten rijckdom verrijcken sal / in hy sal hem zijn dochter geven / ende hy sal zijne vader huyt vry maken in Israelt. Soe seide David tot de mannen / die by hem stonden / seggend: Wat salmen dien

man doen / die desen Philistijn slaet / ende den smact van Israelt wendet? Want wie is dese onbesneden Philistijn / dat hy de scherden des levendigen Eddi soude honen? Wederom seide hem het volck achtervolgent dat voert / seggend: Also salmen den man doen / die hem slaet. Also Eliab zijn grootste Broeder hem tot die Mannen hoorde spreken / soo ontstact de toorn Eliab tegen David / in seide: Waerom zijt ghy nu af-gecomen / ende onder wien hebt ghy de weynige schapen inde woestijne gelaten? Ick kenne uwe vermetelheyt ende boesheyt uwe herten wel / want ghy zijt afgewonnen / op dat ghy den strij saeght. Soe seide David: Wat heb ick aangedaen? te daer geen oorsake? Ende hy wende sich af van dien man eenen anderen toe / ende hy seide achtervolgent dat voert / in het volck gaf hem weder antwoorde / achtervolgent de eerste woorden. Soe die woorden gehoort werden / die David gesprooken hadt / ende in tegenvoedicheyt Saul verkondecht werden / soo liet hy hem halen. Ende David seide tot Saul: genen mensche in ontvalle het herte om zient wilke / uwe knecht sal henengaan / in hy sal met desen Philistijn strijden. Maer Saul seide tot David: Ghy in sult niet kunnen henengaan tot desen Philistijn / om met hem te strijden / want ghy zijt een jongelinc / ende hy is een krijt-man van zijner leucht af. Soe seide David tot Saul: Uwe knecht woerde de schapen zijne vader / ende daer quam een leeu ende een Beer / in nam een scaep vande kudde wech. Ende te ginc uyl hem na / ende ick sloech hem / in reddde het uyl zijnen mont / Soe hy tegen my op-stont / so valte ick hem by zijnen baet / ende sloech hem / in doode hem. Uwe knecht heeft so den leeu al den Beer geslagen / alsoo sal dese onbesneden Philistijn zijn / gelijck een van die / om dat hy de scherden des levendigen Eddi gehoort heeft. Woerder seide David: De Heere / die

me

my vande hant des Leeuw verdeddet heeft / in uyl de hant des Beert / Die sal my reddden uyl de hant des Philistijn. Soe seide Saul tot David: gae heney / in de Heere is met u. Ende Saul kleede David met zijne kleedert / ende sette eenen koperen helm op zijn hooft / ende hy kleede hem met een pantsier. Ende David godde zijn voert aen over zijne kleedert / in wilde gaen / want hy in hadt moyt versocht / Soe seide David tot Saul: Ick in ean in dese niet gaen / want te in hebbe t moyt versocht / ende David besede van sich. Ende hy nam zijnen staf in zijne hant / in hy vooch sig vyl gladder steenen uyl de beke / in leyde inde horden taffche / die hy hadde / te welen inden sack / ende zijn slingert wat in zijn hant: alsoo maerde hy tot den Philistijn. Se Philistijn ginc oock heney / gaende maerend tot David / ende zijn schilt-drager ginc voor zijn aengesichte. Soe de Philistijn op sac / ende David sac / so verachte hy hem: want hy wat een jongelinc / volarghe / in tsgader schoon van aensien. De Philistijn nu seide tot David: Wen ick een hond / dat ghy tot my komt niet stercken / ende de Philistijn vreesde David by zijne Edden. Saer na seide de Philistijn tot David: Comt tot my / soo sal ick u vreesen / den vogelen des hemels geven / ende den dieren des veld. David daerentegen seide tot den Philistijn: Ghy komt tot my niet een voert / ende niet een spisse / in met een seelt; maer te come tot u inden name des Heeren der heyt-scharen des Eddi der slagen oorden Israelt / dien ghy ghehoort hebt. Te desen dage sal de Heere u belupen in mijne hant / ende ick sal u slaen / ende ick sal u hooft van u voegh nemen / in ick sal de doode lincamen van der Philistijnen leger desen dage / den vogelen des hemels / ende den beesten des veldt geven / ende de gantsche aerde sal welen / dat Israelt eenen Eddi heeft / ende dese gantsche veragderinge sal welen / dat de

Heere niet door het voert / mochte doerde spisse in verlost; want de krijt is des Heeren / die sal u lieden in onse hant geven. Ende t geschiede doe de Philistijn sich op maecte / ende

heney ginc / ende David te gemoste maerde / so haefte David / ende liep maerde scherden toe / den Philistijn te gemoste. Ende David stact zijne hant inde taffche / ende hy nam eenen steen daer uyl / ende hy slingerde / in trof den Philistijn in zijn voor-hooft / soo dat de steen sonck in zijn voor-hooft / ende hy viel op zijn aengesichte ter aerde. Also overvoeldiche David den Philistijn met eenen slingert / ende met eenen steen / in hy versloeg den Philistijn / ende doode hem: Soe David in hadde geen voert inde hant. Saerom liep David / ende stont op den Philistijn / ende nam zijn voert / ende hy trock het uyl zijn seide / ende hy doode hem / ende hy lieve hem den kop daer maerde af. Soe de Philistijnen sagen / dat hare ghevoeldingste doot was / so vluichten sy. Soe maecten haer de mannen Israelt ende Juda op / ende luygten ende verholgden de Philistijnen / tot daer men komt acide valere / ende tot acide poorten van Ekron / ende der Philistijnen verwoedde velen op den vrees van Saray / in tot aen Gath / ende tot aen Ekron. Saer na kerden de kinderen Israelt om / van het hitich na lagen der Philistijnen / ende sy bevoeden hare legert. Saer na nam David het hooft des Philistijn / in bracht het na Jerusalem /

naer

maer zijne wapen leyde hy in zijns Conincs.
 Soe Saul David sach wygagen den Philis-
 tijn te genoeke/seyde hy tot Dabner den krijg-
 obersten: Wient sone is dese Jongelinc Dab-
 ner? end Dabner seyd: so waerlich alck wode-
 ziele heeft/ o Coninc/ Ick en weest niet. Se
 Coninc nu seyd: Wierigly t/wient sone dese
 Jongelinc is. Delt David wederkeerde van
 het slaen der Philistijn/ so nam hem Dabner/
 en hy bracht hem voor het aensichte Sauls/ en
 het hooft der Philistijn was in zijne handt.
 Ende Saul seyd tot hem: Wient sone zijt gy
 Jongelinc? en David seyd: Ick ben een sone
 uwer knecht Affar det Betlehemiter.

Het xviii. Capittel.

Estriede nu alck hy geeyndigt hadde
 tot Saul te speken/ dat de ziele Jon-
 athan verbonden veert aende ziele
 Davids/ en Jonathans bemide hem alck zijn
 ziele. Ende Saul nam hem te dien dage/ en
 liet hem niet wederkeeren tot sijt vader
 huy. Jonathans nu en David maecte een
 verbont/ derwile hy hem lief hadde alck zijne
 ziele. Ende Jonathans dede zijnen mantel af/ dien
 hy aen hadde/ en gaf hem David/ oer zijne klee-
 deren/ hat tot zijn sweert toe/ en tot zijn bogen toe/
 en tot zijnen goddel toe. Ende David toech upt
 over al daer Saul hem sondt/ hy droech sic
 voorsingelich/ ende Saul sette hem over de
 krijg-lieden/ ende hy was aengenaemde oer

gen det gantsen volck/ ende oock inde oogen
 der Knechten Sauls. 't Estriede nu/ des

hy quamen/ end David weder-keerde van
 het slaen der Philistijnen/ dat de Wijden
 uyt-gingen upt alle de Steden van Israell/
 met gesanck ende veyen/ den Coninc Saul
 te genoeke/ met trommelen/ met vreught
 ende met Musyck-Instrumenten. Ende de
 Wijden spelend antwoorden maecanderen
 seyden: Saul heeft zijne duysenden vera-
 slagen/ maer David zijne thien duysenden.
 Soe onstack Saul seer/ en dat woort wat
 quaet in zijne oogen/ en hy seyd: Gy hebben
 David thien duysent gegeven/ doch my maer
 duysent/ en voorsker sal het Conincrijcke
 noec/ voor hem zyn. Ende Saul hadde
 voege op David vandien daeg/ aen/ end
 voorsay. Ende 't estriede 't anderen daech/
 dat de boose geest Sdets over Saul veeding
 veert/ en hy Propheete midden inden huyse/

ende David speelde op snaren-spel met zijns
 hant alck van daeg/ tot dach: (Saul nu hadde
 een spieffe inde hant:) Ende Saul segoet de
 spieffe/ en seyd: Of ik sal David aende want
 spitten: Maer David wende sig weemaec
 van zijn aengesichte af. Ende Saul droefde
 voor David/ want de Heere wat met hem/
 en hy wat van Saul af-geweken. Saerom
 dede hem Saul van sich werg/ en hy selde
 hem sich tot eenen Oversten van duysent/ en
 hy ginck upt/ ende hy ginck in voor het aengo-
 siglic des Volcs. Ende David droef hem
 voorsingelich op alle zijne wogen/ ende de
 Heere wat met hem. Des nu Saul sarg/ dat
 hy

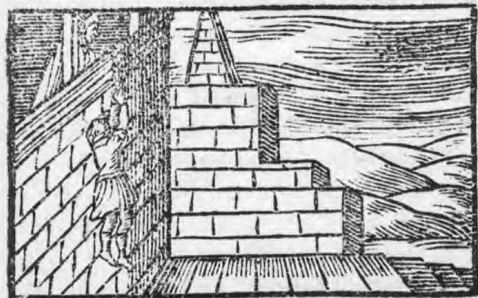
hy sich seer voorsichelijck droef/ vreesde
 hy voor zijn aengesichte. Soch gantsch Israell
 ende Juda hadde David lief/ want hy ginck
 upt end hy ginck in voor haer aengesichte.
 Berhalven seyd Saul tot David: Siet/
 mijne grootste dogter Merab/ die sal Ick u
 tot een vrouwe geuen/ alleenlic veest my
 een dapper sone/ en veert den kuyg der Heeren
 (want Saul seyd: dat mijne hant niet tegen
 hem en zy/ maer dat de hant der Philistijnen
 tegen hem zy.) Soch David seyd tot Saul:
 Wient ben Ick/ end wat is mijn leuen/ ende
 mijne vader huyt-gesig in Israell; dat Ick
 des Conincs Schoon-sone sonda worden/
 't Geschiede nu ten tyde als men Merab de
 dochter Sauls aen David geuen sonda: so it
 saen d'ziel den Micholhiter ter vrouwe
 geuen. Soch Michal de dogter Sauls
 hadde David lief: Soe dat Saul te konnen
 veert geuen/ so wat die saecke veert in zijne
 oogen. Ende Saul seyd: Ick sal se hem geuen/
 dat se hem ten sal-stricke zy/ en dat de handt
 der Philistijnen tegen hem sy. Saerom seyd
 Saul tot David: Met de andere sult ghy
 heden mijn Schoon-sone worden. Ende Saul
 geboot sijne knechten: Spreect met David
 in 't heymelick/ seggende! Siet de Coning/
 heeft lust aen u/ en alle zijne knechten hebben
 u lief/ wder-day nu det Coninc Schoon sone.
 Ende de knechten Sauls spraken dese voo-
 den voor de ooren Davids. Soe seyd David: Of
 dat licht in u lieder oogen des Conincs segoon
 sone te werden/ daer Ick een arm en veracht-
 saem man ben. Ende de knechten Sauls boot-
 srapten 't hem/ seggende: Sulcke woorden
 heeft David ghesproken. Soe seyd Saul:
 Deldut sult ghy-lieden tot David seggen/ de
 Coninc en heeft geen lust aende Pruyt-schat/
 maer aen hondert voor-huyden der Philistij-
 nen/ op dat men sich wreke aen des Conincs
 wanden/ want Saul dargt David te welken
 dees de hant der Philistijnen. Syn knechten

nu bootsrapten David dese woorden/ en de sa-
 ke wat veert inde oogen Davids/ dat hy des
 Conincs Schoon-sone soude worden; maer de
 dagen en waren noch niet verbult. Des maere
 te hem David op/ en hy/ en zijne mannen gin-
 gen henen/ en sy sloegen onder de Philistijnen
 twee hondert mannen/ en David bracht hant
 voorsuyden/ en men bevede dese Coning vol-
 comelich/ op dat hy Schoon-soon det Conincs
 worden soude. Soe gaf Saul hem zijns dog-
 ter Mirgal ter vrouwe. Ende Saul sarg
 en merckte/ dat de Heere met David wat/ en
 Mirgal de dogter Sauls hadde hem lief.
 Soe vreesde sich Saul/ noch meer voor
 David/ en Saul wat David vrant alle zyne
 dagen. Delt de Oversten der Philistijnen uyt-
 togen/ soo geschiede 't alck sy uyt-togen/ dat Da-
 vid droecher wat/ dan alle de knechten Sauls/
 so dat zijn naem seer geant was.

Het xix. Capittel.

Berhalven sprack Saul tot synen sone
 Jonathans ende tot alle zijne knechten/
 om David te doden. Soe Jonathans
 Sauls sone hadde groot wel-gewalt en da-
 vid/ en Jonathans verdoingde 't David/ seggende:
 Mijn vader Saul soeket u te doden/ nu day
 wacht u doch smorghen/ end blijft in 't wer-
 bogen/ en verstecket u. Soch Ick sal uyt-gaen/
 en aende hant mijnet vader staen op 't velck/
 daer ghy sult zyn/ en Ick sal van u tot mijnen
 vader spreken/ en sal sien wat het zy/ dat sal Ick
 u vercondighen. Soe sprack van Jonathans
 goet van David tot zijnen vader Saul/ en hy
 seyd tot hem: Se Coninc en sondige niet
 tegen zijnen knecht David/ om dat hy teghen u
 niet gesondicht en heeft/ en om dat zijne vader
 voer u seer goet zyn/ want hy heeft zij ziele
 in sijne handt gest/ en heeft den Philistijn ge-
 slagen/ en de Heere heeft een groot heyl den gants-
 sen Israell gedaen/ ghy hebt het gesien/ en
 gy zijt verblijt gewoes/ waerom sult ghy dan
 tegen onfrullich bloet sondighen/ David sonda

der oorsake te doden. Saul nu hoorde nade
 samme Jonathans/ ende Saul woer/ soo
 waerachtlich als de Heere beeft/ hy en sal niet
 gedoot worden. Ende Jonathans riep David/
 ende Jonathans gaf hem alle dese woorden te
 kennen/ ende Jonathans bracht David tot
 Saul/ ende hy wat voor zijn aengesichte als
 gisteren ende vergisteren. Ende daer woedt
 wederom krijg/ ende David toech upt ende
 streel tegen de Philistijnen/ ende hy sloeghte met
 eenen grooten slach/ ende zy sloeden voor zijn
 aengesichte. Doer de boeke geeft de Heere en
 wat over Saul/ ende hy sat in zijn huys/ ende
 zijn spieffe was in zijne hand/ ende David
 speelde op snaren-spel met der hant. Saul
 nu socht met de spieffe David aen den vanden
 te spitten/ Doer hy ontveect van het aenge-
 sichte Sauls/ Die met de spieffe inden vanden
 sloeg/ doe sloedt David/ ende ontquamt in
 dien selven nacht. Naer Saul sonde biden
 henen tot Davids huys/ dat zy hem bevaer-
 den/ ende dat zy hem den morghen doodden/
 dit gaf Michal zijne chuyfrouwe Da-
 vid te kennen/ segghende: Indien ghy uwe
 siele desen nacht niet en behoedet/ so sult ghy
 morgen ghedoot worden. Ende Michal

liet David door een venster neder? ende
 hy ginge henen/ ende vluchte/ ende ont-
 quamt: Ende Michal nam een beeli/ ende
 zy leide t' int bedde/ ende zy leide een gepen-
 vel aen zijn hooft-peulwre/ en deekte t' met
 een kleet toe. Saul nu sent biden om David

te halen/ sy day seide: Ghy sieck. Doe sendt
 Saul biden om David te besien/ segghende:
 Brought hem in t' bedde tot my op/ Salmen
 hem doden/ als de biden quamen/ soo siet daer
 was/ een beeli int bedde/ ende daer was een
 gepenvel aen zijn hooft-peulwre. Doe seide
 Saul tot Michal: Waerom hebt gy my also
 bedrogen/ ende hebt mi niet vrant laten gaen
 dat hy oncomen is? Michal nu seide tot
 Saul: hy seide tot my: Laet my gaen/ waer-
 om soude ik u doden. Also vluchte David/
 ende ontquamt/ ende hy quam tot Samuel te
 Rama/ en hy gaf hem te kennen al wat Saul
 hem gedaen hadde/ en hy en Samuel gingen
 henen/ ende sy bleven te Najoth. Ende men
 bootschapte Saul/ segghende: Ghy David is
 te Najoth by Rama. Doe sendt Saul biden
 henen om David te halen/ die sagen een ver-
 gaderinge van Propheten prophetende/ en
 Samuel staende over hen gestelt/ en die geest
 Odet wat over Saul biden/ ende die pro-
 pheteerden oock. Doe men t' Saul bootschap-
 te/ zoo sendt hy andere biden/ ende die pro-
 pheteerden oock. Doe voer Saul voort/ en
 sent de derde biden/ ende die propheteerden
 oock: Gaer naer ginch hy oock selve naer
 Rama/ ende hy quam tot den grooten wa-
 ter-put/ die te Soc, wat/ ende hy waerde-
 de/ ende seide: Waer is Samuel/ ende Da-
 vid? Soe wert hem geest: Siet/ sy zijn te
 Najoth, by Rama. Soe ginch hy der-
 waert naer Najoth, by Rama: Ende de
 selve Geest Odet/ wat oock op hem/
 ende hy al voort gaend/ propheteerde/
 tot dat hy te Najoth, in Rama quam. Ende
 hy toech, selfs oock zijn kleederen upt/
 ende propheteerde selfs oock voor het aen-
 gesichte Samuels/ ende hy viel bloot
 neder/ dien selven gantschen dag/ ende
 de gantsche nacht/ Daerom seydmen: Ghy
 Saul oock onder de Propheten.

Het

Het xx. Capittel.

De vluchte David van Najoth by
 Rama/ en hy quam/ en hy seide voor
 het aengesichte Jonathans: wat hebbe
 ik gedaen; wat is mijn misdact/ en wat is
 mijne sonde voor het aengesichte uwer
 vader/ dat hy mijne siele soeckt. Ghy daer tegen seide
 tot hem: Dat is verre/ ghy en sult niet ster-
 ven/ siet mijn vader en doet geen groote sake/
 noch geen kleyn sake/ die hy voor mijn oore
 niet en openbaert/ waerom soude dan mijn
 vader dese sake van my verbergen/ dat en is
 niet: Doe woer David weder/ ende seide/
 uwe vader weet seer wel/ dat ik genade in
 uwe oogen gevonden hebbe/ daerom heeft hy
 geest: dat Jonathans dit niet en wete/ op dat
 hy sich niet en bekommeret/ ende soekerlich/
 so waerachtlich als de Heere E E L E loost/ ende
 uwe siele beeft/ daer en is maer als een frede
 tusschen my en tusschen de doot. Jonathans
 nu seide tot David: Wat uwe siele seyt/ dat
 sal ik u doen. Ende David seide tot Jona-
 thans: Siet/ morgen is de nieuwe Maen dat
 ik sekerlich niet den Coming soude aenst-
 ton om te eten/ so laet my gaen dat ik u op
 het veldt verberge tot aen den deiden avondt.
 Indien u vader my gewisselijck mist/ so
 sult ghy seggen: David heeft van my seer
 begeert/ dat hy tot zijne Stadt Bethlehem
 mochte lopen/ vanden al daer is een kaerlic
 offer den gantschen geslachte. Indien hy
 aldus seyt: t' is goet/ soo heeft u knecht vrede:
 maer indien hy gantsch onsteken is/ so wet
 tot dat het quaet by hem ten welken besloten
 is. Soet dan barmherticheit aen uwen knecht/
 vanden ghy hebt uwen knecht in een ver-
 bonden Heeren met u gebracht/ maer offer
 een misdact in my/ so doot ghy my/ waer-
 om sult ghy my doch tot uwen vader brengen;
 Soe seide Jonathans: Dat is verre van u/
 maer indien te sekerlich merckte/ dat dit quaet
 by mijnen vader ten welken besloten ware/
 dat het u soude overcomen/ en soude ik dat u
 niet te kennen geven? David nu seide tot
 Jonathans: Wie sal my te kennen geven/ indien
 u vader wat heere antwoort? Doe seide Jona-
 thans tot David: Comt/ laet ont doch gaen in t'
 veldt/ ende die biden ginghen upt in t' veldt.
 Ende Jonathans seide tot David/ de Heere
 de God Israelt/ indien ik mijnen vader
 ondersocht sal hebben ontvendesey tijde/ moer-
 gen of overmorgen/ ende siet/ het is goet voor
 David/ ende ik den dag tot u niet en sende/ ende
 voor u oore openbare. Also doe de Heere
 aen Jonathans/ ende also doe hy daer toe?
 De Heere mijnen vader het quaet over u bebaert/
 so sal ik het u ooren ontdecken/ ende ik sal
 u trecken laten/ dat ghy in vrede henen gaet/
 en de Heere sy met u gelijc als hy met mijnen
 vader geweest is. Ende sult gy niet inden veldt
 den noch beven/ las en sult ghy niet de welde-
 dicheit der Heeren aen my doen/ dat ik niet
 en sterbe? Oock en sult ghy uwe welddinghe
 niet af-snyden van mijnen huys tot in een-
 vicheit. Oock niet waerom de Heere eenen
 ygeliken der vanden Davids van den
 deert-biden sal af-ghesneden hebben. Also
 maecte Jonathans een verbond met den
 huys Davids/ segghende: dat het de Heere
 ygelike vanden hand der vanden Davids.
 Ende Jonathans voer voort met David te
 doen woeren/ om dat hy hem lief hadde/ vanden
 hy hadde hem lief met de liefde zijner siele.
 Daer na seide Jonathans tot hem: Morgen
 is de nieuwe Maen/ dan salmen u missen/
 vanden uwe sit-plaetse sal ledig ghovonden
 worden. Ende als ghy die drie dagen sult upt-
 gebleven zijn/ comt haestich af/ ende gaet tot
 die plaetse/ daer gy u verbergen hadt ten dage
 deser handelinge/ ende blijft by den sezen E-
 zel. So sal ik drie pijlen ter zijden seggen/
 als of ik maer een secken schote. Ende siet/
 ik sal den jongen senden/ segghende: Ghy
 henen/ soeckt de pijlen? Indien ik u vanden

85

ghelijc

Welijck tot den jongen segge: Siet de pijcken
zijn van u af ende herwaert / meent hem /
ende komt ghy / Want daer is vrede voor u /
en daer en is geen dinc so waerlich de Heere
leest. Maer indien sijn tot den jonghen alsoo
segge. Siet de pijcken zijn van u af en vorder:
gaet heney / want de Heere heeft u laten gaen.
Ende aengaende de sake daer van ick ende ghy
gesproken hebben / siet / de Heere is tusschen
my en tusschen u / tot in reuvinge: Savid nu
verbergt sich int veldt / ende althet nieuwe
Manc wat / sat de Coninc by de spijse om te
eten. Soe hem de Coninc geset hadde op zijn
sit-plaetse op dit mael gelijck d'ander mael
aende stede by den veldt / so stont Jonathay
op / en d'ner sat aen Sauls zijde / en Savid
plaetse wert bedich gevonden. Ende Saul en
sprack te dien dage / mist / want hy seide / hem
is wat voer-gevallen dat hy niet vey en is:
voersker hy en is niet vey. 't Geschied nu
dat anderen daer den velden der nieuwe
Manc / althet Davids plaetse bedich gevonden
wert / so seide Saul tot zijnen sone Jonathay:
waerom en is de sone Afsai noch gisteren noch
heden tot de spijse niet gecomen? Ende Jo-
nathay antwoorde Saul: Savid begeerd
van my ontsich na Belchem te mogen in-
gaen / en hy seide laet my doch gaen / want ont
geslacht heeft een offer inde stadt / en mijn
broeder heeft het my selfs geboden / heb ick nu
genade in uwe oogen gevonden / laet my doch
ontslagen zijn / dat ick mijne broeder sie / hier-
om en is hy aen den Coninc tafel niet gecomen.
Soe ontsack de toorn Sauls tegen Jonathay /
en hy seide tot hem: Sy Sono der verker-
de in weder-spannicheyt? Weest ic niet / dat gy
den sone Afsai vercozen hebt tot uwe schand-
en tot schand der maechthout uwe Mo-
der? Want alle de dagen die den sone Afsai
op den aerbodden liden sal / so en sult ghy noch
u Conincrijcke niet bevestigen worden: Nu
dan siet heney / ende gaet hem tot my:

Want hy is een kindt den Doof. Soe ant-
woorde Jonathay Saul zijnen vader / ende
seide tot hem: Waerom sal hy gedoot worden?
Wat heeft hy gedaen? Soe schoot Saul de
spijse op hem om hem te slaen: Also merckte
Jonathay / dat dit ten volken by zijnen vader
besloten wat / Savid te doden. Waerom stont
Jonathay vande tafel op in gitticheyt den
toorn / ende hy en at op den tweeden dag / der
nieuwe Manc geen broot / want hy was
bekommer om Savid / om dat zijn vader
hem gesmadet hadde. Ende 't geschiedt den
morgen / dat Jonathay in 't veldt ginc / op den
tijt die Savid bestont wat / en daer wat en
kleyn fonge by hem. Ende hy seide tot zijnen
jongen: Loopt secket nu de pijcken die te schiet-
ten sal: de fonge liep heney / en hy seide eenen
pijl / Dien hede over hem vliegen. Soe
de fonge tot aende plaetse des pijlt / die Jonathay
gesloten hadde / gecomen wat / so riep Jonathay
den jongen maer / ende seide: 't is niet de pijl
van u af / en vorder? Waerom riep Jona-
thay den jongen na / haest u / spoet u / staet niet
stille. De fonge Jonathay nu raepde den pyl
op / ende hy quam tot zijnen heere / die fonge
gevoiste daer niet van / Jonathay en Savi-
d alleen woisten vande sake. Soe gaf Jona-
thay zijn gescap aen den jonghen die hy
hadde / ende hy seide tot hem: Sact heney /
brenghste inde stadt. Delt de jongen heney ginc
so stont Savid op vande zuyl-zijde / ende hy
siet op zijn aengesichte ter aerde / en hy boog
sich diemael / ende sy kusten maekenderen / en
voender met maekenderen / tot dat het Sa-
vid gantsch veel maechte. Soe seide Jo-
nathay tot Savid: Sact in vrede / 't geent
dat vey beyde in den name des Heere
geswooren hebben / seggende / de Heere is tus-
schen my ende tusschen u / ende tusschen mijn
sact ende tusschen u sact / sy tot inder reuvinge
heydt. Daer na stont hy op / ende ginc heney /
ende Jonathay quam inde stadt.

Het

Het xxj. Capittel.

De quam Savid te Nob tot den
priester Achimelech: En Achimelech
quam bevonds Savid te gemoete / en hy
seide tot hem: Waerom zijt gy alleen
en geen man met u? Ende Savid seide tot
den priester Achimelech / de Coningh heeft my
een sake bevolen / en seide tot my: Laet mie-
mandt yet vande sake weten om de vellecke ick
u gevonden hebbe / en die ick u geboren hebbe.
de jongelingen nu hebbe ick de plaetse van
sulck eenen te konnen geveuen: en nu wat isser
onder uwe hant? geeft my viss broden in myne
hant / of watter gevonden wort. Ende priester
antwoorde Savid / en seide / Daer en is geen
gemeyn broot onder mijne hant / maer daer is
heyligh broot / want de jongelingen sie
slecht vande vrouwen onthouden hebben. Sa-
vid nu antwoorde den Priester / ende seide tot
hem: Ick treuwent de vrouwen zijn ont onthou-
den geweest gisteren ende vergisteren doe ick
u zingh / en de waten der jongelingen zijn heyl-
ich / ende het is coniger wijsse gemeyn broot / te
meerde wijle heden anderinde waten sal ge-
heyligh worden. Soe gaf de Priester hem dat
heyligh broot / de wijle daer geen broot en was
dan de toon-broden / die van voor het aenge-
sichte des Heeren wech genomen waren / dat
men warm broot daer leyde / te dage althet dat
wech genomen wort. Daer wat nu een man
vande knechten Sauls te dien selven dage
opgehouden voor het aengesichte des Heeren /
ende zijn naem was Boeg / een Edomiter /
de machlichste onder de Heerden / die Saul
hadde. Ende Savid seide tot Achimelech: Is
hier onder uwe hant geen spijse ofte voert?
Want ick hebbe noch mijn voert / noch oec
mijne wapenen in mijn hant niet genomen /
de wijle de sake des Coninc haestich was.
Soe seide de Priester / het voert Sathit
des Philistijns / den vellecken ghy sloecht in
het vellen-dal / siet dat it hier ghewonden in

een leest achter den Eghad / Indien ghy dat
mensch wilt / so meent het / want hier en is
geen ander alt dat. Savid nu seide: Daer is
zijn gelijck niet / geeft het my. Ende Sa-
vid maechte sijn op / ende salchte te dien
daghe van het aengesichte Sauls / ende
hy quam tot den Coningh van Gath.
Soe de Knechten des Konings seiden tot hem:
Indese mist Savid de Coninc des Landt?
Songmen niet vande sijn inde vey / seggen-
de: Saul heeft zijne duylenden verlagen /
maer Savid zijne thien duylenden. Ende
Savid leyde dese vorderen in zijn hant:
ende hy was seer bevreest voor het aenge-
sichte des Konings van Gath. Daerom
verandeerde hy zijn gheslacht voor hare
oogen / ende hy maechte hem selven geest
onder hare hant / ende hy bekrabbelde de
deuren der Poort / ende hy liet sijn seeder in
zijnen Paert af-loopen. Soe seide Achimelech
tot sijn knechten: Siet ghy niet dat de man
vassende is / waerom hebt ghy hem tot my
gebragt. Hebbe ick vassende gebragt / dat ghy
desen ghebragt hebt / om voor my te vassen?
Saldesen in mijn hant comen?

Het xxij. Capittel.

De ginc Savid van daer / en ont-
quam inde spelen des Dullant: Ende
sijn broeder hoorden / en gantsche
huyt zijnet vaders / en quamen derwaert tot
hem af. Ende tot hem vergaderden alle man
die konant wat / en alle man die een Schult-
erscher hadde / ende alle man vbiens sie
bitterlike bedroeft wat / en hy wert tot Overste
over haer / so dat hy hem waren ontrent vier
hondert mannen. Ende Savid ginc vandaer na
Mizpa der Moabiten / ende hy seide tot den
Coningh der Moabiten: Laet doch mijn vader
en mijn moeder by u liden uyl-gaen / tot dat
ick voert wat God myde sal / en hy bracht
se voor het aengesichte des Coninghs der
Moabiten: en sy bleven by hem alle de da-

Verneemt na alle sijnpl-plaetsen/ inde welcke
 he byschuyt/ komt dan weder tot my met
 wasch bescheyt/ soo sal ik niet u lieden gasy/
 ende 't sal gheschieden/ soo hy int Landt is/
 soo sal ik hem na-spreken onder alle duy-
 senden van Juda. Soe maecte hy haer op/
 ende sy gingen nae Zipp/ voor het aenges-
 ichte Saul. Ende nu ende sijne mannen
 waren inde woestijne van Maon/ in het
 wacke veldt/ acide rechtshant der wil-
 demisse. Saul nu en sijne Mannen gingen
 oer om te soeken/ dat wiet David geboort-
 die vandien rechtse afgegasy wat/ en bleef
 inde woestijne van Maon: Soe Saul
 dat hoorde/ aechde hy David na inde woestijne
 van Maon: Ende Saul ginc aendese zijde
 det bergt/ en David en sijne mannen aen ge-
 ne zijde det berght. 't Geschiede andat sich
 David haeste om te ontgaen van het aen-
 gesichte Saul/ en Saul en sijne Man-
 nen emingelden David en sijne mannen/ om
 die te grijpen. Soe daer quam een Wode
 tot Saul/ seggende: Haest u/ ende komt/
 want de Philistijnen sijn in het Landt ghe-
 vallen. Soe keerde sich Saul van David
 na te lagen/ en hy toech de Philistijnen te
 gemoete. Saerom noemden die plaets
 Sela Machlekoth.

Het xxiii. Capittel.

Wide David toech van daer op/ ende
 hy bleef inde westinge van En-gedi.
 Ende 't geschiede andat Saul weder
 gkeert wat van achter de Philistijnen:
 so gafmen hem te kennen/ seggende: siet David
 in inde woestijne van En-gedi. Soe nam
 Saul drie duysent wyl-gelosen Mannen wyl
 gantsch Israels/ en hy toech heney/ om David
 en sijne Mannen te soeken boven op de rot-
 steenen der steen-bocken. Ende hy quam tot de
 sjaepskopen aendey wegh/ daer een speloncke
 wat/ en Saul ginc daer in/ om sijne voeten
 te decken. David nu en sijne Mannen saten

acide zijden der speloncke. Soe seiden de
 mannen Davids tot hem: Siet den daer/ in
 welckende Heere tot u seyt/ siet te yede uwet
 wyant in uwet hant/ en ghy sult hem doen gelijc
 als het goet sal sijn in uwet ooghen/ en David
 stont op/ en siet sulleken een slippe van
 Sauls mantel. Soe het geschiede daer na/
 dat David herte hem sloeg/ om dat hy de
 slippe Sauls af-gesneden hadde. Ende hy
 seide tot sijne Mannen/ dat batede Heere
 werre van my sijn/ dat ik die sake doen soude
 aen mijnen Heere den gesalfden det Heeren/
 dat ik mijne hant tegen hem wylsteken soude/
 want hy is de gesalfde des Heeren. Ende
 David seide sijne mannen met woorden/ en
 liet haer niet toe datse opstonden tegen Saul:
 ende Saul maecte sich op wylde speloncke/
 en ging op den wegh. Saer na maecte sich

David oock op/ en ginc wylde speloncke/ en
 hy riep Saul achter na/ seggende: Mijne
 Heere Coninck. Doe sach Saul achter sich/
 om/ en David boogh sich niet het aengesichte
 ter aerde/ ende neyghde sich. Ende David
 seide tot Saul: Waerom hoert ghy de woerden
 der menschen/ seggende: Siet David soecht
 u quaet. Siet deseyn dage hebben uwet ooghen
 gesien/ dat de Heere u heden in mijne hant
 gegeven heeft in dese speloncken/ en men seide
 dat ik u doden soude/ Doe mijne hant
 verheerde u/ want ik seide: Ick en sal
 mijne hant niet wylsteken tegen mijnen Hee-
 re/ want hy is de gesalfde des Heeren. Siet
 doch

doch mijne Vader/ ja siet de slippe uwet man-
 tel in mijne hant/ want als ik de slippe
 uwet Mantel af-gesneden hebbe/ soo en
 hebbe ik u niet gedood: Bekent ende siet/
 datter in mijne hant geen quet noch/ over-
 tredinge en is/ ende ik teygen u niet gesondicht
 en hebbe: mochtant ghy jaecht mijne ziel/
 dat ghy te wech neemt. Soe Heere sal richten
 tusschen my ende tusschen u/ en de Heere sal
 my vreden aen u: maer mijne hant sal niet
 tegen u sijn. Selyck als het spreec woert der
 Woden seyt: Vande Sodelose comt godloosheit
 woert: Maer mijne hant en sal niet tegen
 u sijn. Na wien is de Coninc van Israels wyl-
 gegacy? wien jaegt ghy na? nae eenen doden
 hondt/ na een reinge vloot? Doch de Heere
 sal sijn tot richter/ ende richten tusschen my en
 tusschen u/ ende sien daer in/ en wisten mijne
 wyl/ en richten my van uwet hant. Ende
 't geschiede doe David geeyndicht hadde alle
 dese woerden tot Saul te spreken/ soo seide
 Saul: Ist dit uwet stemme mijne sone Da-
 vid? Soe hief Saul sijne stemme op/ ende
 woende. Ende hy seide tot David: Ghy
 sijt rechtveerdiger dan ik ben: want ghy hebt
 my goet vergolden/ en ik hebbe u quaet ver-
 golden. Ende ghy hebt my heden aengewesen/
 dat ghy my goet gedaen hebt/ want de Heere
 hadde my in uwet hant besloeten/ en ghy en hebt
 my niet gedood. Soe waeneer yemande zijnen
 vyant gevonden heeft/ sal hy hem op eenen
 goeden wegh laten gasy/ de Heere nu vergelde
 u het goet/ voor deseyn dach die gy my heden
 gemaecht hebt. Ende nu/ siet/ ick weet dat ghy
 vorseker Coninck worden sult/ ende dat het
 Coninckrijck Israels in uwet hant bestaen sal.
 Soe woert my day nu by den Heere/ soo ghy
 mijne zaet na my sult wylvoeyen: ende mijne
 name sult wylvoeyen van mijnet Vaders
 hant! Soe woert David aen Saul: Ende
 Saul ginc in sijn huys/ maer David ende
 sijne Mannen gingen op inde westinge.

Het xxv. Capittel.

Wide Samuel stierf/ en gantsch Israels
 vergaderde sich/ ende sy bedroeven
 vroude over hem/ en begroeven hem
 in sijn huys te Rama: ende David
 maecte hem op/ en toech af na de woestijne
 Paray. Ende daer wat een May te Maon/
 en sijn bedrijf wat te Carmel/ en die May
 wat seer groot/ ende hy hadde drie duysent sjaep-
 pen/ en duysent geiten/ ende hy wat int scheren
 zijner sjaepen te Carmel/ ende de name des
 mantel wat Nabal/ en de name sijner huys-
 vroude Abigail: Ende de vroude wat goet
 van verstande/ en segoon van gesaente/ maer
 de may wat hert en boot van daden/ ende hy
 wat een Calcbijt. Dese David hoorde inde
 woestijne/ dat Nabal sijne sjaepen schoer/ so
 font David sijn jongelingen/ ende David seide
 tot de jongelingen: Gaet op na Carmel/ en
 als gy tot Nabal comt/ so sult ghy hem in mij-
 nemy name na den wolfzant bragen. Ende sult
 also seggen tot dien welvarende: Wode sy/
 ende uwet huys se wrede/ en alle wat gy hebt
 se wred. Ende nu/ ik hebbe gehoort/ dat
 ghy schoerdet hebt: Ende overder die
 ghy hebt/ sijn by ons gheweest/ wy en heb-
 bense geen smacheyt aen gedaen/ ende sy en
 hebben oock niet ghemist alle de dage die
 sy te Carmel geweest sijn. Waeght het u
 we jongelingen/ ende sy sulken u te kennen
 geben/ laet dan dese jongelingen genade sin-
 den in uwet ooghen/ want wy sijn op eenen goe-
 den dach gecomen/ geest doch uwet knechten
 ende uwet sone David/ 't gonedat uwet hant
 vonden sal. Soe de jongelingen Davids
 geconten waren/ en in Davids name na alle
 die woerden tot Nabal gesproken hadden/ soo
 hielden sy stilke. Ende Nabal antwoorde den
 knechten Davids/ ende seide: Wie is David/
 ende wie is de sone Issai? daer sijn heden vele
 knechten die haer af-scheyen elck van sijnen
 Heere. Ende ik dan mijne broet ende mijne
 wylse.

water/ ende mijn geslachtet vleesch nemen/ dat ic door mijne seggersder geslachtet hebbe/ ende soude ic het den Mannen geven die ic niet en weet van waer zy zijn? Doe keerde sich de Jongelingen Davids nae haren verzagh/ ende sy keerden weder/ ende quamten/ en booschapt en hem achtervolgent alle dese woorden. David dan seyd tot zijne Mannen/ een yegelic godde sijn sweert aen/ Doe godde een yegelic sijn sweert aen/ ende David godde oock sijn sweert aen/ ende sy lofhen op achter David/ ontrent vier hondert man/ en daer bleuender twee hondert by de gheveestshap. Soe een jongelinc uyt de jongelincgen booschaptet Davigail Nabal den vrouwe/ seggend: Siet David heeft boden gesonden uyt de woestijne om onsen Heere te seggen/ maer hy is tegen hem uytgevaren. Nochtan sijn zy ons seer goet anannen geveest/ ende wy en hebben geen smachtheyt geleiden/ ende wy en hebben niet gemist alle de dagen die wy met hem verkeert hebben/ doe wy op de woestijne waren. Sy sijn een muet om ons geveest/ soe by nacht als by dage/ alle de dagen die wy by haer geveest sijn/ soe vrenden de Schapen. Welot dan nu/ en siet wat ghy doen sult/ want het quaet is ten volken over onsen Heere besloten/ ende over sijn gantsche huys/ en hy is een sone Belialt/ dat men hem niet mach aenspreken. Doe haefte haer Davigail/ en nam twee hondert broden/ en twee leder-sacken wijns/ en vijftien beeren/ en gaven/ en vijf maten geroost koren/ en hondert stucken vossien/ en twee hondert klompen sygen/ en leyde die op eselen/ en seyd tot hare Jongelingen/ treckt henen voor mijn aengesichte/ siet ic come achter u lieden. Doch haren man Nabal en gaf sy het niet te kennen. Desesdage nu doe zy op den zzel reet/ en dat se afquam in het verborgen det bercht/ ende siet/ David en zijne mannen quamten af haer te gemoete/ sy sy onlustese. David nu

hadde geseft: Trouwent ic hebbe te vergeest bewaert al wat dese inde woestijne heeft/ alsoe datter niet van alken dat hy heeft/ gemist is/ ende hy heeft my quaet voor goet vergolden. Soe doe Godde sijn spanen David/ ende soe doe hy daer toe/ sidiem ic van alle die hy heeft/ tot morgen overich late/ die aende want pist! Soe nu Davigail David sagh/ so haefte de sy haer/ ende quam wanden zzel af/ ende sy viel voor het aengesichte Davids op haer aengesichte/ ende sy boec, haer ter aerde. Ende sy viel aen zijne voeten/ en seyd: Oef mijn Heere/ myns zyde misdact/ en laet doch uwe Dienstaecht voor uwen oeren speken/ en hoort de woorden uwer Dienstaecht/ mijn Heere en stelde doef sijn herte niet aen desen Belialt-man/ aen Nabal/ want gelve sijn name is/ alsoe is hy/ sijn name is Nabal/ en dwaeshheit is by hem: Ende ic uwe Dienstaecht en hebbe de Jongelincgen mijne Heeren niet ghesien/ die ghy gesonden hebt. Ende nu/ mijn Heere/ so waerachtich als de Heere leeft/ en uwe ziele leeft/ ic de Heere re die u verhuert heeft van te comen met bloestoringhe/ dat uwe hant u souden verlossen/ ende nu/ dat als Nabal worden uwe spanen/ ende die tegen mijnen Heere quaet speken. Ende nu/ dit is de segen die uwe Dienstaecht mijnen Heere toegebracht heeft/ dat hy gegeven word den Jongelincgen/ die mijne Heeren voestappen na vanden. Vergeest doch uwe Dienstaecht de overredinge/ want de Heere sal seckerlike mijnen Heere een bestendich huys maken/ der vyde mijn Heere de oorlogen det Heeren oorlogt/ en geen quaet by u gebonden is van uwe dagen af. Wanneer een mensche opstaen sal/ om u te verolgen/ en om uwe ziele te soeken/ soe sal de ziele mijne Heeren in-gebonden sijn in het bondelken der levendigen by den Heere uwen Godt/ maer de ziele uwer spanen sal by stengoren uyt het midden wanden Hollingere.

det sijnere. Ende ic sal gesegden/ als de Heere nu mijnen Heere na al het goedde sal/ dat hy over u gesproken heeft/ en hy u geboden sal/ een voorganger te sijn over Israell. Soe sal dit u/ mijnen Heere/ niet sijn tot vanchelinge/ noef aensloet det herten/ te weten/ dat ghy bloedt sonder oorake souden vergolten hebben/ ende dat mijn Heere hem selven souden verlost hebben: ende als de Heere mijnen Heere wel doen sal/ soe sult ghy uwer Dienstaecht gedeneken. Soe seyd David tot Davigail: Hezegeent zyde Heere de God Israell/ die u te desen dage my te gemoete gesonden heeft/ ende gezegeent sy uwen raet/ en gezegeent sijn ghy dat ghy my te desen daghe ghevoert hebt/ want te komen met bloestoringhe/ dat myns hant my verlost soude hebben. Want voor seker/ ic soe waerachtich, als de Heere de God Israell leeft/ die my verhuert heeft van u quaet te doen/ dat ic en ware dat ghy u ghesaest hadt/ ende my te gemoete gesonden waert/ soe en ware Nabal niemant die aenden want pist overic, gheleiden/ tot het morgenlicht. Soe nam David uyt hare handt dat sy hem gebracht hadt/ en hy seyd tot haer: Treckt met vreden op na huyt/ siet ic hebbe nae uwe stemme gehoort/ en hebbe u aengesichte aengenomen. Soe nu Davigail tot Nabal quam/ siet/ soe hadt hy een maeltijt in sijn huys/ als eenen Coninc maeltijt/ ende het herte Nabals wat vrolick op de selve/ ende hy was seer droncken. Daarom en gaf sy hem niet een woort/ clyen noef groot/ te kennen/ tot aen het morgenlicht. Desesdage nu inden morgen doe de wijen van Nabal yegaen wat/ soe gaf hem zijne chuyfrouwe die woorden te kennen. Doe bestor sijn herte in het binnenste van hem/ ende hy wieset als een steen. Ende desesdage ontrent na thien dagen/ so boec, de Heere den Nabal dat hy sterf. Soe David hoorde dat Nabal

doet wat/ so seyd hy: Hezegeent zyde Heere/ die den wijen mijner smachtheyt geluistert heeft vanden hant Nabals/ ende heeft sijnen kercht onthouden van het quaet/ en dat de Heere het quaet Nabals op zynen kop heeft doen vander-keeren. Ende David sont henen/ ende liet met Davigail speken/ dat hy se sich ter vrouwe name. Dit nu de kerchten Davids tot Davigail gecomen waren te Carmel: Soe spraken sy tot haer/ seggend: David heeft ons tot u gesonden/ dat hy sich u ter vrouwe neme. Doe stont sy op/ en noefde haer met het aengesichte ter aerde: Ende sy seyd: Siet uwe Dienstaecht sy tot eenen Dienarisse om de voeten der kerchten mijne Heere te waessigen. Davigail nu haefte en maecte haer op/ en sy reet op eenen zzel/ met hare vijftien jongelincgen/ die hare voestappen na vanden: En dan volghden de boden Davids na/ ende sy wert hem ter chuyfrouwe. Oock nam David desinam van sijnreel/ alsoe waren oock die boden hem tot sijnreel. Want Saul hadde zyne dochter Michal/ die chuyfrouwe Davids/ gegoven aen Dabiden sone Laish/ die van Gathin was.

Het xxvj. Capittel.

Desephiten nu quamten tot Saul te Siba/ seggend: Houdt hem David niet verbergen op den heuvel van Hachila/ voor aende vildernisse? Soe maecte hem Saul op/ en seyd, af na de woestijne Siph/ en met hem drie duysent man uytgelesene van Israell/ om David te soeken inde woestijne Siph. Ende Saul legerde sijn op den heuvel van Hachila/ die voor aende vildernisse is aenden voef: maer David bleef inde woestijne/ en sag, dat Saul argt hem quam na de woestijne. Want David hadde verstedert gesonden/ en hy vernam dat Saul doorseker quam. Ende David maecte hem op/ ende quam aende plaetsen daer Saul sijn gelegeret hadde/ en Saul

vid besacq, de plaesse daer Saul lare/ met
 d'buer den sone Mer zijney Krijgh-oversten:
 In Saul lare inden bagen-burg/ In 't volck
 wat rentom hem gheleyert. Soe antwoorde
 David/ ende sprack tot Achimelech, den be-
 shiter/ ende tot Abisai den Sone Zeruja den
 Broeder Ahab/ seggend: Wie sal met
 my tot Saul in't leger af-gaen? Soe seide
 Abisai: Ofek sal met u af-gaen. Alsoo quam
 David ende Abisai tot het volck det maecht/
 ende siet/ Saul lare, te slapen inden wa-
 gen-burg/ ende zijne spieffe stact inde aer-
 de aen sijn hoest-eynde/ ende d'buer/ ende
 't volck lach rentom hem. Soe seide Abisai
 tot David: Godt heeft heden uwen wyand
 in uwe hant besloten; Laet my doel, hem
 nu met de spieffe op een-mael ter aerde
 slaen/ In 't sal 't hem niet ten tweeden-
 mael doen. David daer-en-teghen seide tot
 Abisai: Verdoeft hem niet/ want wie heeft
 sijne hand aendey Ghesalfden des
 heerey geleyt/ ende 't onseguldicq, gebleven. Voor-
 der seide David/ soe waerachticq, althoe
 heere leeft? maer de heere sal hem slaen/
 of sijn dael, sal comen/ dat hy sal stercken/
 of hy sal in eenen snijf trecken/ dat hy om-
 come. Soe heere late 't verre van my
 sijn/ dat ik myne hand legge aendey Ghe-
 salfden des heerey/ soe neemt doch nu de
 spieffe/ die aen sijn hoest-eynde is/ ende de
 water-flesche/ In laet ontgaen. Soe nam
 David de spieffe/ ende de waer flesche van
 Sauls hoest-eynde/ In sijn ginnen henen/ ende
 daer ty wat niemant die het sach/ In niemant
 die het merckte/ oock niemant die ontwaechte
 te/ want hy sliepen alle/ want daer was
 een diepety slaep des heerey op hem gevalley.
 Soe David over aen gene zijde ghecomen
 was/ soe stont hy op de hoochste det berch
 van berre/ Datter een groole plaesse luffigey
 hem was. Ende David riep tot het volck
 ende tot d'buer den sone Mer/ segghend.

Sult ghy niet antwoorden d'buer. Doe ant-
 woorde d'buer/ ende seide: Wie zijt ghy die
 tot den Coninck roept? Soe seide David
 tot d'buer: Sijt ghy niet een Man? ende
 d'buer 't u ghelijck in Israell? waerom
 dan ey hebt ghy over uwen heere den Co-
 ningh geen waacht ghehouden? want daer
 't een vanden volcke ghecomen/ om den
 Coninck uwen heere te verdoeden. Eese
 sake die ghy ghedaen hebt ey 't niet goet/ soe
 waerachticq, althoe heere leeft/ ghy-lic-
 den zijt kinder den doodt/ die ghy over
 uwen heere/ den Ghesalfden des heerey/
 geene waacht ghehouden hebt. Ende nu/ siet
 waer de spieffe det Coninck is/ In de wa-
 ter-flesche die aen sijn hoest-eynde was.
 Saul nu kende de stemme Davids/ ende
 seide: Of dit uwe stemme mijn sone Davids
 David seide: Of 't mijn stemme/ mijn
 heere Coningh. In seide doorder: waer-
 om verdoelt mijn heere sijne knecht
 alsoe achter na/ want wat hebbe ik ghe-
 daen/ ende wat quaet isser in mijne hand.
 Ende nu mijn heere de Coningh, hoert
 doel, made vboodty sijnet knecht/ In dien u
 de heere tegen my aenporret/ laet hem het
 spijt-offer rieckty: maer In dien het aen-
 sigen kinder ey sijn/ soe sijne verbloekt voor het
 aengesichte det heerey/ dewyle sy my heden
 verstoelen/ dat ik niet ty mach vast ghehort
 blyven in het eufdeel des GHEHEEL/ seg-
 gend: Sact henen/ dient andere Soey.
 Ende

Ende nu mijn bloet ty valle niet op aerde
 dan voor het aengesichte det heerey: want
 de Coningh van Israell is uyt-ghigien om
 een konige bloe te soeken/ ghevelck als men
 een velt-hoey op de bergy ma laert. Soe
 seide Saul: Ick hebbe ghespionicht/ keert
 weder mijn sone David/ want ik ty
 sal u geen quaet meer doen/ doordat mijn
 zielde desen dael, diebaer sy uwe ooghen
 gewoest is/ siet/ ik hebbe dwaeslich ghe-
 daen/ ende ik hebbe seer grooleijeg ghe-
 dwaelt. Soe antwoorde David/ ende seide:
 Siet/ de spieffe det Coningh/ so laet een vande
 de Jongelingen over comen/ In halense. Soe
 heere day vergelde eenen yegheleken zyne
 geverghept ende zijne getrouwingeyt/ want
 de GHEHEEL hadde u heden in mijne hant
 geygeven/ maer ik ty hebbe mijne hant niet
 wikkelen uyt-steken aendey Ghesalfden des
 heerey. Ende siet/ gelijck al te desen dage
 uwe zielde in mijne ooghen is groot geacht ghe-
 woest/ alsoe zy mijn zielde inde orgendet hee-
 ren groot geacht/ In hy verlosser my uyt alken
 noot. Soe seide Saul tot David: Sezegent
 sijt ghy mijn sone David/ ghy sult het ja ghe-
 wisselick doen/ ende ghy sult oock ghewisselick
 de overhandt hebben. Doe ginck David op zyn
 ney vdeel/ ende Saul keerde wederomme
 nae sijn plaesse.

Het xxvij. Capittel.

David nu seide in sijn herke: Nu sal
 ik der dagen een door Sauls handt
 omcomen/ my is niet beter/ dan
 dat ik haestelick outcome in het
 Land der Philistinen/ op dat Saul van
 my de hope verlies/ om my meer te soeken
 inde gantige Sant-palre Israels/ so sal ik
 outcomen uyt zijne hant. Soe maecte hem
 David op/ In hy ginck door/ hy ende de sech
 hondert Mannen die by hem waren/ tot
 Bethin den Sone Maoghen den Coninck van
 Gath. Ende David bleef by Bethin te Gath/

In ende zijne Mannen/ een yegelijck met sijn
 hant/ David met zijne beyde vdyben/ d'hu-
 an de Christelike/ In d'gail de huyvrou-
 we Nabalt/ de Carmelike. Soe Saul ge-
 booschapt vordt/ dat David ghewelck was
 nae Gath: Soe ty voer hy niet meer
 voort hem te soeken. Ende David seide
 tot Bethin: In dien ik an ghenade in uwe
 ooghen ghevonden hebbe/ anty geve my een
 plaesse in een vande Steden det Landt/
 dat ik daer woone: want waerom soude
 my knecht ind Conincklike Stadt by u
 vboonen. Soe gaf hem Bethin te dien dage
 Ziklag: waerom is Ziklag der Coningey
 van Juda gewoest tot op desen dael. 't
 sal nu der daghen die David in het Landt
 der Philistinen woont/ waer een Jaer
 ende vier Maendey. David nu toec, op
 met zijne Mannen/ ende sy over-vielen de
 Gathiten/ ende de Gathiten/ ende de Ama-
 lekiten (want dese die sijn van out gewoest
 de Inwoonder det Landt) daer ghy gaet
 na Sur/ ende tot aen Egypten-landt. Ende
 David sloec, dat Landt/ ende liet noch man
 noel, vrouwe leuen/ oock nam hy de sijn-
 pen In runderen/ In de eselen/ In ksmelch/ In
 klederey/ ende keerde weder/ In quam tot
 Bethin. Althoe die seide: Waer sijt ghy-licden
 heden in-gevalley? soe seide David: Tegen
 't zuden van Juda/ ende tegen 't zuden der
 Gerahmeliten/ ende tegen 't zuden der Re-
 niten. Ende David ty liet noel, man noch
 vrouwe leuen/ om te Gath te brenghen/ seg-
 gend: Sacte mustigen van en is niet ty
 booschappen/ segghend: Alsoe heeft David
 ghedaen/ In alsoe was zyne wijse alle de
 dage die hy inder Philistinen Landt gewoont
 heeft. Ende Bethin geloofde David/ seggende:
 Of heeft hem eenemael sinckende ghe-
 maecte by sijn volck in Israell/ daerom
 sal hy reuvelijck my tot een knecht
 sijn.

Die Nide't geschiede in die dagen / altho de
Philistijnen haer Leger vergader-
den tot den strijft / om tegen IsraeL te
strijden / soo seide David tot Saul:
Ghy sult sekerlijck weten / dat ghy niet
in't Leger sult wyl-trocken / ghy sijt uwer
Manney. Soe seide David tot David: Aldus
sult ghy weten dat u knecht doey sal: **D**ie
seide tot David: Daerom sal ik u ten Be-
waerder mijnet hoest setten / t' alken daghen.
Samuel nu wat gesorden / sij ganstige IsraeL
hadde rouwe over hem bedreven / sij hadden
hem begraven te Rama / te welen in zyne
stade / ende Saul hadde uyt den Lande
woech gedaende waersegger / t' de Dupvelt-
konstenaer. Ende de Philistijnen quamen
ende vergaderden haer / sij se begerden haer
te sinen. Ende Saul vergaderde ganstige
IsraeL / ende se begherden haer op Gilboa.
Soe Saul het Leger der Philistijnen sach /
so wreesde hy / t' sij zyne herte beede seer: Ende
Saul vragde den Heere / maer de
Heere sy antwoorde hem niet / noech door
droomen / noech door de Wym / noech door de
Propheten. Soe seide Saul tot zyne knechten:
Soeket my eene vrouwe / die eenen waer-
seggender geest heeft / dat ik tot haer gae / t' hy
door haer ondersoeket. Zyne knechten nu
seiden tot hem: Siet te Endor is eene vrou-
we / die eenen waer-seggender geest heeft.
Ende Saul verstaelde sich / t' hy trock andere
klederen an / t' hy ginck heney / t' uwer Man-
ney met hem / t' hy quamen det markt tot de
vrouwe / t' hy seide: Woesecht my doech
doerden waerseggender geest / t' die dit my op-
comen / dien ik tot u seggen sal. Soe seide de
vrouwe tot hem: Siet / ghy weet wat Saul
gedaen heeft / hoe hy de Waersegger t' de
Dupvelt-konstenaer uyt dit Land heeft uyt-
geroep / waerom stelt gy dan myne ziele eenen
streck om my te doden? Saul nu vwoer haer

op den Heere / seggende / soo waerachtig / altho de
Heere leeft / Indien u een straffe om dese
sacche sal overcomen! Soe seide de vrou-
we / wien sal ik u doen op-comen? t' hy
seide: Soet my Samuel opcomen. Soe
nu de vrouwe Samuel sagh / so riep sy met
luyder stemme / t' de vrouwe sprack tot Saul /
seggende: waerom hebt ghy my bedrogen?
Want ghy zijt Saul. Ende de Coninc seide
tot haer: En wreesd niet / maer wat siet ghy?
Soe seide de vrouwe tot Saul: Ick sie
Godey uyt de aerde opcomende. t' hy seide
tot haer: Hoe is sijn gedaente? ende sy seide /
Daer comt een out Man op / t' hy is met een
mantel bekleedt. Soe Saul vernam dat het
Samuel was / so neigde hy sich met het
aengesicht ter aerde / t' hy boech sich. Ende
Samuel seide tot Saul: Waerom hebt ghy
my onrustich gemaect / my doende op-comen:
Soe seide Saul: Ick ben seer beangstigt / dat
de Philistijnen knigen tegen my / ende Siet
is dat my geroepen / ende sy antwoort my
niet meer / noech door den dienst der Pro-
pheten / noech door droomen / daerom hebbe ik
u geroepen / dat ghy my te kennen geeft wat
ik doen sal. Soe seide Samuel: Waerom
vraecht ghy my doech? Derwile de Heere
van u geroepen / t' uwer vrandt ghevoorden
is. Want de Heere heeft voor sich gedaen /
gelijck altho hy door mijnen dienst ghesprocken
heeft / t' hy heeft het Conincrijck van u hant
gegreuen / ende hy heeft dat geboey an uwen
maesten / an David. Sechick altho ghy na de
stemme de Heeren niet ghehoort / t' hy hebt
ende de hiltirgedt zijner toorn niet uytge-
vragt / t' hy hebt teghen Amalek: Daerom heeft
u de Heere dese sacche gedaen te desen dage.
Ende de Heere sal oock IsraeL niet u in
de hand der Philistijnen geven / ende moeghen
sult ghy t' uwer Sone by my zyn / oock sal de
Heere het Leger IsraeL inde hant der Philis-
tijnen geven. Soe viel Saul haestelick ter
aerde /

aerde / soo lanc altho hy was / t' hy wreesde
seer van weghen de woorden Samuel /
oock sy wasser gene kracht in hem / want
hy sy hadde den gheheelen daeg / ende de
gheheele nacht geen broot ghegeten. Soe
vrouwe nu quam tot Saul / ende seide
dat hy seer verbaest was / t' hy seide tot hem:
Siet uwer Siensmaecht heeft nae uwer
stemme gehooert / ende ik hebbe mijne ziele
in mijn hand ghestelt / ende ik hebbe uwer
woorden gehooert / die ghy tot my ghesproken
hebt. Soe hooert doech / ghy nu oock nae de
stemme uwer Siensmaecht / ende laet my
een biete brood voor u setten / ende etet /
soo salder kracht in u sijn / dat ghy over wech
gaet. Doech hy woggede t' t' hy seide: Ick sy
sal niet eten / maer zijne Knechten ende
oock de vrouwen / hielden an by hem: Soe
houde hy na haer-lieder stemme / ende hy
stont op vander aerd / ende settede hem op
t' bedde. Ende de vrouwe hadde een ghemeest
kalf t' hy se haestede haer / t' hy slachte
het / t' sy nam meel / t' hy knede t' t' hy bieck
daer ongeleerde koecken van. Ende sy bracht
voor Saul ende voor zyne Knechten / t' sy
se aten: daer na stonden sy op / t' sy gingen wt
in die selde nacht.

Het xxix. Capittel.

De Philistijnen nu hadden alle haer
Leger vergadert te Daphek / t' de
Israeliten begerden sich by de Con-
tynen die by Gath is. Ende de
Vorsten der Philistijnen toghen daer heney
met honderden / t' met duysenden: Soch Da-
vid t' zyne Mannen togen met David inde
achter-locht. Soe seiden de Oversten der Philis-
tijnen: Wat sulken dese Heeren? Soe
seide David tot de Overste der Philistijnen: Ik
dese niet David de knecht Saul det Coninc
van IsraeL / die dese dagen / ofte dese jaren
by my gheweest is? ende ik sy hebbe in
hem niet gewonden / van dien dach af / dat hy

af-gewallen is / tot desen dach toe. Soe de
Overste der Philistijnen warden seer toornig
op hem / ende de Overste der Philistijnen se-
den tot hem: Doet den Man weder-heeren /
dat hy tot zyne plaetse weder-heere daer
ghy hem bestelt hebt / ende dat hy niet met
on / af sy trecke indey strijft / op dat hy on
niet tot een teghenpartijder sy werde indey
strijft: Want waer moede soude dese sie
by zinen Heere aenghoeren maeken? t' hy
niet met de koppen deser Mannen. t' hy dit
niet die David / vanden woelen sy in den
Heere malcanderen antwoorden / seggende:
Saul heeft zyne duysenden gheslaghen /
maer David zyne thien duysenden: Soe
riep David tot hem: ende seide tot hem: t' t' hy
so waerachtig / altho de Heere leeft / dat ghy
oprecht zijt / ende uwen uyt-ganck ende uwen
inganck niet my in't Leger / t' goet in mijne
oogen / want ik sy hebbe geen quast by u
gewonden / van dien dach af / dat ghy tot my
zijt ghecomen / tot desen dach toe / maer ghy
sy zijt niet aengenaem inde oogen der Vor-
sten. Soe keert nu om / ende gaet in vran-
de / op dat ghy geen quast t' doet inde oogen
vander Vorsten der Philistijnen. Soe
seide David tot David: Maer wat hebbe
ik gedaen? of wat hebt ghy in uwen Knecht
ghewonden / van dien dach af / dat ik
voor u aenghesichte gheweest ben / tot desen
dach toe / dat ik niet sy sal gae / ende strij-
den teghen de vanden mijnen Heeren det
Coninc. David nu antwoorde / ende seide tot
David: Ick woot het voorwaer ghy zijt
aengenaem in mijne oogen / altho een Enghel
Sidd / maer de Overste der Philistijnen
hebben gheseyt? Laet hem niet on / in desen
strijft niet op-trecken. t' hy dan / maect u moe-
gen vroege / op / met de knechten uwer Hee-
ren / die met u gecomen sijn: Ende altho ghy
lieden u moeghen vroege / sult op-ghemaect
hebben / ende het u lieden licht ghevoorden is

me/ ende myn doer-flecken/ ende met myn den
spot dreyen; maer zyn Wapen-dragher en
wilde niet/ want hy wreefde seer. Doe
nam Saul het Sweert/ ende viel daer
in. Soe zyn Wapen-dragher sac/ dat
Saul doot was/ soo viel hy oock in zyn
Sweert/ ende stierf met hem. Alsoo stierf
Saul/ ende zyne drie Sone/ ende zyn
Wapen-dragher/ oock alle zyne Mannen te
dien selven Daghe te gheleijcke. Alth de
Mannen Israels/ die aen dese zijde des
Dalt waren/ end die aen dese zijde der
Jordan waren/ saghen dat de Mannen Is-
raels gebeden waren/ en dat Saul en zyne
Sonen doot waren/ soo verlieten sy de steden/
ende sy vliden. Soe quamen de Philis-
tynen/ ende woonden daer in. Desgiede
nu de ander den daeghe/ alth de Philistynen
quamen om de verflagene te plunderen/ soo
vonden sy Saul/ ende zyne drie Sone/
liggende op 't ghebergte Silboa. Ende sy
hieuwen zyn hooft af/ ende sy toghen zyne
wapenen up/ ende sy sonden inder Philis-
tynen Landt vrom/ om te bootschappen in
het huys haren ds-goden/ ende onder den
volcker. Ende sy leyden zyne wapenen in
het huys van Dsharof/ ende zyn lincrom
hechten sy aenden muer te Beth-say. Alth
den Invoonder van Jabet in Silboa daer
van hoorden/ wat de Philistynen Saul
gedaen hadden: soo maecten haer op alle
strijdbare Mannen/ en gingen den geheelen
nacht/ ende sy namen het lincrom Sauls/
ende de lichamen zynen Sone vanden
muer te Bethsay/ ende sy quamen te Ja-
beth/ ende branden se al daer. Ende sy namen
hare broederen/ ende begroeven se onder
't geboomte te Jabet/ ende sy vasteden se-
ven daghen.

Het tweede Boeck Samuelis.

Het eerste Capittel.

Door gheschiede het na Sauls
doot/ alth David vanden sac/ der
Amalekiten wat weder ghecomen/
en David twee dagen te Sikklag ge-
bleven was. So gesgiedt op den derden dag/
Dat/ siel/ up den heyl-leger van Saul een
man quam/ wien klederen gesgeent waren/
ende aende wat op zyn hooft/ en het gesgiede
als hy tot David quam/ soo viel hy ter aen-
den/ ende boog/ siel/ moder. Ende David
seyde tot hem: Van waer comt ghy? en hy seyde
tot hem: Ick ben ontcomen up den heyl-leger
Israels. Doort seyde David tot hem: Wat
is de saecke? verhaelt het my doel/ en hy
seyde/ dat het volck up den strijt ghebleven
wat/ ende datter oock wecke vanden volcker
gevalley en ghestorven waren/ dat oock Saul
en zyn soon Jonathan doot waren. Ende David
seyde tot den jongen/ die hem de bootschap bracht.
Hoe weet ghy dat Saul doot is/ en zyn Sone
Jonathan? Doe seyde de jongen/ die hem de
bootschap bracht: Ick quam by geval op het
gebergte van Silboa/ en siel/ Saul leende
op zyne spieffe/ ende siel de Wagens/ ende
Lidmeesters hielden dingt op hem. Soo sac
hy achter sich om/ en sag my/ en hy riep my/
en ick seyde: Siet hier ben ick. Ende hy seyde
tot my: Wie zijt ghy? en ick seyde tot hem:
Ick ben een Amalekiter. Soe seyde hy
tot my: Staet derg by my/ en doot my: want
dese malien-kolker heeft my op-ghehouden/
want mijn leven is moel/ gantsch in my.
Soo stond ick by hem/ ende doode hem/
want ick wiste/ dat hy na zyn val niet levte
soud/ en ick nam de Croone/ die op zyn hooft
was/ en het arm-ghehijnde/ dat aen zyn arm
was/ ende hebte hier tot mijnen heere ge-
bracht. Doe dattet David zyne klederen/ en
seguerde/ desgelijc oock alle de mannen die
met

met hem waren. Ende sy twee-klededen en
weenden/ ende vasten tot op den avont/ over
Saul en over Jonathan zynen Sone/ ende
over het volck des heeren/ ende over het
huys Israels/ om dat sy door het Sweert
gevalley waren. Doort seyde David tot den
jongen/ die hem de bootschap gebracht hadde:
Van waer zijt ghy? Ende hy seyde: Ick ben
een broeder van de Amalekiteren
Sone. Ende David seyde tot hem: Hoe?
en hebte ghy niet ghevoest uwe handt up te
svrecken/ om den Gesalfden des heeren te
verderwen? Ende David riep eenen vanden
jonghen/ ende seyde: Treck toe/ valt op
hem aen/ ende hy sloeg hem dat hy stierf.
Ende David seyde tot hem: W bloet sy op
uwen kop/ want uwe mond heeft teghen
u ghetuycht/ seggende: Ick hebbe den ge-
salfden des heeren ghedood. David nu
kleghe dese klaghe over Saul en over
Jonathan zynen Sone. Alth gesegt hadde
datmen de kinderen van Juda den wooge
soud-leeren/ siel het en gescreven in het boeck
des oprechlen. Oeract Israels/ op uwe
hooften it hy verlagen/ hoe zyn de helden
gevalley: Ende verkondicht het niet te
sal/ en bootschapt het niet op de straten
van Dsharon/ op dat de dochteren der Philis-
tynen haer niet en verblijden/ op dat de
dochteren der Onbesnedenen niet op-sprin-
ghen van vrenghde. En verghen van
Silboa/ moel/ dattu noch reghen moest zyn
op u/ moel/ velden der he-offeren/ want
al-daer is der helden ergelst smadelick
vuel/ gevoeren/ den schilt Sauls/ alth of
hy niet gesalfst en wate gevoest met olie.
Van het bloet der verlagenen/ van het velt
der helden/ en wou Jonathan booge niet
argierwaert gedreven/ ende Sauls sweert
en leerde niet ledic/ weder. Saul ende
Jonathan/ die bemunde/ ende die lieflike in
haren leden/ en zyn oock in haren doot niet

geseyden; sy waren lichter dan denden; sy
waren stercker dan leeren. En derg
teren Israels/ wou over Saul/ die u
kledde met shalaken/ met velderen/
die u eieract van doud dedt draghen over
uwe kledinge. Hoe zyn de helden ge-
valley in 't midden vanden strijt? Jonathan
en verlaghen op uwe hooften. Ick ben
benaut om uvent velle/ mijn broeder Jo-
nathan/ ghy waert my seer lieflike/ uwe liefde
wat my wonderliker dan liefde der wijven.
Hoe zyn de helden gevalley/ en de krijg-
wapenen verloren.

Dat ij. Capittel.

Doe 't gesgiede daer na/ dat David
den heere draegde/ seggende: Sal
ick op-trecken in eenen der steden
Juda/ ende de heere seyde tot hem:
Treck op/ ende David seyde: Waer hien
sal ick op-trecken; ende hy seyde: Na
hebron. Alsoo loef/ David derwaert op/
alth oock zyn twee wijven/ Achinoam de
Israelische/ ende Abigail Nabals des
Carmeliteren huysvrouwe. Oock dede David
zine Mannen op-trecken/ die by hem waren/
eenen vegelijcken met zyn huylgely/ ende sy
woonden inde steden hebron. Naer na qua-
men de mannen van Juda/ ende salden al-
daer David tot eenen Conck over het huys
Juda. Doe bootschapten sy David/ seggende:
't Sijnde mannen van Jabet in Silboa/ die
Saul begraven hebben. Soe sent David boden
tot de mannen van Jabet in Silboa/ en hy
seyde tot hen: Gesegent zijt ghy den heere/ dat
ghy dese veldadinge gedaen hebt aen uwen
heere aen Saul/ ende hebt hem begraven. So
doe nu de heere aen u veldadinge en trou-
we/ en ick oock ick sal aen u dit goede doen/ de
wijve ghy dese saecke gedaen hebt. Ende nu/
laet uwe hande sterck zyn/ ende zij dapper/
dervyle uwen heere Saul gestorven is/ ende
oock hebben ghy die vanden huylgely Juda tot

Coninc over hey gefalst. Dbnor nu / de
sane van Mer / de krijght-overste / die
Saul gehad hadde / nam Iffoseth / Sauls
sone / die voerde hem over na Mahanaim.
Ende maecte hem ten Coninc over Siload /
ende over de Schuiley / die over Iffrael /
ende over Ephraim / ende over Benjamin /
die over gantsche Iffrael. Weetlic, Iffael
wat Iffoseth / Sauls soen out / al hi Coninc
wert over Iffrael / die hy regerde het tweede
Iffael: abelenlijck die vanden huyse Juda /
volghden David nae. Het ghetal ander
dagen / die David Coninc gewoest is / te He-
bron / over het huyse Juda / die seuen Iffrael /
ende sech Maenden. Soe toogh Dbnor / de
sone van Mer uit / met de knechten Iffo-
seth / des soons Sauls / van Mahanaim na
Sibon. Iffael de sone van Zeruia / die de
knechten David togen oock uit / ende sy ont-
moetden malcaiden by den wyver Sibe-
on: ende sy bleven aen dese zijde des wy-
vers / ende die aengene zijde des wyvers.
Ende Dbnor seide tot Iffael: Laet siec / nu
de jongen op-maken / ende voor ons aenge-
sichte spelen. Ende Iffael seide: Laet siec
siec / op-maeken. Soe maecten siec / op-
ende gingen over in ghelalle / waels van
Benjamin / te weten / voor Iffoseth / Sauls
sone / ende waels van David knechten.
Ende de ene grepden anderen by den kop / die
siet zijn sweert inde zijde des anderen / en-
de sy vielten samen: Daer van noemde-
men deselve plaetse Chiblat / Anurim /
die by Sibon is. Ende daer wat op dien sel-
ven daer / een gantsche seer harde strij: Dorg
Dbnor / die de Mannen Iffrael woeden voor
het aengesichte der knechten David ghesla-
gen. Nu waren aldaer drie sone van Zeruia /
Iffael / die Dbnor / die Iffael / die Iffael wat
lingt op zijne voeten / alse sone der rheen die in
't wolt zijn. Ende Iffael laet die den Dbnor
achter na / die hy en voese niet om van argter

Dbnor ter rechter oft ter sinckerhandt af te
gaen. Doe sach Dbnor achter sich om / die seide:
Sijt gy dit / Iffael? die hy seide: Ick ben 't.
Ende Dbnor seide tot hem: Wijckel tot uwe
rechterhandt / ofte tot uwe sinckerhandt /
ende grijp u soney van die jongen / end-
neemt voer u haer gewaet. Maer Iffael
en wilde niet af-wijcken van argter hem.
Soe voerde Dbnor weder voert / seg-
gende tot Iffael: Wijckel af van argter my:
waerom sal ick u ter aende staen? Doe
soud ick den mijn aengesichte op-heffen voor
uwe broeder Iffael: maer hy weygerde af te
wijcken / soo sloech hem Dbnor met het ach-
terste vande spieffe aende vijfde Libbe /
dat de spieffe van achter hem uit-ginck / die
hy viel aldaer / ende stierf op zijn plaetse:
Ende het gestriede / dat alle die tot de plaetse
quamen / al waer Iffael gevallen end-
gestorven wat / staen bleven. Maer Iffael
ende Dbnor laet den Dbnor argter na / ende
de sone ginck onder als sy gecomen waren
tot den chubel van Danna / dewelck is
voor Siac / op den veech der woestyn
Sibon. Ende de kinderen Benjamin
versamelde siec / achter Dbnor / ende voor-
den tot eenen hoop / end sy stonden op de spit-
se van eenen heudel. Soe riep Dbnor tot
Iffael / ende seide: Sal den hie sweert een-
vichlijck verleen? en weet ghy niet dat
het in't laatste bitterheit sal zijn? ende hoe
langhe en sulst ghy den volcke niet segghen /
dat sy weder-keeren van hare broederen
te vervolghen? Ende Iffael seide: Soe
waerargtic / als God leeft / 't waer dat ghy
gesproken hadt / sekerlick het volck soude al
doe vanden moeghen af weec / gheboert zijn
gewoest / een yegolick van zinen broeder
te vervolghen. Soe blicch Iffael met
de Asupne / ende al het volck stont stille /
ende en laegden Iffrael niet meer argter na /
die en voeren niet weder voert te strijden.
Dbnor

Dbnor day die zyne Mannen gingen dien sel-
ven gantschen macht over 't volcke woldt /
die sy gingen over de Jordane / ende vanden
deldey het gantsche Pitrom door / die quamen
tot Mahanaim. Iffael keerde oock weder
van achter Dbnor / die versamelde het gant-
sche volck / ende daer worden van David
knechten ghemist negentien mannen / ende
Iffael. Maer David knechten hadden
van Benjamin / ende onder Dbnor mannen
geslagen / drie hondert ende tseftic / mannen
waeronder doot gebleven. Ende sy namen Iffael
op / die begroeven hem in zint vaders
graf / dat te Bethlehem wat: Iffael nu ende
zine Mannen / gingen den gantschen macht /
dat hen het licht aenbrach te Hebron.

Het iij. Capittel.

Woe daer wat een lango krijg tusschen
den huyse Sauls / end tusschen den
huyse Davids: Doech David ginck
ende wort stercker / maer die van
den huyse Saul gingen ende werden swa-
ker. Ende David vberden sone geboren
te Hebron: Sijn eerste-geboeren nu wat
Amnon / van Ahinoam / de Iffraelische.
Ende zyn tweede was Chisab / van Dbi-
gail / Nabab / des Carmeliter / huyse
vrouwen / ende de derde Dbnor / de sone
van Maacha / de dochter van Thal-
mai / Coningh van Esur. Ende de vierde /
Adonia / de sone van Aggith / die de vijfde
Sephathia / de sone van Dbnor / end de
seste / Iffrael / van Egla David huyse
vrouwe: Sese zyn David geboren te He-
bron / terwijlen die krijg was tusschen den
huyse Sauls / ende tusschen den huyse Da-
vids: Soe gheschiede / dat Dbnor siec
stercke inden huyse Sauls. Saul nu
hadde een by-wijf gehad / welckes naem wat
Rizpa / dochter van Epa / ende Iffoseth se-
de tot Dbnor: Waerom zijt ghy in-gheganc
tot myn vaders wyf? Soe ontfack

Dbnor seer over Iffoseth vboorden / end-
seide: Wen ick den een hont-kop / ick die te-
gen Juda / aenden huyse Sauls wden
vaders / een zine broederen / die een zyn
vrienden heden veldadigheit doe / die nu niet
over-geleverd hebbe in Davids handt / dat
ghy heden aen my onderseeckt de engerghe-
heit sener vrouwe: Siet doe Dbnor soe /
ende doe hem so daer toe / vreesker / gelijk
al de heere David geswooren heeft / dat ick
even alsoe aen hem sal doen: Over-geen-
ghende het Conincrijck vanden huyse
Sauls / ende op-richtende den stoel Da-
vids over Iffrael / end over Juda / van
den tot Bersaba toe! Ende hy seide Dbnor
weder niet een vboort antwoorden /
om dat hy hem vreesde. Soe sonda Dbnor
biden voor siec / tot David / seggende: Dien
is het land? seggende weder: maect u wert
bont met my / ende siet / mijne hant sal met
u zyn / om gantsche Iffrael tot u te keeren. Ende
hy seide: Wel ick sal een werbont met
u maken: Doech / een dinck begeer ick van
u / seggende: Ghy sult mijn aengesichte niet
sien / ten sy dat ghy Michal / Sauls dochter /
te voren in-brought / als ghy comt om mijn
aengesicht te sien. Oock sonda David biden
tot Iffoseth / den sone Sauls / seggende:
Seeft my mijne huyse vrouwe Michal /
die ick my niet hondert voothuden der
Philistijnen ondertrout hebbe. Iffoseth dan
sonda henen / die namse vanden May / van
Paltiel / den sone van Lait. Ende haer man
ginck met haer / al gaende die woeneide argter
haer tot Anurim toe. Doe seide Dbnor tot
hem: Sact wech / keert weder / ende hy keerde
weder. Dbnor nu hadde woeden met de out-
sten van Iffrael / seggende: Gy hebt David te
voeren lange tot eenen Coning over u begeert /
so doet het nu / want de heere heeft tot Da-
vid gesproken / seggende: Door de hant Davids
mijn knecht / sal ick mijn volck Iffrael

verloffen vande hande der Philistijnen/ ende vande hande aller haren vyanden. Ende Abner sprack oock voer de ooren Benjamin: Voorst ginc Abner oock heney/ om te Hebron voor Savidt coeren te spreken allet/ wat goet was inde oogen Israelt/ ende inde oogen van het gantsche Huyt Benjamin. Ende Abner quam tot Savid te Hebron/ ende twintig Mannen met hem/ ende David maecte Abner/ in den Mannen/ die met hem waren/ een Maectijdt. See seide Abner tot Savid: Ick sal my op-maecten/ in heney gaen/ ende vergaderen gantsch Israelt tot mijnen Heere den Coninc/ dat sy een verbondt met u maecten/ ende ghy vergeert/ over allet/ dat uwe siele begeert: Also liet Savid Abner gaen/ ende hy ginc in vrede. Ende siet/ Savidt knochten ende Joab quamen van sene beide/ ende brachten met hen eenen grooten roef. Abner nu/ die sy waer niet by Savid te Hebron/ want hy hadde hem laten gaen/ ende hy waer ghegaen in vrede. Al nu Joab/ ende het gantsche heyt/ dat met hem waer/ aen quamen/ so gaven sy Joab te kennen/ seggende: Abner de sone van Ner/ is gecomen tot den Coninc/ in hy heeft hem laten gaen/ ende hy is gegaen in vrede. For ginc Joab tot den Coninc in/ in seide: Wat hebt ghy ghedaen; siet Abner is tot u gecomen: Waerom nu/ hebt ghy hem laten gaen/ dat hy so wy is wech/ gegaen? Sy kent Abner/ den sone van Ner/ dat hy gecomen is om u te over-rede/ ende om te weten uwen nyt-ganch in uwen in-ganch/ ja om te weten allet wat ghy doet. Ende Joab ginc nyt van David/ ende sondt Abner boden na/ die hem wederom haelden vanden borsput van Sira; maer David en wistet niet. Al nu Abner weder tot Hebron quam/ so beide hem Joab ter zijden af in't midden der poorte/ om inder stilte met hem te spreken/ ende hy sloeg hem al-daer aende vijft

libbe/ dat hy sterft/ om zijn Broeder Isaa hets bloet wille. Al David dat daer na hoerde/ so seide hy: Ick ben ontschuldich/ in mijn Conincrijck/ by den Heere/ tot in een wicheyd/ vanden bloede Abner/ des Coninc van Ner. Het bliue op den kop Joab/ in op het gantsche Huyt zijn vader/ ende daer en worde vanden huyt Joab niet afgesneden/ die eenen vloet hebbe/ ende melactse/ zy/ ende sich aendey stoek houde/ ende voer het sweert valle/ ende broet ghelocke hebbe. Also hebben Joab/ ende zijn broeder Abisai den Abner doot gheslaghen/ om dat hy haren Broeder Isaa hets te Sibion inden Strijdt ghedoot hadde. Savid dan seide tot Joab/ ende tot al het volck dat by hem was: Scheurt uwe klederen/ ende gordet sacken aen/ ende weel-klaget voer Abner heney/ ende de Coningh Savid ginc achter de bare. Al nu Abner te Hebron begraven/ so hief de Coning zyne stemme op/ in vrede by Abner gras/ oock voende al het volck. Ende de Coninc maecte sene klage over Abner/ ende seide: Ist dan Abner ghestorven/ al een waer sterft. Uwe handen en waren niet gebonden/ noch uwe voeten in kopere Schoeyn gedaen/ maer ghy zijt ghevallen/ geknien valt voor het aengesichte van Anderen der verkeertheit. Doe voende het gantsche volck noch/ met over hem. Maer na quam al't volck om David broet te doen eten/ al't het noch dach waer/ maer Savid woer/ seggende: Goot doe my so/ in doeder so toe/ indien ick voor het onder-gaen der Coninc broet/ ofte yet wat smake! Al't al't volck dit vernam/ so waer het goet in hare oogen/ allet/ so al't de Coninc gedaen hadde/ wat goet ind' oogen det gantschen volck. Ende al't dat volck ende gantsch Israelt anerkte te dien selven dage/ dat het vanden Coninc niet en waer/ dalmey Abner den sone van Ner goet doot hadde. Voort seide de Coninc tot zijn knochten:

knochten: Weet ghy niet dat te desey dage een Dorst/ in een groete in Israelt gevallen is: Maer ick ben heden toder/ ende ghesalften Coninc/ in dese mannen/ die Coninc van Jeruja/ zijn harder dan ick/ de Heere sal den boosdoender vergolden na zijn boosheit.

Dat iij. Capittel.

Met nu Saul soen hoorde/ dat Abner te Hebron gestorven waer/ voer den zijne handenscap/ ende gantsch Israelt verdt verspreckt. Ende Saul soen hadde twee Mannen/ Oversten van benden/ de naem det eenen waer Baena/ ende de naem des anderen Vergab/ Coninc Ammon des Perotstiter/ van de Anderen Benjamin; want oock Perotst, aen Benjamin ghereckent woer. Ende de Perotstiter waren ghevloden na Sithaim/ ende waren al-daer weesdelinghen tot op desey dach. Ende Jonathan/ Saul soen/ hadde eenen sone/ die geslagen was aen beide zijne voeten: vijf jaren was hy eudt/ al't het gerugte van Saul ende Jonathan nyt vizeel quam/ ende zyne doester hem op nam/ ende vluchte: in het gestiedt/ al't sy haestede om te vluchten/ dat hy viel/ ende leuvel voer/ ende zijn naem was Mephobset. Ende de Coninc Ammon des Perotstiter/ Becha in Baena gingen heney/ in quamen ten huyt van Isboset/ al't de dach heet gevorden waer/ ende hy lach op de slaep-stede inden middag. Ende sy quamen daer in tot het middag det Huyt/ al't sullende tarwe halen/ in sy sloegen hem aende vijft ribbe/ in Vergab in zijn broeder Baena ontquamen. Want sy quamen in huyt/ al't hy op zijn bedde lag/ in zyne slaep-camer/ in sloegen hem/ in doeden hem/ in hielden zijn hooft af/ ende sy namen zijn hooft/ ende gingen heney det weeg op de vlacken veld den gantschen markt. Ende sy brachten het hooft Isboset/ tot Savid

te Hebron/ ende seiden tot den Coninc: Siet daer/ is het hooft Isboset/ det Coninc Saul/ uwer vyant/ die uwe siele soegte. Also heeft de Heere mijnen Heere den Coningh/ te desey dage vdraken gegeven van Saul/ in van zijnen zand. Maer Savid antwoorde Vergab/ ende zynen Broeder Baena/ den Coninc Ammon/ det Perotstiter/ ende seide tot hen: Soo vdrachtich/ al't de Heere leeft/ die mijn siele nyt aller beuautheit verlost heeft. Verwijl ick dien/ die

my bootschapte/ seggende: Siet Saul is doot/ daer hy in zijne oogen was/ al't een/ die goed bootschap bracht/ mochtant gegrepen ende te Sikkag gedoot hebbe: Overwel hy meende dat ick hem boden loon soude geven. Hoe veel te meer/ wanneer Soddloose Mannen sene rechtveerdigen Man in zijn huyt op zijn slaep-stede hebben gedoot? Nu dan en soude ick zijn bloet van uwe handen niet wischen/ ende u vander aerden wech doen? Ende Savid geboot zyne jongen/ ende sy doddense/ ende hielden hare handen ende hare voeten af/ ende hingense op by den wyver te Hebron; maer het hooft Isboset/ manen sy ende begraven in Abner's Graf te Hebron.

Het v. Capittel.

De quamen alle stammen Israelt tot David te Hebron/ in sy spraken/ seggende: Siet wy/ u geboente/ in u vleesch zijn wy. Saer toe oock te voren

Doer Saul Coningh over ont vaat/ waer ghy
 Israels uyl-voerende/ ende in-brenghende;
 Oock heeft de Heere tot u geseyt/ Ghy sult
 mijn volck Israels werden/ ende ghy sult
 tot eeney Door-ganger sijn over Israels.
 Alsoo quamen alle Oulften Israels tot den
 Coninc te Hebron/ ende de Coninc David
 maecte een Verbondt met hen te Hebron/

voor het aenghesichte des Heeren: Ende
 sy salden David tot Coningh over Israels
 verlicke, Naer wach David out als hy
 Coninc werdt; Verlicke, Naer heeft hy
 gheregeert. Te Hebron regerde hy over
 Juda seven jaren/ ende set Maenden: Te
 Jerusaleem regerde hy drie-en-dertich jaer/
 over ganse Israels ende Juda. Ende
 de Coninc loofde, met zyne Mannen naer
 Jerusaleem/ teghen de Jebusiten/ Die in dat
 Land woonden. Ende sy spraken tot David/
 seggende: Ghy ey sult hier niet in-comen/
 maer de blinden ende kreupelen sullen u
 afwijven/ Dat sy te segghen: David ey sal
 hier niet in-comen. Maer David nam de
 Burcht Zion in/ Deselve is de Stadt Davids.
 Want David seyde ten selven daghe: Al
 wie de Jebusiten staet/ ende gheraecht aen
 die walter-gote/ ende die kreupelen/ ende die
 blinden/ Die van Davids siecht ghesticht sijn/
 Die sal tot een hooft ende tot een Oerster
 sijn/ Daerom seydmen: Een blinde ende
 kreupel ey sal in't huys niet comen. Alsoo
 woude David inde Burcht/ in noemde die

Stadt/ Davids Stadt. Ende David bouwde
 vintom van Millo af/ ende binnenwaert.
 David nu ginc geduevlyck voert/ ende
 verdt groot/ want de Heere/ de Godt
 der heyligaren wat met hem. Ende d'orang
 de Coningh van Tyrus/ soni boden tot David/
 ende eodereu-hout/ ende Timmer-lieden/
 ende Meislaerh. Ende sy bouden David
 een huys/ ende David merckte/ dat de Heere
 hem tot eeney Coningh over Israels be-
 vesticht hadde/ ende dat hy zyn Coninc-
 vick verheven hadde/ om zyn volck
 Israels willen. Ende David nam meer
 by-wijven/ en wijven van Jerusaleem/ ma
 dat hy van Hebron ghecomen was. Ende
 David werden meer Sonen ende Dochter-
 en ghebooren. Ende dit sijn de namen der
 gonen/ Die hem te Jerusaleem ghebooren sijn:
 Schamma/ende Soobab/ende Nathay/ende
 Salomo/ende Ghehar/ende Elischua/ende
 Nepheg/ende Gaphia. Ende Elisgama/ende
 Eljada/ende Elphebet. Alh in de Philis-
 tynen hoorde/ dat sy David ten Coningh
 over Israels gesalst hadden/ soo toghen alle
 Philistynen op om David te soeken/ ende
 David/ dat hoerde/ loofde, af nae Burcht.
 Ende de Philistynen quamen/ ende versprey-
 den sijn/ inden Dale Ephraim. So waer-
 de David den Heere/ segghende/ sal Ick op-
 trecken teghen de Philistynen? sult ghyse in
 mijn handt geven; Ende de Heere seyde tot
 David: Treckt op/ want Ick sal de Philis-
 tynen soeckerlick in uwe handt geven. Doer
 quam David te Baal-Perazim/ ende David
 soerghe abdaer/ ende seyde: De Heere heeft
 mijne vanden voer mijn aenghesichte ghe-
 seguet/ alh een seure der waltaren/ Daer-
 om noemde hy den name der selver plaesse
 Baal-Perazim. Ende sy lieten hare Idyden
 al-daer. Ende David ende zyne Mannen/
 namen se op. Naer na togen de Philistynen
 weder op/ en sy verspreyden sijn/ inden Dale
 Ephraim.

Ephraim. Ende David brachde den Heere/
 dewelcke seyde: Ghy ey sult niet oplucken/
 maer treckt om tot achter hen/ dat ghy aen
 hen komet van tegen over de Moer-bespen-
 boomten. Ende het geschiede als ghy hoort
 het geruyse, van eenen ganck inde toppen
 der Moerbespen-boomen/ dan rept u/ want
 alsdag sy de Heere voor u aenghesichte uyl-
 gegien/ om het heyligher der Philistynen te
 slaen. Ende David dede alsoo/ gheleek alh de
 Heere hem geboden hadde/ ende hy sloof
 de Philistynen van Geba af tot dat ghy comt
 te Gzer.

Dat vij. Capittel.

Daer na versamelde David de-
 derom alle uyl-ghelefsene in Israels/
 dertich duysent. Ende David
 maecte sijn op/ ende ginc hen
 met al het volck/ dat by hem was/ van
 Baalim Juda/ om van daer op te brenghen
 de drecke Soden/ by de welcke de Naem
 wort aengeroepen/ de Naem der Heeren
 der heyligaren/ die daer op woont tusschen
 de Cherubim. Ende sy woerden de drecke
 Soden op eenen nieuwen daghe/ ende
 haelden se uyl den huys Davinadab/ dat op
 eenen heudel sy. Ende Wza ende d'ho/
 Davinadab sent/ leyden den nieuwen Wa-
 ghyn. So sy hem nu uyl den huys Davi-
 nadab/ dat op den heudel sy/ met de drecke
 Soden/ woenen/ soo ginc d'ho
 woerde drecke hen. Ende David/ ende
 het gantsche huys Israels speelden voor
 het aenghesichte des Heeren/ met allerley
 snaren-spiel van dennen-houte: Alh
 met harpen/ ende met luyten/ ende met
 Trommelen/ oock met Schellen/ ende met
 Cymbalen. Alh sy nu quamen tot aen Na-
 chon Dorsch-vloer: Soo streckte Wza
 zyne handt uyl aende drecke Soden/ ende
 hielte/ want de Luideren strupelden. Doer
 ontsack de Troey des Heeren teghen Wza/

ende Godt sloof hem al-daer/ om dese ons
 bedarghaemheydt/ ende hy steyf al-daer by
 de drecke Soden. Ende David ontsack
 om dat de drecke Soden eeno scheure ghe-
 scheurt hadde aen Wza/ ende hy noemde de
 selve plaesse Perez-Wza/ tot op desen dag.
 Ende David wreefde den Heere ten selven
 daghe/ ende hy seyde: Hoe sal de drecke
 des drecke Soden tot my comen;
 David dan ey wilde de drecke des Hee-
 ren niet tot sijn, laten verbrenghen inde
 Stadt Davids: Maer David dede se af
 wijcken in het huys Obed-Edoms/ des
 Gethiers. Ende de drecke des Heeren
 bleef in het huys Obed-Edoms/ des
 Gethiers/ drie Maenden. Ende de Heere
 seggende Obed-Edom ende zyn gantsche huys.
 Soe bootsapten den Coningh David/
 seggende: De Heere heeft het huys Obed-
 Edoms/ ende al wat hy heeft/ ghezeget/ om
 der drecke Soden willen; Soo ginc Da-
 vid hen/ ende haelde de drecke Soden uyl
 den huys Obed Edoms/ opwaert inde
 Stadt Davids met wrenghen. Ende het ghe-
 schiede/ alh sy die de drecke des Heeren
 droeghen/ soe treden voort ghetreden wa-
 ren/ dat hy offen ende gemest woe offerde.
 Ende David huppelde met alle markt voor
 het aenghesichte des Heeren. Ende David
 wat omgordet met eenen luyen Lijf-roek.
 Alsoo brachten David/ ende het gantsche huys
 Israels/ de drecke des drecke Soden op/
 met geuygh/ ende met geluyt der Basunen.
 Ende het geschiede/ alh de drecke des Hee-
 ren inde Stadt Davids quam/ dat Michal
 Sauls dochter/ door de wuister uyl sac:
 Alh sy in den Coningh David sach springen
 ende huppelende voor het aenghesichte des
 Heeren/ verachtde sy hem in haer herte.
 Doer sy in de drecke des Heeren mbarghen/
 stelden sy die in hare plaesse/ in't midden der
 Tenten/ die David voor haer gespannen hadde/

ende David offerde Brand-offeren Voor den
Heerey aengelijck / In Danck-offeren. Als
David gepindert hadde het brand-offer end
Danck-offeren te offeren / soo seggende hy het
volck inden Name des Heerey der heerska-
ren. Ende hy deedt uyl aenden gantschen vol-
ke / aende gantsche menichheit Israels / van
de mannen tot de vrouwen toe / eenen yeghe-
lijcken eenen broot-koesck / en een sgoon stuck
Sleefgh / ende eenen Sleeffche Wijn):
Soe ginck al dat volck heney / een yegelijck
na sijn huyt. Als nu David weder quam /
en sijn huyt te seggheney / ginck Mirgal
Sauls dogter uyl / David te gemoele / ende
seyde: Hoe is heden de Coninck van Israel
verheerlijck / Die sich heden voor de ooghen
vande dienst-maegden sijner dienst-knecht-
ten heeft onbblot / gelyck een vande ydele
lieden sich onbeschaemdelick onbblot. Maer
David seyde tot Michal: Voor het aenghes-
ichte des Heerey / Die my verhooren heeft
voor uwen vader / ende voor sijn gantsche
huyt / my in-stellende tot eenen Voor-ganger
over het volck des Heerey / over Israel:
Was ic sal spelen voor het aengesichte des
Heerey. Oock sal ic my noech geringher
houden dan alsoo / ende sal medrice / sijn in
mijne ooghen / ende met de dienst-maegden /
datr van ghy geseydt hebt / met deselve sal
ic verheerlijck worden. Michal nu
Sauls dogter en hadde geen kind / toiden
dage / haret doolt toe.

Het vij. Capittel.

Wnde het geschiedt / al de Coninck in
sijn huyt sal / en de Heere hem ruste
gegeven hadde van alle sijnen vran-
den ventomme / soo seyde die Coninck
tot den Propheten Nathan: Siet doe / ic
soonne in een Cederen huyt / ende de Dreck
Sodet woont mit midden der gordijne. Ende
Nathan seyde tot den Coninck: Saet heney /
doet al wat in u herte is: want de Heere is

met u. Maer het gebeurde in de selve markt
dat het woort des Heerey tot Nathan ghe-
siedt / seggende. Saet / ende seght tot mi-
nen knecht / tot David: Soo seyt de Heere:
Sout ghy my een huyt bouwen / tot mijne
wooning? Want ic hebbe in geen huyt
gewoont van dien dage af / dat ic de kinde-
ren Israels uyl Egypten op woerd / tot op
desen dage / maer ic hebbe ghevoandelt in
een Tent ende in een Tabornakel. Over
al / waer ic met alle de kinderen Israels
hebbe gewandelt / heb ic wel een woort
gesproken mit eenen der stammen Israels /
die ic beboden hebbe mijn volck Israel
te woerden / segghende: Waerom en bouwet
ghy my niet een Cederen huyt? Nu dan /
also sult ghy tot mijnen kerck tot David seg-
gen: Soo seyt de Heere der heerscharen:
Ic heb u genomen vande Schaept-koep /
van achter de Schapen / dat ghy een
Voor-gangher soude sijn over mijn volck
over Israel. Ende ic ben met u geweest
over al / waer ghy gegaen zijt / ende hebbe
alle uwe vanden voor u aengesichte uyl-
geroep: Ende ic heb u eenen grooten naem
ghemaccht / al den naem der grooten / die
op der aerden sijn. Ende ic hebbe voor mijn
volck / voor Israel / eenen plaesse besceit /
ende hem geplamt / dat hy een sijne plaesse
woont / ende niet meer heen ende weder
ghedreven en woerd / ende de kinderen der
verkeerlijckheit en sulken hem niet meer ver-
drucken / gelyck als mit kercke. Ende van
dien dage af / dat ic gebouwt hebbe kercken
te wesen over mijn volck Israel: Oock
u hebbe ic ruste ghegeven van alle uwe
vanden: Oock geeft u de Heere te kennen /
dat de Heere u een huyt maken sal / waer
uwe dagen sulken verbult sijn / en gy niet uwe
vaderen sult ontsapen sijn / so sal ic u zaet na
u doen opstaen / dat uyl uwen lyve woostcomen
sal / en ic sal sijn konincrick bevestigen. Die
sal

sal mijnen naem een huyt bouwen: Ende ic
sal den sloek sijn konincrick bevestigen tot
in eeuwicheyt. Ic sal hem sijn tot eenen vader /
en hy sal my sijn tot een sone: Derwelcke al hy
misdoot / so sal ic hem met een menschen roe-
de / en met plagen der menschen kinderen straf-
sen. Maer mijne goedertierenheit en sal van
hem niet wijcken / gelyck als ic die wech ge-
nomen hebbe van Saul / dien ic van voor u
aengesichte hebbe wech genomen. Doch u huyt
sal bestanding sijn / ende u konincrick tot in
euwicheyt / voor u aensichte: uwe sloek sal
vast sijn tot in eeuwicheyt. Na alle dese woer-
den / ende nadit gantsche gescheit / also sprack
Nathan tot David. Soe ginck de Coninck David
in / ende bleef voor het aengesichte des Heerey /
ende hy seyde: Wie ben ic / Heere Heere / en
wat is mijn huyt / dat gy my tot hier toe gebracht
hebt? Daer toe is dit in uwe ooghen noch kleyn
gewoest / Heere Heere / maer gy hebt oec over
het huyt uwe knecht ghesproken tot van
verre heney: ende dit na de voet der menschen /
Heere Heere! Ende wat sal David noech
meer tot u spreken? want gy kent uwen kerck /
Heere Heere. Om uwe woort wilke / ende
na u herte hebt ghy alle dese groote dingen ghe-
daen; om een uwen knecht bekent te maecten.
Daerom zijt ghy groot / Heere Sodt: want
daer en is niemant gelyck als ghy / ende daer
en is geen Sodt dan allsen ghy / maer allst / dat
wy met onse ooren ghehoort hebben. Ende
wie is / gelyck u volck / gelyck Israel / een
kenich volck op aerden / dat volck Sodt is
heney gegaen sich tot een volck te verlossen /
ende om sich eenen Name te setten / en om voor
u lieden dese groote ende veschickelike din-
gen te doen na u Landt / voor het aengesich-
te uwe volck / dat ghy u uyl Egypten ver-
loft hebt / de heydnen / ende hare Soden ver-
drjvend. Ende gy hebt u volck Israel u be-
vesticht / u tot een volck tot in eeuwicheyt / en gy
Heere / zijt hey tot eenen Sodt geworden. Nu

dan / Heere Sodt / doet dit woort dat ghy over
uwen knecht / en over sijn huyt gesproken hebt /
bestaen tot in eeuwicheyt: en doet gelyc als ghy
gesproken hebt. Ende uwe Naem werde groot
gemaccht tot in eeuwicheyt / datmen segge: He-
ere der heerscharen is Sodt over Israel /
ende het huyt uwe knecht David sal be-
standing sijn voor u aengesichte. Want gy Hee-
re der heerscharen / ghy Sodt Israel / ghy
hebt voor de oere uwe knecht ghesopen-
baert / seggende: Ic sal u een huyt bouwen:
Daerom heeft u knecht in sijn herte ghebon-
den / dit gebedt tot u te bidden. Nu dan / Hee-
re / ghy zijt die Sodt / ende uwe woerde
sulken waerheyd sijn: ende ghy hebt dit goed
tot uwen knecht ghesproken. Soe belieft u
nu / en segent het huyt uwe knecht / dat in
euwicheyt voor u aengesichte is. Want ghy
Heere Heere hebt het gesproken / ende mit
uwen segen sal uwe knecht huyt geseget
worden in eeuwicheyt.

Het vij. Capittel.

Wnde het geschiedt daer na / dat David
de Philistijnen sloech / en brachtse on-
der: ende David nam Meteg-Dammai
uyl der Philistijnen hant. Oock sloech hy de
Moabitien / ende maete met een snor / doende
haer ter aerden mederlijcken ende hy mat met
uwer snoren om te doden / en met een vol snor
om in te leven te laten; also worden de Moabi-
ten David tot knechten / brengende geschencken.
David sloech oock Hadadeser / den Sone
Schob / den Coning van Goba; doe hy heney toech
om zijne hant te wonden na de reuere Phat.
Ende David nam hem duysent wagen af / ende
seben hondert duysen / ende tramlich duysent
Man te voete: ende David ontfemde alle
wagen-peerden / ende hielt daer van hondert
waghen overing. Ende de Syriens van Sa-
masco quamen om Hadadeser / den Coninck
van Goba / te helpen; maer David sloech vande
Syriens twee-ende-vingent duysent Man.
Ende

Ende David leyde besettingen in Syrien van
Samasco. Ende de Syrië werden David tot

knegten/bringende gesonden/ende de heere
behoede David over al waer hy henen toogh.
Ende David nam de goudene schilden/die by
Hadadezer knegten gevoest waren/ey bracht
se to Jerusaleyn. Daer toe nam de Coning Da-
vid seer veel kopersyt/uyt Bethath/ey uyt Bethath
Hadadezer steden. Alst nu Thoi de Coningh
van Hamath hoorde/dat David het gantsche
heer Hadadezer geslagen hadde. So sont Thoi
zijnen sone foram tot den Coningh David/om
hem te vragen na zij uelstant/ende om hem
te zegenen/van wegen dat hy tegen Hadadezer
gekragt ende hem geslagen hadde (want hada-
dezer voerde stecit krijg tegen Thoi) ende in
zijn hant waren silvers vaten/ey goudene vaten
ey kopers vaten/welcke de Coning David ooc
den heere heyligde met het silver ende het gout
dat hy ghepligt hadde/van alle heydenen/die
hy sijn onderworpen hadde/van Syrien ey van
Moab/ey vande kinder en Ammon ende vande
Philistinen/ende van Amalek/ende vanden
roef Hadadezer det sone Bergebt/det Coning
van Zaba. Doe maecte sich David een naem
alt hy weder quam/na dat hy de Syrië ge-
slagen hadde/in het Soudal arglic duysent.
Ende hy leyde besettingen in Edom/in gantsch
Edom leyde hy besettingen/ende alle Edomiten
werden David tot knegten/ende de heere be-
hoede David over al waer hy henen toog/also
regeerde David over gantsch Israel/ey David

dede zijnen gantschen volck verlijt gever-
licheyt. Joab sone van Seruja/wat over
het heer/ende Isaphat/sone van Bethleem/wat
Cancolier. Ende Zadok/Bethleem sone/ey Daga-
melberg/Dejathair sone/waer Priester/ende
Savaja wat segrijsver. Daer wat oock Penaja
sone van Jojada/met de Crethi ende de Bethi/
maer David sone waren Princken.

Het ix. Capittel.

Ende David seyde: Affer nog yemant/die
lovergebleven is vanden huys Saul/dat
sich welddadigept aen hem doe/om Jonathans
wille? Het huys Saul nu hadde eenen knegt/
voient name wat Ziba/ey sy riepen hem tot Da-
vid/ende de Coning seyde tot hem: Zijt ghy Ziba?
ende hy seyde/urve knegt. Ende de Coning sey-
de: Affer niet nog yemant vanden huys Saul/
dat siet Godt welddadigept by hem doe? So
seyde Ziba tot den Coningh: daer is noch een sone
van Jonathans/die geslagen is aen beyde voeten.
Ende de Coning seyde tot hem/waer is hy? ende
Ziba seyde tot den Coning: Siet hy is inden huys
Maach/ det sone Ammon te Bedabar. So
sont de Coningh David henen/ey hy nam hem
uyt den huys margit det sone Ammon tot den
bedabar. Alst nu Mephiboseth/de sone Jona-
thans/det sone Saul tot David in quam/so
viel hy op zij aengesicht/ende doorging me-
der/ende David seyde/ Mephiboseth/ende hy
seyde/ siet hier is urve knegt. Ende David
seyde tot hem/ey broese niet/want ic sal sekerlic
welddadigept by u doen/om urve vader Jonathans
wille/ende ic sal u alle ackeren vort
vader Saul weder geven/ende gy sult gedu-
ringlick broet eten aen mijne tafel. Doe boogh
hy sich/ende seyde/ Wat is urve knegt/dat ghy
omgesien hebt na eenen doden hond/alst siet
ken? So riep de Coningh Ziba/Sault sone
gen/ende seyde tot hem: al wat Saul gehad
heeft/ende zijn gantsche huys/hebt siet den sone
urve heeren gegeven. Daerom sult ghy voor
hem het land baxbeyden/ghy ey urve sone ey

urve knechten/ey sult de vruchten in-bringen/
ep dat urve heeren sone broet hebbe/dat hy ete/
ende Mephiboseth/urve heeren sone/sal ge-
duerichlick broet eten aen mijne tafel; Ziba
nu hadde vijftien sone/ey twintich knechten.
Ende Ziba seyde tot den Coningh: Na allet dat
mijn heere de Coningh sijn knecht gebiedt/
also sal urve knecht doen; Oock sult Mep-
hiboseth/etende aen mijne tafel/alt een van
det Coningh Sone zij. Mephiboseth nu
hadde eenen kleynen sone/voient name Saba
Meha; ende alle die inden huys van Ziba
woonden/waer Mephiboseth knegten/also
woonde Mephiboseth te Jerusaleyn/om dat
hy geduerichlick at aen det Coningh tafel; ende
hy Saba kroupel aen beyde sijne voeten.

Het x. Capittel.

Nde het geschiede daer na dat de Co-
ning der kinder en Ammon stec; ende
sijne sone Hanun wort Coning in sijne
placse. So seyde David: siet sal welddadichgedt
doen aen Hanun/den sone van Nahat/gelijck
alt sijn vader welddadichgedt aen my gedaen
heeft; So sont David henen/om hem worden
dijnt sijn knegten te troosten over sijn va-
der; ey de knechten David quamen in het land
der kinder en Ammon. So seyden de Vorsten
der kinder en Ammon tot hare heere Hanun;
Gert David urve vader in urve oogen/om dat
hy troostert tot u gesonden heeft; ey heeft David
sijne knechten niet daerom tot u gesonden/dat hy
dese stadt doorsoekte/ey die verspiede/ende die
om keere? So nam Hanun Davids knechten/
ey schort haren batel half af/ey snect hare kle-
deren half af/tot aen hare billen; ende hy liet se
gen. Alst siet David lieten weten/so sont hy
hey te gemoete; want dese mannen waren seer
beschaemt; ey de Coning seyde; Blijft te Jericho/
tot dat urve batel vordor gewassen sal sijn/komt
dan weder. So nu de kinder en Ammon sagten/
dat sy sich by David zinckende gemaect hadden/
onden de kinder en Ammon henen/ey huerden

der Syrië van Beth-Bachab/ey der Syrië
van Zoba/twintich duysent voet volck/ende
vande Coning van Maacha duysent man/ende
vande mannen van Tob waer duysent man.
Alst David dit hoorde/sont hy Joab henen/ende
het gantsche heer met de helden. Ende de kinde-
ren Ammon tegen uyt/ende stelden de slachto-
den voor de deure der poorte; maerde Syrië
van Zoba/ende Zechob/ende de mannen van
Tob ey Maacha/die waren bysonder in't velt.
Alst nu Joab sach/dat de spisse det slachorden
tegen hem was/van voren ey van achteren/so
verkoot hy uyt alle uytgelofens van Israel ende
stelden in orde tegen de Syrië aen. Ende
het overigs det volck gaf hy onder de hant sijn
broeder Bethai/die in orden stelden tegen de
kinder en Ammon aen. Ende hy seyde; so de Sy-
rië uyt te sterck sulden zij/so sult gy my ko-
men verlossen; ey so de kinder en Ammon u te
sterck sulden sijn/so sal ic comen om u te verlos-
sen. Weest sterck/ende laet ont sterck sijn voor
ont volck/ey vordere steden onstet. Ende de heere
nu doet wat goet ic in sijn oogen. So maerde
Joab/ende het volck dat by hem wat/tot den strij-
tegen de Syrië; ey sy vleden voor sijn aengesicht.
Alst nu de kinder en Ammon sagten/dat de
Syrië vleden/vleden sy ooc voor het aengesicht
te van Bethai/ende quamen inde stadt. Ende Joab
keerde weder vande kinder en Ammon/ende
quamen te Jerusaleyn. So nu de Syrië sa-
gen dat sy voor Israel aengesichte gheslagen
waren/so vergaderden sy hey weder te samen.
Ende Hadadezer sone henen/ende dede de Sy-
rië uytcomen/die op gene zijde der riviere sijn/
ende sy quamen te Helam/ey Sobach/Hadade-
zer krijg overste/tooch voor haer aengesichte
henen. Alst dat David wert aengesicht/verfa-
melde hy gantsch Israel/ende tooch over de for-
dane/ende quam te Helam; ey de Syrië stel-
den de slachorden tegen David aen/ende ster-
den met hem. Maerde Syrië vleden voor
Israel aengesichte/ende David verlosch van

de Spierse seuen hondert wagenen en veertig
rupsent ruyteren; daer toe sloech hy Sobac,
haren krijch-obersten; dat hy aldaer sterf. Doe
nu alle de Coningen/diechhadarszert knegten
waren/sagen dat sy soo: (Israels) aengesichte
geslagen waren/maeckten sy vrede met Israhel/
ende dienden hem/ ende de Spierse vreesden
de kinder en ammon meer te verlossen.

Dat xj. Capittel.

Wnde het geschiede met de wedercomste
det Jaert/ter tijt/alt de Coningen upt-
trecken/Dat David Joab ende zijne
knegten met hem/ ende gantsch Israhel henen
sont/ dat sy de kinder en ammon verdeden/ en
Babba belegeren souden/doch David bleef te
Jerusalem. So geschiede teghen den avont-tijt dat
David van zijn leger op stont/ende wandelde
op het dach van het Coninc huyt/ ende sach
van het dach sene vrouwe haer waassende: dese
vrouwe na wat seer sgoon van aensien. En Da-
vid sont henen/ende onderzaegde na dese vrou-
we/ende men seide: dat is Bathseba/ de
dorgher Eliam/ de huyfzrouwe van David den
Bethiter. Doe sont David boden henen/ende
liete halen/ende alt sy tot hem ingecomen wat
sag hy by haer/ sy nu hadde haer van hare
onvermijng gesuyvert: Daer na keerde sy weder
na haer huyt/ende die vrouwe wert swanger.
So sont sy henen/ ende liet David weten/ en
seide: se ben swanger geworden. Per sont Da-
vid tot Joab/seggende/ sont David den Bethiter
tot my/ende Joab sont David tot David. Delt nu
David tot hem quam/so vzaegde David na den
welstant Joab/ en na den welstant der volck/
en na den welstant der krijg. Daer na seide
David tot David: Saet af nu u huyt/ en wascht
uwre sweten/ende doe David upt de Coninc
huyt uptginc/ volghde hem een geverge de
Coninc argler nae. Maer David leyde sijn
meder voor de deure van het Coninc huyt/
met alle de knechten zijnet heeren/ en hy ginc
niet af in sijn huyt. Ende sy gaben i David

te kennen/seggende/ David en is niet af-gegaen
in sijn huyt. Doe seide David tot David/ en comt
ghy niet vande roys? Daerom en zijt gy niet
afgegaen in u huyt. Ende David seide tot David:
de duke/ en Israhel / en Juda blieden in ten-
ten/ende mijn heere Joab ende de knegten
mijnt heeren zijnt gelegert op het epen velt/
en souden: so in mijn huyt gaen/ om te sijn en
te drincken/ ende by mijn huyt-vrouwe te
liggen? so wararglich alt ghy leeft/ ende uwre
ziel leeft/Andien ick dese sake doen sal. Doe
seide David tot David: Blijft ooc heden hier/soo
sal ick u moerzen af-senden. Delt bleef David te
Jerusalem dien dach en den ander dach. Ende
David nedigde hem/so dat hy voor zijn aenge-
sichte at en dronck/ ende hy maekte hem dronck-
ken/daer na ginc hy inden avont upt/om sijn
meder te leggen op sijn leger/ met zijne heeren
knegten/ maer en ginc niet af in sijn huyt/
Delt moerzen nu geschiede i dat David een brief
screef aen Joab/ en hy sont die door de hant van
David. Ende hy screef in dien brief/ seggende:
stellet David voor aen tegen over den stercksten
srijt/ en keert van argler hem af/ep dat hy ge-
slagen worde/ ende sterve. So geschiede i dat
Joab op de stadt gebet hadde/ dat hy David
sieldde aende plaesse/ waer van hy wiste/ dat
aldaer srijtbare Mannen waren. Delt nu de
mannen der stadt uptogen/ en met Joab srij-
den/ vielender vanden volcke van David
knegten/ ende David de Bethiter sterf coek.
Doe sont Joab henen/ende liet David den gants-
sken handel det srijt weten. Ende hy beval
den bode/seggende: Delt gy sult geeydicht hebben
den gantsken handel det srijt tot den Coninc
upt te spreken. Ende i sal geschieden/Andien
de grimmigheit det Coninc op-komt/ ende
hy tot u seyd/ Daerom zijt ghy so nae aend-
sticht gecomen om te srijden; wistet gy niet/
dat sy vanden muer souden schieten? Die sloeg
dumleek den sonersubbelet? Dieerp niet
sene vrouwe een stuck van een meubenteken

op hem vanden muer/ dat hy te Bethiter sterf?
waerom zijt ghy tot den muer genadert? Dan
sult ghy seggen: Woe kneght David de Bethiter
it ooc doot. Ende de bode ginc henen/ en quam
in/ ende gaf David te kennen allet daer hem
Joab om uptgesonden hadde. Ende de bode seide
tot David: Die mannen sijn ont seker te marg-
lich gevreesd/ende sijn tot ons upt-getogen in't
velt/ maer wy sijn tegen hem aen gevreesd tot
aende deure der poorten. Doe scholte de srijt-
ter vanden muer af op uwre knegten/ datter
van het Coninc knegten doot gebleven sijn/
ende uwre kneght David de Bethiter it oock doot.
Doe seide David tot den bode/ so sult ghy tot
Joab seggen: Laet dese sake niet quaet sijn in
uwre oogen/ want het swaert verteret soo voel
desen alt genen: Versterck uwre srijt tegen
de stadt/ en versterck hem also. Delt
nu de huyfzrouwe van David hoorde/ dat haer
Mans David doot wat/ so droeg sy beet over ha-
ren heere. Ende alt de vrouwe wat overgegaen
sont David henen/ en mans in sijn huyt/ende
sy wert hem ter vrouwe/ en baerde hem een
sone. Doch dese sake die David gedaen hadde/
wat quaet inde oogen det heeren.

Het xij. Capittel.

Wnde de heere sont Nathay tot David;
alt die tot hem in quam/ seide hy tot
hem: Daer waren woe Mannen in
rener stadt/ deen veck en dander arm. De ve-
ke hadde seer veel srapen en runderen/ maer
de arme hadde gantsch niet/ dan een renic
kleyn Or-lam/ dat hy gecort hadde/ en hadde
geboet/ dat het groot geworden wat by hem/ en
by zijne kinder en te gelve/ het at van zijne bete
en dronck van zijne beker/ en slijp in zijnen
sehoot/ende het was hem alt een dochter.
Doe nu de rijcken man een wandelaer over-
quam/ verstoonde hy te nemen van zijne
srapen/ende van zijne runderen om voordien
vepsenden man/ die tot hem gecomen was
wat te bereyden/ ende hy nam det armen

man or-lam/ en bereyde dat voor de man die
tot hem gecomen was. Doe ontsack David
toorn seer tegen die man/ en hy seide tot Nathay:
so wararglich alt de heere leeft/ de man die
dat gedaen heeft/ it een kint det doot/ende dat
Or-lam sal hy veevondich weder geven/
daerom dat hy dese sake gedaen/ en om dat hy
niet verchoont en heeft. Doe seide Nathay tot
David: Sijt die man/so seyt de heere/ de
Godt Israhel/ ick heb u ten Coninc gesalft
over Israhel/ en ick heb u upt Sauls hand
gevedt/ ende ick heb u uwre heeren huyt ge-
ven/ Daer toe uwre heeren Wijven in uwre
sroot/ ick heb u het huyt Israhel en Juda
gegeven/ ende Andien i woenig is/ ick souden
u alsulck en alsulck daer toe doen. Daerom hebt
ghy dan het vooert det heeren verargt/ doende
dat quaet is in zijne oogen? Sijt hebt David den
Bethiter met den swaert verlagen/ende
sijne huyfzrouwe hebt ghy u ter vrouwe ge-
nomen/ende hem hebt ghy met den swaert den
kinder en ammon doot geslagen. Nu dan/ het
swaert en sal van uwre huyt niet afwij-
ken tot in reuwingert: Daerom dat ghy my ver-
acht hebt/ende de huyfzrouwe van David den
Bethiter genomen hebt/ dat sy u ter vrouwe
sy. So seyt de heere: Siet ick sal quaet over
u verwecken upt uwre huyt/ende sal uwre
Wijven nemen voor uwre oogen/ ende salse
uwre naesten geven/ die sal by uwre voren lig-
gen voor de ooghen der Coninc. Want ghy
hebt het in't verbergen gedaen/ maer ick sal
dese sake doen voor gantsch Israhel/ en voor
de Coninc. Doe seide David tot Nathay: ick
hebbe gesondert tegen den heere. Ende Nathay
seide tot David: Se heere heeft oock uwre
sone veech genomen/ ghy en sult niet sterven.
Morgtan de wijke ghy door dese sake de vran-
den det heeren grootlijck hebt doen lasten/
sal oock de Coninc die u gheboeren is/ den doot
sterven. Doe ginc Nathay na sijn huyt/
ende de heere sloeg/ het kind dat de huyf-
vrouwe

vroemde van Uria David gebaert hadde / dat
het seer krank wert. Ende David sorgte God
voor dat jongsten / en David vastede een vast-
ten / en ginck in / ende larde den markt over op de
aerd. Doe maecte den sigde Outsten zijnen
huyt op tot hem / om hem te doen opstaen van
der aerden / maer hy en wilde niet / en al gey
broet met hem. Ende het gesciede op den seven-
den daech / dat het kind stierf / en David knegten
vreesden hem aen te seggen / dat het kind doot
wat / want sy seiden: Siet al het kind noech
levending was / spraken wy tot hem / maer hy
en hoorde na onse stemme niet / hoe sulden wy
dan tot hem seggen / het kind is doot? Want
het moeghe quact doen. Maer David sarg dat
zijne knegten onpelden / so merckte David
dat het kind doot wat / Diet seide David tot zyne
knegten: Is het kind doot? ende sy seiden / is
doot. Soe stent David op vander aerde /
ende vreesden / ende salde sich / ende veran-
derde zijne kleding / ende ginck in het huyt
des Heeren / ende badt aen: daer nae quam
hy in zijn huyt / ende eyschte broodt / ende sy
setteden hem broodt voor / ende hy adt: Soe
seiden zijne knegten tot hem: Wat is dit
voor een dinc dat ghy gedaen hebt? Om des
levendingen kindet wille hebt ghy gewast ende
geweent / maer nae dat het kind gestorven is
zijt ghy opgestaen / en hebt broot gegeten. Ende
hy seide: Al het kind moeghe leefde / heb ik ge-
vast ende geweent / want ik seide / wie weet /
dech seide / ende my moeghen genadich zijn / dat
het kind levendich bleve. Maer nu is't doot /
waerom soude ik nu vasten? Sal ick hem
moeghe konnen wederhalen? Of sal wel tot
hem gaen / maer hy en sal tot my niet weder
comen. Naer na troostede David zijne huyt-
vrouwe Bath-Seba / ende ginck tot haer in /
ende lach by haer. Ende sy baerde eenen sonen /
wien den naem hy noemde Salomo / ende de
Heere hadde hem lief. Ende sonen door
de hant des Propheten Nathan / en noema

de zijnen name Gedon / Gah / om des Heeren
wille. Naer nu krijde tegen Labba dor
Kunderen Ammon: ende hy nam de Coning-
lijcke Stadt in. Soe sondt Joab Peden tot
David / ende seide: Of hebbe gekrijt tegen
Labba / oock heb ik de water-stadt in-geno-
men. Soe versamelt ghy u nu het overighe
des volcken / ende belegerde stadt / en neem
sy / op dat niet / so ick de stadt soude in-nemen /
mijn naem over haer uyt-ghevoeyen worde.
Soe versamelde David al dat volck / ende
toech na Labba / ende hy krijde tegen haer /
ende nam se in. Ende hy nam de kroone haer
den Coninght van zijnen hoofde af / welcker
gewicht was een talent goud / met edel-
gesteente / ende sy wert op Davids hooft geset
oock voerde hy uyt eenen seer grooten roef der
stadt. Het volck nu / dat daer in wat / voerde
hy uyt / ende leide / onder sagten / ende onder
yvere doersich-wagenen / ende onder yvere
ende deesere doerden Tisbel-oven doorgaen:
Ende alsoe deed hy aen alle steden der Kinderen
Ammon: Naer nae keerde David / ende al
dat volck weder nae Jerusalem.

Het xiiij. Capittel.

Als het geschiedt daer na / alsoe Dab-
saron / Davids sone / een schoone suster
hadde / welcker naem wat Thamar /
dat Ammon Davids sone haer lief lereegh. Ende
Ammon wat beuut tot kranc wordent toe / om
zijner suster Thamar wille / want sy was
een maergh / so dat het in Ammon oogen vanc
wat haer yst te doen. Dore Ammon hadde een
vriend / wien den naem wat Jonadab / een sone
van Simca / Davids broeder / Jonadab wat een
seer wijt man / die seide tot hem: Waerom zijt
ghy van morgen tot morgen so magen / ghy Co-
ninen sone / en sulst ghy niet te kennen geveey?
Doe seide Ammon tot hem / Of hebbe Thamar
mijn broeder Dabsaron suster lief / en Jonadab
seide tot hem: Leght u op uwen beger / en maect
u krank / al den uwen vader sal comen om u te
sien /

sen / so sulst ghy tot hem seggen / Dat doch mijne
suster Thamar come / datso my niet broodt
spijse / en de spijs voer mijne ooghen toe-ma-
ke / op dat ik het aensie / en van hare hand
ete. Ammon dan leide sig / ende maecte sig
krank. Soe ende Coninck quam om hem te
sien / seide Ammon tot den Coninck: Dat doch
mijne suster Thamar come / dat sy uwe kroone
kent voer mijne ooghen toe-make / en is van haer
hand etc. Doe sont David henen tot Thamar
in't huyt / seggende: Siet doch henen int huyt
uwe broeder Ammon / en maect hem een spijs-
se. Ende Thamar ginck henen in't huyt haer
broeder Ammon / (hy nu was neder liggende /
en sy nam deech / en knede ende maecte
kroone toe voer sijne ooghen / en bice de kroone
kent). Ende sy nam een panne / en goofse uyt
voor zijn aengesichte: Maer hy weygerde te
eten / en Ammon seide: doet alle man van my
uytgaen / en alle man ginck van hem uyt. Soe
seide Ammon tot Thamar: Breyght de spijs
inde camer / dat ik van uwe hand ete / so man
Thamar de kroone kent / die sy gemaeckt hadde /
en brangse haer broeder Ammon inde camer.
Alst sye nu tot hem na by brangte / dat hy ate /
so gesep hy haer / en seide tot haer: Komt / light
by my / mijne suster. Maer sy seide tot hem:
Niet / mijn broeder / en verkracht my niet /
Want alsoe en doelmen niet in Israel / en doet
dese waesheyt niet. Want ik / waer henen
soud ik mijne segande brengen? en ghy / ghy sont
zijne al een der waesen in Israel. So spreect
doch nu tot den Coninck / want hy en sal my
van u niet onthouden. Doch hy en wilde na
hare stemme niet horen / maer stercker zynde
dan sy / so verkrachte hy haer / en larde by haer.
Daer na hattede haer Ammon met eenen seer
grooten haet / want de haet / daer mede hy haer
hattede / wat grooter dan de liefde / daer mede
hy haer hadde lief gehad / en Ammon seide tot
haer: Maect u op / gaet wech. Doe seide sy tot
hem / daer en zijne gonne oorsaken om my uyt te

drijven / dit quact soude grooter zijn dan het an-
der / dat ghy by my ghedaen hebt. Maer hy en
wilde na haer niet horen / ende hy riep sijnen
jongen / die hem diende / ende seide: Zijst nu
dese van my uyt na buyten / ende grindel de
deure arger haer toe. Sy nu hadde eenen
veelverwigen roek aen / want alsoe wordede
Coninck dorgeren / die maegden waren / met
Wantel gekleest / en zijne dienaar brangse uyt
tot buyten / ende grindelde de deure arger haer
toe. Doe nam Thamar affge op haer hooft /
en seide den veelverwigen / roek / die sy aen
hadde / en sy leide hare hand op haer hooft / ende
ginck vast henen / ende leest. Ende haer broeder
Dabsaron seide tot haer / is uwe broeder Ammon
by u geweest / nu dan myne suster vreyght sille /
ghy is uwe broeder / set u herte niet op dese sake /
alst bleef Thamar ende wat eenfamen in haer
broeder Dabsaron huyt. Alst de Coninck David
alle desedingen hoorde / so ontfac hy seer. Dore
Dabsaron en sprac niet tot Ammon / noch quact
moeghe. Maer Dabsaron hattede Ammon ter
oorsake dat hy zijne suster Thamar verkracht
hadde. Ende het gesciede na uwe volke laren /
dat Dabsaron segep / segeerde hadde te Baal-
hazor / die by Ephraim is. Soe moedichde Dabsa-
ron alle de Conincken sonen. Ende Dabsaron quam
tot den Coninck / ende seide: Siet nu heeft
uwen kneght Segep / segeerde / dat doch
de Coninck / ende zijne knegten / met uwen
knegten gaen. Maer de Coninck seide tot
Dabsaron: Niet / mijn sone / laet ons doch
niet aflesamen gaen / op dat wy u niet beswaerlich
en zijn. Ende hy hield by hem aen / doch
hy en wilde niet gaen / maer segende hem.
Soe seide Dabsaron / so niet / laet doch
mijne broeder Ammon met ons gaen. Maer de
Coninck seide tot hem / waerom soud hy
met u gaen? Alst Dabsaron by hem aen-hield /
so liet hy Ammon ende alle de Conincken so-
nen met hem gaen. Dabsaron nu geboort zijnen
jongen / seggende: Lotter nu op / alst Am-

mont herle **S**o blick it vanden **S**chijn/ **E**n **S**ek tot
u liden sal seggen: **S**laet **D**immon/ **D**an sulst ghy
hem dodden/ **E**n **S**reeft niet/ **A**ls niet en dat ick
het u geboden hebbe/ **Z**ijt sterck/ **E**n **S**reeft dap-
per. **E**n **D**abalonit fongent deden aen **D**immon/
gelijck als **D**abalon geboden hadde/ **D**oe stonden
alle sonen det **C**oninc op/ **E**n **S**reden een yeg-
lijck op zinen **a**mpl/ **E**nde vloten. **E**nde het ge-
sagiede/ **A**ls sy op den wech waren/ **D**at het ge-
suchte tot **S**avid quam/ **D**atmen seide: **D**abalon
heeft alle de sonen det **C**oninc geslagen/ **E**nd-
daer en is niet een van hen overgebalen. **D**oe
stont de **C**oninc op/ **E**nde sigende zijne klederen
en leyde sig neder ter aerden/ **D**esgelijck stont en
alle zijne knechten met gesigende klederen.
Maer **S**onadab/ **D**e sone van **S**imea/ **S**avid
breeder/ **a**n woords ende seide: **M**ijn heere en
segge niet/ **D**at sy alle de jongelingen det **C**oninc
sonen gedoot hebben/ **M**aer **D**immon alleen is
doot/ **W**ant by **D**abalon isser op toegelert vanden
dach as/ **D**at hy zijne suster **T**hamar verkracht
heeft. **S**o en neme nu mijn heere de **C**oninc
de sake niet in zijn herte/ **D**enckende: **A**lle det
Coninc sonen zijn doot/ **W**ant **D**immon alleen is
doot. **D**abalon nu vlogiede/ **E**nde de Jonge die de
waert hielt/ **H**ief zijn oogen op/ **E**n **S**arg toe/ **E**nd-
siet/ **D**aer quam veel volck vanden wege argter
hem/ **A**ende zijde van t gebergt. **D**oe seide **S**o-
nadab tot den **C**oninc: **S**iet de sonen det **C**oninc
comen/ **M**aer het woort uwer knecht/ **A**lso is
gesaget. **E**nde het gesagiede/ **A**ls hy gheynicht
hadde te spreken/ **S**iet/ **S**o quamen de sonen det
Coninc/ **E**nd- **H**ieden hare stemme op/ **E**n **S**re-
den/ **E**nde de **C**oninc oock ende alle zijne knech-
ten weenden met seer groot weenen. **D**abalon
van vluchiede/ **E**n toogh tot **T**halmai/ **D**en sone
van **D**imhur/ **C**oninc van **S**esur/ **E**nde hy
doerg rouwe over zinen sone/ **A**lle die dagen.
Also vluchiede **D**abalon/ **E**n tooch na **S**esur/
Ande hy waer aldaer drie jaren. **S**oe ver-
langhde de siele det **C**oninc/ **S**avid seer
en **M**aer **D**abalon uyt te trecken/ **W**ant hy

Sad- **S**ie getroost over **D**immon dat hy doot
was.

Het xiiij. Capittel.

Let nu **S**onadab sone van **S**eruja/
merckte/ **D**at det **C**oninc herte over
Dabalon wat/ **S**o sont soab henen na
thekoa/ **E**n nam vandaer eene wijse
vrouwe/ **E**nde hy seide tot haer: **S**iekt u oock als
of ghy rouwe doergt/ **E**nde treckt nu rou-
welen aen/ **E**n salst u niet met oye/ **E**n weest
als eene vrouwe die nu weelde dagen rouwe
gedragen heeft over eene doot. **E**nde gaet in tot
den **C**oninc/ **E**n spreect tot hem **M**aer dit woort/
ende soab leyde de woorden in hare mond.
Ende de **T**hekoitisse vrouwe seide tot den
Coninc/ **A**ls sy op haer aengesichte ter aerden
wat gevallen/ **E**nde haer neder-gelogen hadde/
so seide sy: **P**heut o **C**oninc. **E**nde de **C**oninc
seide tot haer/ **W**at is u/ **E**n sy seide: **E**ker-
lijck/ **S**ek ben een weduwe-vrouwe/ **E**n mijn
man is gestorven. **N**u hadde uwe dienstmaegt
twee sonen/ **E**nde dese beyde twisten int vel/
ende daer en was geen schejder tusschen hem.
so looeg/ **D**esen den anderen/ **E**nde doot hem.
Ende siet/ **H**et gantsche geslacht is opgestaen te-
gen uwe dienstmaegt/ **E**n hebben geseyt: **S**eeft
dien hier/ **D**ie zinen breeder geslagen heeft/ **D**at
wy hem woerde siele zint **P**roedert/ **D**ien by
doot geslagen heeft/ **D**odden/ **E**n oock den **P**er-
namen verdelgen/ **A**lso sulken sy mijne koe-
die overgobben/ **E**n uytbluffen/ **O**p dat sy mi-
nen man geen naem noch overblijffel en ha-
ten op den aerboden. **D**oe seide de **C**oninc
tot dese vrouwe: **G**aet na u huys/ **E**nde te sal
voor u gebieden. **E**nde de **T**hekoitisse vrou-
we seide tot den **C**oninc: **M**ijn heere **C**oninc/
de ongerechtigheit sy op my/ **E**nde op mijn
wa-
derit huys/ **D**e **C**oninc daer-en-legen/ **E**n zijn
stool sy onsiggullich. **E**n de **C**oninc seide: **S**preect
gemant tegen u/ **S**o brenghet hem tot my/ **E**nd-
hy
en sal u voortaan niet meer aenlasten. **E**nde sy
seide: **E**n **C**oninc/ **g**hedenck doech aen den
Cheere

Cheere uwen **C**oninc/ **D**at de bloot-wreker niet
te weest en worden om te verdelgen/ **D**at sy
mijnen sone niet en verdelgen. **D**oe seide hy:
so waerachtich als de **C**heere leeft/ **I**ndiender
een vande jaren uwer sone op de aerde sal
vallen! **D**oe seide dese vrouwe/ **B**ast doeg
uwe dienstmaegt een woort tot mijnen hee-
ren den **C**oninc spreken/ **E**nde hy seide/ **S**preect.
Ende de vrouwe seide/ **W**at en heb ghy dan
alfulen tegen **C**oninc/ **W**elk gedacht? **W**ant
daer uyt/ **D**at de **C**oninc dit woort gesproken
heeft/ **A**ls hy als een schuldige/ **D**ewijle de **C**oninc
zinen verstoelen niet weder-haelt. **W**ant
wy sulken den doot stercken/ **E**n wesen als water
dat ter aerden uytgestort zijde/ **N**iet versamelt
en word/ **S**odan en sal de siele niet weest
nemen/ **M**aer hy sal gedachten dencken/ **D**at hy
den verstoelen niet van sich verstoet. **N**u dan
dat sek gecomen ben/ **O**ndit sove woort tot den
Coninc mijnen **C**heere te spreken/ **I**n om dat
het volck my weestachtich gemaect heeft/ **S**o
seide uwe dienstmaegt/ **A**ls sal nu tot den **C**o-
ninc spreken/ **M**isschien sal de **C**oninc het woort
ziner dienstmaegt doen/ **W**ant de **C**oninc sal
horen/ **O**m zijne dienstmaegt te reddden vande
hand det man die voor heeft my end- **M**ijnen
sone te samen van **C**oninc/ **E**nde te verdelgen:
Widert seide uwe dienstmaegt/ **H**et woort
mijn heere den **C**oninc seide tot ruste/ **W**ant
gelijck een **C**oninc/ **A**lso is mijn heere de
Coninc/ **O**m te horen het goede en het quade/ **E**n
de heere uwe **S**id sal met u zijn. **D**oe ant-
woorde de **C**oninc/ **E**n seide tot de vrouwe:
En verberghet nu niet voor my de sake die sek
u bragen sal/ **E**n de vrouwe seide: **M**ijn heere
de **C**oninc spreke doeg. **E**nde de **C**oninc seide:
In soab hant met u in alle ydosen/ **E**n de vrou-
we antwoorde en seide/ **S**o waerachtich als uwe
siele leeft/ **M**ijn heere **C**oninc/ **A**ndien yemant
ter rechter ofte ter **S**linkerhandt sone comen
af wijcken van alle/ **D**at mijn **C**heere de **C**o-
ninc gesproken heeft/ **W**ant uwe knecht **S**onab

die heeft u my geboden/ **E**n die heeft alle dese
woorden inden mont uwer dienstmaegt geleyt/
dat sek de gezalte deser sake also omvonden
sone/ **S**ubog heeft uwe knecht **S**onab ghedaen/
doch mijn heere is wijst/ **M**aer wijshheit van
eene **C**oninc/ **S**odan/ **O**m te mercken alle
wat op der aerden is. **D**oe seide de **C**oninc/ **T**ot
Sonab: **S**iet nu/ **A**ls hebbe dese sake ghedaen/ **S**o
gaet henen/ **H**aelt en fongelick **D**abalon vande-
der. **D**oe viel soab op zijn aengesichte ter aerde
en boech sich/ **E**n danckte den **C**oninc/ **E**n soab
seide: **C**heden heeft uwe knecht gemerckte **D**at
sek genade gevonden hebbe in uwe oogen/ **M**ijn
Cheere **C**oninc/ **O**m dat de **C**oninc het woort
zint knecht ghedaen heeft. **A**lso maecte sig
Sonab op/ **E**n tooch na **S**esur/ **E**nde hy bracht
Dabalon te **J**erusalem. **E**nde de **C**oninc
seide: **D**at hy in zijn huys leere/ **E**nd- **M**ijn
aengesichte niet en sie. **A**lso leerde **D**abalon
in zijn huys/ **E**nd- **E**n saeg det **C**oninc aenge-
sichte niet. **N**u wasser in gantsch **I**srael geen
man so sreyen als **D**abalon seer te puyen/
Sonab zijne voetsole aen/ **T**ot zinen hooft-
sige-
del toe/ **E**n wasser geen gebreck in hem. **E**n
als hy zijn hooft beschoer/ **(M**u gesagiede't ten
ende van **S**ek **I**ser dat hy't beschoer/ **O**ndat
het hem te swaer wat/ **S**o beschoer hy't.) **S**o
woech het hayr zint hooft/ **I**n twee hondert
sikelken **M**aer den **C**oninc gevichte. **D**e warden
Dabalon drie sonen geboren/ **E**n eene dochter/
wekerer naem wat **T**hamar/ **D**ese wat een
vrouwe sreyen van aensien. **A**lso bleef **D**abalon
twee volke jaren te **J**erusalem/ **D**at hy de **C**o-
ninc aengesichte niet en sach. **D**aerom soidt
Dabalon tot **S**onab/ **D**at hy hem tot den **C**oninc
sone/ **M**aer hy en wilde niet tot hem comen/
so sont hy noch ten anderen male/ **E**venwel-
en wilde hy niet comen. **S**o seide hy tot zine
knechten: **S**iet/ **H**et **I**srael ockert soab is aen
de zijde van t mijnne/ **E**n hy heeft geyde daer
op/ **G**aet henen/ **E**n seide/ **A**en met vyer/ **E**nde
Dabalon knecht en saken dat **I**ser ockert aen
niet

met Syer. Doe maecte sijn soab op/ en quam
tot Absalom in t' huyt/ en seide tot hem: Waer-
om hebbe wy uwe knechten het stuck acker/ dat
mij is/ met Syer aengesichte. Ende Absalom
seide tot soab: Siet/ ik hebbe tot u gesonden/
seggend- / komt herwaert/ dat siet u tot den Co-
ning sende/ om te seggen: Waerom bey siet van
Sijer gecomen/ het ware my goet dat te uwe
daer ware/ nu day/ laet my het aengesichte der
Coning sien/ Affer day noch reene misdaet in
my/ so dode hy my. Soe ginck soab in tot den
Koninck/ en seide t' hem aen. Doe riep hy Ab-
salom/ en hy quam tot den Coning in/ en boec-
sich voer hem op sijn aengesichte ter aerden/
voorde Coning aengesichte/ ende de Ko-
ninck kuste Absalom.

Het xv. Capittel.

Wdo het geschiede daer na/ dat Absalom
sich liet bereyden wagen ende peeden/
en vijssich manney lopende voor sijn
aengesichte henen. Doek maecte sijn Absalom
der moergent vroeck op/ ende stont aende zijde
vanden weel der poorte/ ende het gesegide/
dat Absalom alle man die een geschild hadde/
om tot den Coninck ten gerichte te comen/ tot sijn
riep/ en seide: Wat welcke stadt zijt ghy/ al he
day seide/ uwe knecht is uyt eenen der stammen
Israelt/ so seide Absalom tot hem/ siet uwe salen
sijn goet en verget/ maer ghy en hebt geen ver-
hoorder van det Coning wagen. Voor seide
Absalom: Och datmen my ten Egerter stelde
inden lande/ dat alle man tot my quame/ die
een geschild ofte recht-sake heeft/ dat siet hem
recht sprake. Het gesegide oock/ al he yemand
maerde en sich voor hem te buygen/ so verclte
hy zijne hant uyt/ en greep hem/ en kuste hem.
Ende ma die wijze dede Absalom aen gantsch
Israelt/ die tot den Koninck ten gerichte qua-
men. Also stal Absalom het herte der manney
Israelt. Ten eynde nu van deuringe laer ist
gesegide/ dat Absalom tot den Coning seide/ laet
my dore henen gaen/ en mijn belofte/ dien siet

den heere beloofte hebbe/ te Hebron/ letaley.
Want uwe knecht heeft een gelofte beloofte/ al
is te gezu/ in Syden woonde/ hegende/ Indien
de heere my selkerlike weder te Jerusalem
sal brengen/ so sal siet den heere diene. Doe
seide de Coning tot hem: Sact in vrede/ alsoo
maecte hy sich op/ en ginck na Hebron. Absa-
lom nu hadde verspiederd uytgesonden in alle
stammen Israelt/ om te seggen/ al he ghy t' geluyt
der basuney sult horen/ so sult gy seggen: Absa-
lom is Coninc te Hebron. En daer gingen met
Absalom van Jerusalem uwe hondert manney
genoodigt zijnde/ doch gaend in hare renow-
dinge/ want sy en wisten van geen sake. Absa-
lom sult oock om Achitophel den Siloniter/
Sabit raet/ uyt zijne stadt/ uyt Silo te halen/
al he offerhanden offerde. Ende de verbinte-
nisse wert sterck/ en het volck quam toe/ en
vermeerderde by Absalom. Doe quam daer
een boesgapper/ tot David/ seggende: Het
herte eent yegheliken in Israelt volgt Absalom
na. So seide David tot alle zijne knechten/ die
met hem te Jerusalem waren: Maecte u op/
ende laet ont vlieden/ want daer en sult voer
ont geen outcomen sijn voor Absalom aenge-
sichte/ haestet om voech te gaen/ op dat he met
misschien haeste/ ende ont achter-hale/ ende
een quaet over ondrive/ en dese stadt siet met
de sterpte der swerit. Doe seiden de knechten
det Coning tot de Coning: Na alle wat
mijn heere de Coning verkiezen sal/ siet hier
sijn uwe knechten. Ende de Coning ging uyt
met sijn gantsche huyt te voete/ doch de Co-
ning liet sijen by wijven/ om het huyt te be-
waren. Delt nu de Coning met al t' volck te
voete wat uytgegaen/ so bleven sy staen in een
verre plaeste. Ende alle zijne knechten gingen
aen zijne zijde henen/ oec alle de Crethi/ ende
alle de Plethi/ en alle de Ethien/ set hondert
Man/ die van gath te voete gecomen waren/
gingen voor des Koning aengesichte henen.
So seide de Coning tot Achitai den Sethiter/
Waerom

Waerom sult ghy oock met ont gaen? Keert
weder/ ende blijft by den Coning/ Want ghy
zijt vreesint/ ende oock sult ghy weder ver-
trocken na uwe plaeste. Sijeren zijt ge-
comen/ ende heden sult siet u met ont om-
voeren om te gaen/ so se doch gaen moet/ waer
henen siet gaen can/ Keert weder/ ende brengt
uwe Broedery wederom/ veldadinge/ en
trouwe sy met u. Maer Achitai antwoorde den
Coning/ ende seide: So waerachtich al he de
heere leeft/ en mijn heere de Coning leeft/
Inde plaeste/ daer mijn heere de Coning sal
sijn/ t' sy ten dode/ t' sy ten leuen/ daer sal uwe
knecht voersker oock sijn. Doe seide David tot
Achitai: Soo comt end gaet over. Also ginck
Achitai den Sethiter over/ en alle zijne Man-
ney/ ende alle de kinderken die met hem wa-
ren. Ende het gantsche Land vrede/ met
lieden stemme/ al t' volck over ginck/
oock ginck de Coning over de berke Adron/
ende al t' volck ginck over/ recht na den berg
der woefyne. Ende siet/ Zadok was oock
daer/ ende alle de Leviten met hem/ dragende
de Deker det verbont Gode/ en sy setteden
de Deker Gode/ meder/ ende Abiahar leom
op tot dat al t' volck uytter stadt gheyndicht
hadde over te gaen. Soe seide de Coning
tot Zadok: Brenght de Deker Gode/ weder
inde stadt/ Indien siet genade sal vinden in
det heerey oogen/ so sal he my weder-halen/
ende salse my latensien/ misgaderen zijne
wooning. Maer Indien he also sal seggen/
siet en hebbe geen lust tot u siet hier bey siet/
hy doe my/ so al he in zijne oogen goet is.
Voor seide de Coning/ tot den Priester
Zadok: Siet ghy niet een Siender? Keert
weder inde stadt met vrede/ oock u lieder berde
Seney/ Ahiman/ uwe soon/ ende Jonathan
Abiahar soe met u. Siet/ siet sal vortoveren
inde vlacke velden der woestijne/ tot datter een
moort van u lieden come/ datmen my aensegge/
also brengt Zadok end Abiahar/ de arcke

Siet weder te Jerusalem/ ende sy bleven al-
daer. Ende David ginck op vreden op-ganc
der oliuen/ opgaende en vreenend/ end het
hoofst wat hem berouwen/ en hy siet ging bar-
voest/ oock hadden al t' volck dat met hem
wat/ en yegheliken sijn hoofst bedeckt/ en gingen
op/ op-gaende end vreenend. Soe gafmen
David te kennen/ seggende: Achitophel is
onder de gente/ Die sich met Absalom hebben
verbonden: Die seide David/ o **W** **E** **E** **E**
maecte doek/ achitophel raedt tot sijn
Ende het gesegide/ al he David tot op de hooghe
quam/ dat he aldaer Gode aenbad/ siet/ doe
ontmoete hem Ahisai/ de architer/ hebbend
sijne roek gesgeurt/ ende aerde op sijn hoofst.
Ende David seide tot hem: So ghy met my
voorgaet/ so sult ghy my tot eenen last sijn.
Maer se ghy weder inde stadt/ ghet/ end tot
Absalom seght: Uwe knecht siet sal det Coning
sijn/ siet bey veel uwe vader knecht van te
voeren gewoest/ maer nu sal siet uwe knecht
sijn/ so sult gy myden raet achitophel te niete
maken. Ende en sijn niet Zadok en Abiahar
de Priester aldaer met u? So sal t' gesegide/
dat gy alle dine dat gy uyt det Coning huyt sult
horen/ den Priester Zadok en Abiahar/ sult
te kennen geven. Siet hare beyde sonen sijn al
daer by hem/ Ahimaaz det Zadok/ en Jonathan
det Abiahar/ so sult ghy lieden door hare hand
tot my senden alle dinck/ dat ghy sult heeren/
also quam Ahisai David vrient/ inde stadt/
ende Absalom quam te Jerusalem.

Dat xvj. Capittel.

Let nu David een woeynich van
de hooghe wat voert gegaen/ siet/
doe ontmoete hem Siba/ Mephisaba
beld fonge/ met een paer gesadecke
ezelen/ en daer op twee hondert broden/ met
hondert stucken vofinen/ ende hondert stucken
somer-bruchten/ en eenen leder-sack wijne.
Ende de Coning seide tot Siba: Wat sult
ghy daer mede? ende Siba seide: De Ezelen

zijn door den huyse des Coninghs / om op te
vreden / **E**n het broot ende de soner-bruyten om
te eten voor de jongent / ende de wijj / op dat de
moeder ende woefstynedrincken. Doe seide de
Coningh: Waer is dan de soner uwer oheeren?
En Ziba seide tot den Coning: Siet / hy blijft te
Jerusalem / want hy seide: Oheeren sal my
i huyt Israels / mijn vader Conincrijcke
weder geve. So seide de Coningh tot Ziba:
Siet het sal uwe zyn / alle dat Mephis-
boseth heeft / **E**n Ziba seide: Ick buyge my ne-
der / laet my genade vinden in uwe oogen / mijn
oheere Coningh. **D**it nu de Coningh David
tot aen Nahurim quam / siel / Doe quam van
daer een man uyt / vanden geslachte des huy-
set Saul / wient naem wat Simi / de sone
van Sera / hy ginck staet voorit **E**n vloecte.
Ende hy wierp David met steenen / mitgan-
der alle knechten des Coningh. David /
hoeveel al't volck / ende alle de helden aen zyn-
ne verster / **E**n aen sijne smekker hant waren.
Dit nu seide Simi in sijn vloecten: Sact
uyt / gaet uyt / ghy Mandet bloet / ende ghy
Welikt-man. So oheere heeft op udoen we-
der-comen al het bloet van Saul huyt / in
wient plaetse ghy geregeert hebt: Nu heeft
de oheere het Conincrijck gegeven inder hant
Abisalom / uwer soone. Siet nu / ghy zift in
u ongeluck / om dat ghy een Mandet bloet
zift. So seide Abisai / de sone Zeruja / tot
den Coningh: Waerom soud- dese dde hont
mijn oheere den Coninc vloecten? Laet
my dore over gaan / ende sijney kop woef-
menen. Maer de Coningh seide: Wat heb
ick met u te doen / ghy sonen van Zeruja? Ick
laet hem vloecten / want de oheere doch tot
hom geseyt heeft: Vloect David / wie soude
dan seggen / waerom hebt ghy also ghedaen?
Woorit seide David tot Abisai / ende tot alle
sijne knechten: Siet mijn sone die van myney
kype it voortgecomen / soeckt mijne ziel / hoe
veel te meer dan u dese soen van jemini / laet

hem gevoorden dat hy vloecte / want de oheere
heeft hem geseyt. **M**issgion sal de oheere
mijn ellende aensien / **E**n de oheere sal my goet
vergelde door sijn vloect / te desen dage.
Also ginck David met sijn lieden / op den
berg: ende Simi ginck al doer langt
de zijde des bergh tegeen hem over / **E**n vloecte
ende wierp met steenen van toegen over hem /
ende stooft met stof. Ende de Coningh quam in /
En al't volck dat met hem wat / moede zynde /
ende hy verquicht sing aldaer. Abisalom nu
ende al't volck de Mannen Israels quamen
te Jerusalem / **E**n Achitophel met hem. Ende
het gesegde al't husai de Architer / David
vrient / tot Abisalom quam / dat husai tot Abisalom
seide: So Coningh leve / De Coningh
leve. Maer Abisalom seide tot husai: It dit
uwe welddadige aen uwen vrient? waerom
en zift ghy niet met uwen vrient getogen? **E**n
husai seide tot Abisalom: Neen / maer vloecten
de oheere verkieft / ende al't volck / ende
alle mannen van Israels dient sal ick zyn / **E**n
by hem sal ick blijven. Ende ten anderen;
wient soude ick dienen? soude't niet zyn voor
het aengesigte sijnt Soent? Selvek al't
ick voor het aengesigte uwer vader gediend
hebbe / also sal ick voor u aengesigte zyn. Doe
seide Abisalom tot Achitophel: Soekt onder
u lieden van wat sulken wy doen. Ende Achitophel
seide tot Abisalom: Sact in tot de
vuyven uwer vader / die hy gelaten heeft om
het huyt te bewaren / so sal gantsch Israels
horen / dat ghy by uwen vader sinckende zyt
geworden / ende de handen van alle die met u
zijn / sulken versterkt worden. So spande sy
Abisalom rems tents op het dach. Ende Abisalom
ginck in tot de vuyven sijn vader /
voor de oogen des gantschen Israels. Ende
in die dagen wat Achitophel raet / dien hy
riet / al't ofmen na Soudt woort gebract
hadt / also wat alle Achitophel raet / so by
David / al't by Abisalom.

Het xvij. Capittel.

Dort seide Achitophel tot Abisalom:
Laet my nu waek dursent mannen
uytles / dat my opnuke / **E**n David
desen magt argter nae sage. So sal ick over
hem comen / daer hy moede **E**n slap van handen
it / ende sal hem verstercken / ende al't volck
dat met hem it / sal vuyten / dan sal ick den
Coning alleene slaen. Ende ick sal al't volck
tot udoen wederkeeren / de man / dien gy soeckt /
it gelyk het wederkeeren van allen / so sal
al't volck in vrede zyn. Dit woort nu wat
vergt in Abisalom's oogen / ende in de oogen aller
oufien van Israels. Dore Abisalom seide roept
doch oock husai den Architer / ende laet ent ho-
ren / wat hy ooc seyt. Ende al't husai tot Abisalom
in-quam / so sprack Abisalom tot hem / seggende:
Dit heest Achitophel gesproken / sulken wy
zijn woort doen / so niet / sproeckt gy. Doe seide
husai tot Abisalom / De raet / dien Achitophel op
ditmael geraden heeft / en it niet goet. **W**ider
seide husai / ghy kent uwen vader / ende zyne
mannen / dat sy helden zijn / dat se bitter van ge-
moet zijn / al't een ber / die vande jongen be-
roeft it in't velt: Daer toe it uwe vader een
kri / ght-man / ende sy sal niet vernachten met
den volcke. Siet nu heeft hy sich verstercken in
eeny der helen / ofte in eeny der plaetsen: ende
it sal geschieden / al't in't eerste sommige onder
hem vallen / dat een yeder / die it sal horen / als
dan seggen: Saer it een slach geschiet onder
t volck / dat Abisalom navolcht. So soud- hy /
die oock een dapper man it / wient herte it al't
eeny se uwen herte / seene maek smelken: want
gantsch Israels weet / dat uwe vader een held
it / ende het dapperen mannen zijn / die met hem
zijn. Maer ick rade / dat in aller haest tot u
verfamelte worde gantsch Israels / van dan tot
Perzaba toe / al't sact dat aend- zee it / in me-
nichte: Ende dat uwe persoone mede gaet in den
strijt. **S**ay sulken wy tot hem comen / in eeny
der plaetsen / daer hy gevonden wort / ende hem

gemaekelick overvalley / gelyk al't den dach
op den aertboden valt: Ende daer sy sal van
hem / **E**n alle de mannen die met hem zijn / ooc
niet een woeden over gelaten. Ende in dien hy
sich in eeny stad sal begeven / so sal gantsch Is-
rael hoorden tot de selve stad aendag / **E**n wy
sulken tot in de becke moder-trecken / tot dat
ooc niet een stecken aldaer gevonden sy worde.
Doe seide Abisalom / ende alle man van Israels.
De raet van husai / dien Architer / it beter dan
Achitophel raet: Doch de oheere hadde't gebo-
den / om den goeden raet Achitophel / te vernie-
tigen / op dat de oheere het quaet over Abisalom
brachte. Ende husai seide tot Zadok / **E**n tot Abi-
jather / de Priesteren: Dit ende also heeft Achitophel
Abisalom **E**n den oufien Israels gera-
den / maer also **E**n also heb ick geraden: Nu dan /
sendet haestelick henen / ende bootschappot Da-
vid / seggende: Vernagt dese magt niet inder
vlackevelden der woefstynen / **E**n ooc gaet spoed-
delick over / op dat de Coningh niet verflonden
en woede / **E**n al't volck / dat met hem it. **J**ona-
than nu ende Ahimaaz stonden by de fonteyne
Rogel: **E**n eeny dienst-maek ginck henen / **E**n
seide't henen aen / **E**n sy gingen henen / ende seiden
den Coningh David aen: **W**ant sy en mach-
ten haer niet sien laten / dat sy inder stad qua-
men. **E**n jonge dan noch sachse / ende seide't
Abisalom aen: **S**och die beyde gingen haeste-
lick / ende quamen in eeny man huyt te Na-
hurim / de vloecte eeny put hadde in zynen
voorhof / ende sy daelden daer in. Ende de vrou-
we nam ende sprede een deksel over het ope-
ne vanden put / ende stoyde goet daer op: Also
werdt de sake niet bekent. So nu Abisalom
knechten tot de vrouwe in't huyt quamen seide sy:
waer zyn Ahimaaz ende Jonathan? ende de
vrouwe seide tot hem: **S**z zyn over dat wa-
ter-veercken gegaan: Ende doe syse ghesocht **E**n
niet gevonden hadden / keerden sy weder na Je-
rusalem. Ende het geschiede na dat sy vesch ge-
gaen waren / so kommen sy uyt den put / ende

gingen henen/ en bootſchappen' i de Coninck Da-
uid: ende ſy ſeyden tot David: **M**accket u liedey
op/ en gaet haſtelick over het wvater/ wvant
alſo heeft Deſitophel tegen u lieden gexaden.
Eoe maccket ſich David op/ ende al' volck dat
met hem waſ/ en ſy gingen over de Jfordane:
Deſy het morgen-licht en ontbracker niet eenen
toe/ die niet over de Jfordane gegae en waer.
Al' nu Deſitophel ſach/ dat ſijney vaet niet
gedaen en waſ/ hadelde hyden ezel/ en maccket
ſich op/ ende loech na zyn huyſ in zyne ſtadt/
ende gaf bevel aen zyn huyſ/ ende verhing ſirg.
Dl' ſo hieſ hy/ ende wert begraven in zyn W-
ader' graf. David nu quam tot Mahanaim/ ende
Dabſalom tocch over de Jfordane/ hy/ ende alle
manneyſſrael' met hem. Ende Dabſalom had-
de Amasa in Jfoab' ſlach/ en geſtelt over het
heyr. Amasa nu waſ' een' man' ſone/ vrient
naem wat Iſhara/ de Jſraeliſ/ die ingegaen waſ'
tot Dabgail/ Dochter van Naſaſ/ en ſuſter van
Zeruja/ Joab' moeder. Jſrael nu en Dabſalom
legerden hen inden lande Siload'. Ende het
geſchiede/ al' David te Mahanaim gecomen
waſ/ dat Gobi de Sone van Naſaſ/ van
Zabba der kinder van Ammon/ en Machir/
de ſone Ammich/ van Le-debar/ Parziblai/
de Siloadter/ van Rogilim/ Bedderverck/
en ſchalen/ en aerdenvalen/ en ſarve ende ger-
ſe/ en auel/ ende gerooft kooey en boenen/ en
linſen/ oock gerooft. Ende hoonich/ en boker ende
ſchappen/ ende kooeyen-keſen/ brachten tot David/
en tot het volck/ dat met hem waſ/ om te eten:
want ſy ſeyden: Dit volck is hongering/ ende
moede/ ende dorſting inde Woeſtijn.

Het xviii. Capittel.

Wide David monſterde het volck/ dat
met hem waſ: ende hy ſtelde over hen
Overſte van duſenden/ en Overſte
van honderden. Doort' ſont David het volck
wt/ een der dendeel onder de hant Joab/ en een
der dendeel onder de hant van Dabſai/ den ſone
van Zeruja/ Joab' broeder/ en een der dendeel

under de hant van Iſhai/ den Selhiter: Ende de
Coninck ſeyde tot het volck: Ick ſal oock ſelſe
ſekkerlick met u lieden wpt trecken. Maer het
volck ſeyde: ghy en ſult niet wpt trecken: want of
wy te eny nael vlooden/ ſy ſullen het herte op
ont niet ſtelken/ ſa of de helſte van ont ſtorben/
ſy ſullen het herte op ont niet ſtelken/ maer ghy
zijt nu al' onſer tien duſent: So ſal' nu be-
ter zyn / dat ghy ont wpt de ſtadt ter hulpe zijt.
Doe ſeyde de Koning tot hen: Ick ſal doen/ dat goet
it in uwde oogen: De Koning nu ſtont aen de zyde
vande poorte/ en al' volc twee wpt by honderden/
en by duſenden. Ende de Koning geboot Joab/ en
Dabſai/ ende Iſhai/ ſeggende: handelt my ſacht-
kent met de Jengelick/ met Dabſalom/ ende al'
volc hoerde/ al' de Koning allen den overſten
van Dabſalom ſake geboot. Dl' oock het volck
wpt velt Jſrael te gemoete: ende de ſtrijt ge-
ſchiede by Epharim' wout. Ende het volck
Jſrael' wvert aldaer voor het aengeſichte van
David' knechten geſlagen/ en aldaer geſchiede
te dien ſelven dage een grove ſlach/ van wom-
tich duſent. Want de ſtrijt wert aldaer ver-
ſpreyt over al dat land: Ende het wout verſte-
erde/ te dien ſelven dage. Dabſalom nu ont-
moetede voort aengeſichte der knechten Da-
uid: ende Dabſalom veet op eenen muyl/ ende al'

de muyl quam onder de dicke ſacken van een
groote eycke/ ſo wvert zyn hooft waſt aen de
eycke/ dat hy hangen bleef tuſſchen den hemel
en tuſſchen de aerde/ en de muyl/ die onder hen
waſ

waſ/ ginck door: al' dat een man ſag/ ſo gaf hy
Joab te kennen/ en ſeyde: ſiet ic hebbe Dabſalom
ſien hangen aen een eycke. Doe ſeyde Joab tot
den man die i hem te kennen gaf: Siet doch/
ghy hebt geſien / waerom dan en hebt ghy hem
met al- daer ter aerden geſlagen? al' ſo aen
my ſtont om u tien ſilberlingen en eenen gordel
te geven. Maer de man ſeyde tot Joab: en of ic
al duſent ſilberlingen op mijne handen anochte
wdegen/ ſo en ſoude ick mijne hant aen det Co-
ninc' ſone niet ſlaen/ want de Coning heeft u/
en Dabſai/ en Iſhai voor onſe oeren gebeden/ ſeg-
gende: doed u/ wie ghy zijt van den jongelick
van Dabſalom. Of ic al valſchelic tegen mijn
ziels handelde/ ſo en ſoude doch geen dinck voor
den Coning verborgen worden: oock gy ſelſt ſou-
ter u van tegen over ſtellen. Doe ſeyde Joab:
Ick ſal hier by u al' niet vertoeden: en hy nam
drie pijlen/ en ſtaekte in Dabſalom' herte/ daer
hy noch waſ' levende in' midden der eycke.
Ende de tien jongen/ Joab' wapen-drageren/
omvingden hem: en ſy ſloegen Dabſalom/ en doo-
den hem. Doe bliet Joab met de baſugne/ en al'
volck keerde af van Jſrael achter na te jagen/
want Joab hielt het volck te rugge. Ende ſy na-
men Dabſalom / ende wierpen hem in' wout in
eenen grooten ſteen-koop: Ende ganſch Jſrael
vluchtede/ een yegelijc na zyne tente. Dabſalom
nu hadde genomen/ ende in zyn leven voor ſich
op-gericht eenen Pylaer die in het Coninc-
dal is/ want hy ſeyde/ ic en hebbe genen ſone/ om
mijne naem' te doen gedencken: Ende hy had-
de dien Pylaer ghenemt nae ſijnen name/
daerom wort hy tot op deſen dach genemt/ Dab-
ſalom' hant. Doe ſeyde Dhimaaz/ Zadok' ſone.
Laet my doch henen loopen/ ende den Coninck
bootſchappen/ dat de d'heere hem recht gedaen
heeft/ vande hant ſijner wyanden. Maer Jo-
ab ſeyde tot hem: Ghy en ſult deſen dach geen
bootſchapper zyn / maer op eenen anderen
dach ſult ghy bootſchappen/ deſen dach nu ſult

ghy niet bootſchappen/ daerom dat det Coninc
ſone doot is. Ende Joab ſeyde tot Cuſchi: Sact
henen/ en ſeght den Coning aen/ want ghy geſien
hebt/ ende Cuſchi boech ſich voor Joab/ ende liep
henen. Doch Dhimaaz/ Zadok' ſone/ voer moeg
voert/ ende ſeyde tot Joab: Wat het oock ſy/ laet
my doch oock den Cuſchi achter na loopen/ en
Joab ſeyde: Waerom ſou' gy nu henen loopen/
mijn Sone/ ſo ghy doch geen bequame bood-
ſchap en hebt? Wat het oock zy ſeyde hy
laet my henen loopen / ſo ſeyde hy tot hem/
Loopt henen: en Dhimaaz liep den wech van
het effen velt/ ende quam den Cuſchi voor by
David nu ſat tuſſchen de twee poorten: en de
wachtter ginck op het dach der poorte aenden
muur/ en hieſ ſijne oogen op/ ende ſach/ en ſiet/
daer liep een man alleen. So riep de wachtter
ende ſeyde den Coninck aen/ ende de Coninck
ſeyde: Indien hy alleen is/ ſo iſſer een bood-
ſchap in ſijnen mond / ende hy ginck al voort
ende anderde. Doe ſach de wachtter eenen an-
deren man loopende/ ende de wachtter riep tot
den poortier/ ende ſeyde: Siet/ daer loopt noch
een man alleen: Doe ſeyde de Coninck/ die
is oock een bootſchapper. Doort' ſeyde de
wachtter: Ick ſie den loopder eenen aen/ al'
den loop van Dhimaaz/ Zadok' ſone: Doe
ſeyde de Coninck/ dat is een goet man/ en ſal
met een goede bootſchap comen. Dhimaaz
dan riep/ en ſeyde tot den Coninck: Wede/ ende
hy boech ſich voor den Coninck met ſijn aen-
geſicht ter aerden/ en hy ſeyde: Selooft zy de
d'heere uwe God/ die de mannen der velt
have hant tegen mijnen heere den Coninck op-
hieven/ heeft over-gegeven. Doe ſeyde de Co-
ninck: Iſt vol met den jongelick/ met Dab-
ſalom? ende Dhimaaz ſeyde/ Ick ſach een groot
rumoer/ al' Joab det Koninc' knecht/ ende
my wden knecht af ſont / maer ick en weet
niet wat. Ende de Koninck ſeyde: Sact om/
ſtelt u hier: ſo ginck hy om/ ende bleef ſtaen.
Ende ſiet/ Cuſchi quam aen/ en Cuſchi ſeyde:
Mijne

Wilt men heere den Coning wort geboofschapt/ dat u de heere heden heeft recht gedaen van de hant aller der gener/die tegen u opstonden. Doe seide Coning tot Cuschi: **H**et wel met den son- gelinck/met Absalom? **H**ij Cuschi seide: **D**e wy- anden mijnt heere den Coning? **H**ij alle die tegen u ten quade opstaen/ moeten worden al de jon- gelinck. **D**oe wort de Coning seer beroert/ end- ginc op na de oppersale der poort/ **H**ij vossende/ end- in sijn gach seide hy also: **m**ijn sone Absa- lom/ **m**ijn sone/ **m**ijn sone Absalom! **O**ch dat ik/ ick/ voor u ghestorven warent/ Absalom mijne sone/ **m**ijn sone.

Het xix. Capittel.

Wilde soab wort aengeseyt: **S**iet/ de Co- ning voert/ ende bedrijft rouwe over Absalom. **D**oe wort de verlossinge te dien selven dage den ganischen volcke tot rou- we: **W**ant het volck hadde te dien selven dage horen seggen: **H**et smerte den Coning over zije- nen sone. **E**nde het volck quam te dien selven da- ge steelt-wijse inde stad/ gelijk als het volck sijn wech steelt/ dat bespraemt is/ wannerse in- den strijt gevelden zijn. **D**e Coningh nu hadde zyn aengesichte toegewonden/ ende de Coningh riep met luyder stemme: **m**ijn sone Absalom/ Absalom mijne sone/ **m**ijn sone! **D**oe quam soab tot den Coning in't huyt/ **H**ij seide: **g**y hebt heden beschaemt het aengesichte aller uwer knechten/ die uwe ziele/ **H**ij de ziele uwer sone **H**ij uwer dochteren/ ende de ziele uwer wijven/ **H**ij de ziele uwer by wijven heden hebben bevrijt: **L**ief hebbede die u haten/ ende hatende die u lief hebben/ **W**ant ghy goet heden te kennen/ **D**at overste **H**ij knechten by u niet en zijn/ **W**ant het merckte heden/ **D**at/ so Absalom leefde/ **H**ij vop heden alle doot waeren/ **D**at het allday ver- soude zijn in uwe ooghen. **S**o staet nu op/ **G**aet uyt end- spreeckt nae't heere uwer knechten **W**ant ik sweere by den heere/ **a**lt ghy niet uyt en gaet/ **S**o daer een man dese nacht by u sal overnachten! **H**ij dit sal u quader zijn/ **D**an al't

quaet/ dat over u gecomen is **S**ay uwer seucht aen tot nu toe. **D**oe stont de Coning op/ **H**ij sette de sich inde poorte/ ende sy lieten al't volck weten/ seggende/ **S**iet de Coning sit inde poorte. **D**oe quam al't volck voor det Coning aengesigt/ **M**aer Israeel wat gebloden/ **e**en yegelic na zijne tenten. **E**nde al't volck/ in alle stammen Israels/ **W**at ont- rix sijn/ **W**issende/ seggende: **D**e Coning heeft ont gered vande hand onser vyanden/ **E**nd- hy heeft ont bevryt vande hand der Philistijnen/ **H**ij nu it hy uyt den lande geblug voor Absalom: **E**nde Absalom/ dien wy over ont gesalst hadden it inden strijt gestorven/ **n**u dan/ **W**aerom svygt ghy lieden vanden Coning weder te halen? **D**oe sont de Coning David tot Zadok **H**ij tot Abiathar de Priesteren/ seggende: **s**preect tot de Oultzen van Juda/ seggende- **W**aerom sult ghy lieden de laefste zijn/ om de Coningh weder te halen in sijn huyt? **W**ant de reden det ganischen Israels wat tot den Coning gecomen in sijn huyt. **S**y zijt mijne broeders/ **m**ijn been ende mijn vleesch zijt gy/ **W**aerom sult gy dan de laefste zijn/ om den Coning weder te halen? **E**nde tot Amasa sult gy- lieden seggen: **S**ijt ghy met mijn been **H**ij mijn vleesch? **S**ed doe my so/ **H**ij doe- der so toe/ **S**o ghy niet leijg- overste sult zijn voor mijn aengesichte/ **a**lleydagen in soabts plaetse. **D**also merckte hy het herte aller mannen van Juda/ **a**lt een en eenigen man/ **H**ij sy souden henen ten Coning/ seggende/ **k**eeret weder/ **g**hy end- alle uwe knechten. **D**oe keerde de Coning voo- der/ **H**ij quam tot de Jordane/ **H**ij Juda quam tot Silgal/ om den Coning in't gemoete te gach/ **D**at sy den Coning over de Jordane woorden. **E**nde Simei/ de sone van Gera/ een sone van Kemmi/ die van Bahurim wat haefte de/ **H**ij quam af met de mannen van Juda/ den Coning David te gemoete. **E**nd- dusfont man van Benjamin met hem/ **o**ck Ziba/ de knecht van Sauls huyt/ **H**ij zijne vijftien sone/ **H**ij zijne twintigh knechten met hem/ **H**ij sy soghen weer- dinglick over de Jordane/ **W**aer den Coning

Delt ande pont over-boer om het huyt de Coning over te halen/ **H**ij te doen dat goet waer in sijne ooghen/ **S**o viel Simei/ de sone van Gera meder voor het aengesichte det Coning/ **a**lt hy over de Jordane voer: **H**ij hy seide tot den Coning: **m**ijn heere en rekene my niet toe de misdast/ ende gedencke niet/ **W**at uwe knecht verkeerde- lick gedaen heeft/ **t**e dien dage/ **a**lt mijn heere de Coning uyt Jerusalem uyt-ginck/ **D**attet de Co- ningh sich ter herten soude nemen. **W**ant uwe knecht woeet het selckelick/ **i**ck hebbe gesondigt: **D**och siet/ **i**ck ben heden gecomen/ **d**e eerste van den gantschen huyt Joseph/ om mijnen heere den Coningh te gemoete af te comen. **S**oe ant- woorde Absai de sone van Seruja/ **H**ij seide: **s**ou- de dan Simei hier voor niet gedoot worden? **S**o hy doch den gesalften de heere ghebloekt heeft. **M**aer David seide: **W**at heb ick met u lieden te doen/ **g**y sone van Seruja/ **D**at ghy my heden ten Gathay soudet zijn/ **s**oude heden yemandt gedoot worden in Israeel? **W**ant en woeet ick niet/ **D**at ick heden Coning geworden ben over Israeel? **E**nde de Coningh seide tot Simei: **S**y en sult niet stercken/ **H**ij de Coning vooer hem. **M**ephiboseth/ **S**auls sone quam oock af den Coning te gemoete/ **H**ij hy hadde zijne voeten niet schoongemacckt/ **n**oeste zijne knevelbaert beschoren/ **n**oeste zijne kneederen gewasschen/ **v**an die dach af/ **D**at de Coning wat wech gegaen/ **t**o dien dach toe/ **D**at hy met vrede weder quam. **E**nde het geschied- **a**lt hy te Jerusalem den Coning te gemoete quam/ **D**at de Coning tot hem seide: **W**aerom en zijt ghy niet met my getogen/ **M**ephiboseth? **E**nde hy seide: **M**ijn heere Coning/ **m**ijn knecht heeft my bedrogen: **W**ant uwe knecht seide: **i**ck sal my eenen tzel sadelen/ **H**ij daer op rijden/ **H**ij tot den Coning trecken/ **W**ant uwe knecht is kreu- pel. **S**aer toe heeft hy uwe knecht by mijnen heere den Coning valscheelick aengedragen: **D**org mijn heere de Coning it al't een Engel **S**odt: **D**oet dan/ **D**at goet is in uwe ooghen. **W**ant al

mijn **W**adert huyt en is niet gewesst/ **a**lt maer lieden det doot voor mijnen heere den Coningh/ **n**oestant hebt ghy uwen knecht geset onder de gene/ **D**ie aen uwe tafel eten: **W**at heb ick dan meer voer gerechthet/ **H**ij meer te roepen aen den Coning? **D**oe seide de Coning tot hem: **W**aerom spreeckt gy meer van uwe sa- ken? **i**c hebbe gesept: **g**y **H**ij Ziba/ **D**espt het lant. **E**nde Mephiboseth seide tot den Coning: **h**y ne- me het oock ganisch voech: **m**a dien mijn heere de Coning met vrede in sijn huyt is gecomen **P**harzillai de Siladiter quam oock af van Babelim/ **H**ij hy loogh niet den Coning over de Jordane om hem over de Jordane te gelopen. **P**harzillai nu wat seer out/ **e**en man van tachtentich jaer: **E**nde hy hadde den Coning onderhou- den/ **D**oe hy te Mahanaim sijn verblif hadde/ **W**ant hy wat een seer groot man. **E**nde de Co- ning seide tot Pharzillai: **T**reect ghy met my over/ **e**nde ic sal u by my te Jerusalem onderhou- den. **M**aer Pharzillai seide tot den Coningh: **H**oe veel sulley de dagen der jaren mijnt levent zijn/ **D**at ick niet den Coningh soude optrecken nae Jerusalem? **i**ck ben heden tachtentich jaer- out/ **s**oude ick konnen onderschepden tusschen goet ende quaet? **s**oude uwe knecht konnen smaken/ **W**at ick ete/ **H**ij wat ick drinke? **s**oude ick meer konnen hooren **m**a de stemme der Sangeren **e**n Sangeressen? **E**nd- **W**aerom soud' uwe knecht mijnen heere den Coning voordere tot eenen lufft zijn? **U**we knecht sal maer een weynigh met den Coningh over de Jordane gach: **W**aerom doch soude my de Coningh sulck een vordere- dinghe doen? **L**aet doch uwe knecht weder- keeren/ **D**at ick sterve in mijne stad/ **b**y mijnen vader **H**ij mijner moeder graf/ **m**aer siet daer it uwe knecht Chimham/ **l**aet dien met mijnen heere den Coning overtrecken/ **H**ij doet hem/ **D**at goet is in uwe ooghen. **S**oe seide de Coningh: **C**himham sal met my overtrecken/ **E**nde ick sal hem doen/ **D**at goet is in uwe ooghen: **I**a alle/ **W**at ghy op my begeeren sult/ **s**al ick u doen:

Soe nu al't volck over de Jordane yegasen waer-
end de Coningh oock waer-gegasen/ kusst
de Coning den Parzillai/ en zegende hem/ also
keerde hy weder na zijne plaetse: en de Coning
toog voort na Silgal/ ende Chumham toech
met hem voort/ en al't volck van Juda hadde
den Coningh overgevoert/ al't oock een gedeelt
der volken Israelt. En siet/ alle mannen Israelt
quamen tot den Coning/ en sy seydten tot den Co-
ning: Waerom hebben u onse broeders/ de man-
nen van Juda gestolen/ ende hebben den Coning
en zijn huys over de Jordane gevoert/ ende alle
mannen Davids met hem? Soe antwoorden alle
mannen van Juda tegen de mannen Israelt/ om
dat de Coning ons nabervant is/ en waerom
ziet ghy nu toornig over dese sake? hebben wy
den Coning niet geleyt van de Roningh kof-
te/ heeft hy ons een geskenck gheschenken/
Ende de mannen Israelt antwoorden den man-
nen van Juda/ ende seydten/ wy hebben thien
deelken aenden Coning/ en oock een David/ wy
meer dan ghy/ waerom hebt ghy ons dan ge-
wongt geargt/ dat ontwoert niet het kerstige-
woest en is ons Coning weder te halten/ maar
het woert der mannen van Juda/ wat harder
dan het woert der mannen Israelt.

Het xx. Capittel.

Doe wat daer by gebal een Pelialt
man/ wient menen waer Seba/ een
sone van Bichai/ een man van Temim/
die bliet met de basunne/ en seydte: wy hebben
geen deel aen David/ en wy hebben geen erffe-
nisse aenden sone van Ijai/ een yegelik na zyne
tenten/ o Israelt. Soe toech alle man van Israelt
op van achter David/ Seba den sone van Birgi
argier na/ maer de mannen van Juda bleefden
haren Coning aen/ vande Jordane af tot aen Je-
rusalem. Soe nu David in zijn huys te Jerusaleem
quam/ nam de Coning de tien wijven zijne by-
woyen/ die hy gelaten hadde om het huys te be-
waren/ en de veertien en een huys van bewaringe/
en onderheltse/ maer en ginc tot haer niet in/ en

hy waren op-gesloten tot op den dach van haer-
lioder doot/ levende al't Deduven. Voort
seyde de Coning tot Amasa/ roept my de man-
nen van Juda te samen tegen den dach dach/ en
ende gy stelt u dan hier. Ende Amasa ginc henen
om Juda by een te roepen/ maer hy bleef argier
boven den gesetten tijt/ dien hy hem geset hadde.
Soe seydte David tot Abisai/ nu sal ont Seba/
den sone van Birgi/ moer quaet doen als Abi-
saiom/ me emt gy de kerntien uvoet heeren/ ende
laecht hem argier na/ op dat hy niet misgiet
vast steden voor sieg vindt/ en siet onse oogen
ontreckt. Soe togen uyt hem argier na/ de man-
nen Joab/ ende de Crethi en de Plethi/ en alle
de helden/ dese togen uyt van Jerusaleem/ om Seba
den sone van Birgi argier na te jagen. En sy
nu waren by den grooten steen/ die by Sibion
is/ so quam Amasa voor haer aengesichte. Ende
Joab wat omgordet over zijn kleet/ dat hy aen
hadde/ en daer op wat een goddel/ daer t'voert
aen vast gemaect wat/ op zijn bendent in zyne
sijde/ ende al't hy voort ginc so viel't uyt. En
Joab seydte tot Amasa: Is't wel met u/ mijn
broeder/ ende Joab valte met de vergelshant
den boert van Amasa/ om hem te kuffen. Ende
Amasa en hoede sich niet voor het voert/ dat in
Joab hant wat/ so sloech hy hem daer mede aen
de wijde ribbe/ ende hy stont zyn ingevant ten
aerden uyt/ en hy en sloeg hem niet ten woede
male/ en hy sterf. Soe jaegden Joab ende sijn
broeder Abisai/ Seba den sone van Birgi argier
na. Maer een man van Joab turgent/ bleef by
hem staen/ en hy seydte: wie isser/ die lust heeft
aen Joab? en wie isser/ die voor David is? Die
velgs Joab na. Amasa nu lag mit bloet gewen-
del mit midden op de strate/ al't die man sarg/ dat
al't volck staen bleef/ so deed hy Amasa woest
vande strate mit veli/ ende vorep een kleet op
hem/ derwylc hy sarg dat al't die by hem quam
staen bleef. Soe hy nu vande strate woest gene-
men wat/ toog alle man voort Joab na/ om Seba
den sone van Birgi argier na te jagen. Ende hy looch
henen

henen door alle stammen Israelt na Abel/ te
voeten Beth-macha/ ende t' gantske Berim/
ende sy versamelden sich/ ende quamen hem oec
na. Ende sy quamen ende belegerden hem in
Abel Beth-macha/ en sy vierpen een wal
op legende Stadt/ dat hy aende buyten-muer
stont/ en al't volck/ dat met Joab wat/ verdor-
venden muer/ om dien neder te velken. Soe riep
een wijse Vrouw uyt de Stadt/ hooft/ hooft-
seght doch tot Joab/ madert tot hier toe/ dat siet
tot u spreke. Soe hy nu tot haer madert/ seydte
de vrouwe/ siet gy Joab? en hy seydte: Ic bent/ ende
sy seydte tot hem: hoorde woorden uwer dienst-
maegt/ en hy seydte/ siet hore. Soe sprach sy/ seg-
gende: sy voortden spraken sy gemeenlick/ seg-
gende/ sy sulken sonder wijffel te Abelt waegten
en also volbrachten sy. Ic bey een vande vreed-
same/ vande getrouwen in Israelt/ en gy soect te
doden eens Stadt die eens moeder is in Israelt/
waerom sou gy het erfdeel der heeren verlin-
den? Soe antwoorde Joab/ ende seydte: Icy verve/
Icy verve van my/ dat ic soude verlinde/ en
dat ic soude verderben/ de sake is niet also/ maer
een man vant gebeygte Ephraim/ wient naem
is Seba/ de sone van Birgi/ heeft zijne handt
opgehoven tegen de Coning/ tegen David/ lovert
hem alleen/ so sal ic van dese Stadt afstrecken.
Soe seydte de Vrouw tot Joab: Siet zyn hooft
sal tot u over den muer geworpen worden. En
de vrouwe quam in tot al't volck met hare wijf-
heyt/ en sy hieuvden Seba den sone van Birgi/ het
hooft af/ en vierpen't tot Joab. Soe bliet hy met
de basunne/ ende sy verstroyde sijn band-
Stadt/
een yegelic na zyne tenten/ ende Joab keerde
weder na Jerusaleem tot den Coning. Joab nu
wat over het gantske heyl Israelt/ en Benaja
de sone van Jojada/ over Crethi/ en over de Ple-
thi/ ende Doram wat over de schattinge/ ende
Josaphat/ de sone van Hilibet/ wat Cantzelier/ en
Seja wat seguiver/ ende Sadok en Abijahar
waren Priesters. Ende oock wat Ira/ de fairi-
ter/ Davids Oppers-officier.

Het xxj. Capittel.

Doe daer wat in Davids dagen een
honger/ drie jaren/ naer argier Jaer/ en
David sogte het aengesichte der heeren:
en de heere seydte/ Ic om Saul/ en om den
bloet-huyse/ wilke/ om dat hy de Gibeoniten
gedoot heeft. Soe riep de Coning de Gibeoniten
ende seydte tot hen de Gibeoniten nu/ die waren
niet vande kinderen Israelt/ maer van het
overblijffel der Amoriten/ en de kinderen Israelt
hadde hen geswoeren/ maer Saul sogte te
sien in sijn yver voor de kinderen Israelt ende
Juda. David dan seydte tot de Gibeoniten: Wat
sal ic u lieden doen? ende waer mede sal ic
versoenen/ dat ghy het erfdeel der heeren
zegenet. Soe seydten de Gibeoniten tot hem/ het
is ont niet te doen om silver ende gont met saul
ende met zynen huys/ oock en is ont niet om
yemant te doden in Israelt. Ende hy seydte/ wat
legget ghy dan dat ic u doen sal? Ende sy seydten
tot den Coning: De man die ons te niet ge-
maect/ ende tegen ons gedaelt heeft/ dat wy
souden verdelghen worden/ sonder te konnen be-
staen in enige lant-pale van Israelt/ laet ons
seven mannen van zyne soney gegeven worden
dat wyse den heere ophangen te gibe Saul/
o ghy verkoronedet heeren/ ende de Coningh
seyde/ siet salse geven. Doch de Coningh ver-
schoonde Mephiboseth/ den sone van Jonathan/
des soont Saul/ om den reede der heeren/ die
tusschen hen wat/ tusschen David/ en tusschen
Jonathan Saul den sone. Maer de Coning
nam de twee soney van Rizpa/ dorster van
Daja/ die sy Saul gebaert hadde/ Amnon en
Mephiboseth/ daer toe vijf soney van Mi-
regab luster Saul dorster/ die sy Dziel den
sone van Parzillai/ den moecholathiter gebaert
hadde. Ende hy gaffe inde hant der Gibeoniten/
diese ophingen op den berg voor t' aengesichte
der heeren/ ende de seven vielken te gelycke.
Ende sy werden gedoot inde dagen der oogst/ inde
kerste dagen/ in t' begin der Sersten-oogst.

Soe nam Rizpa/ de dochter van Daja/ eenen
sack/ en spande dien voor haer uyt op eenen volz-
sien/ van't begin det oogzet/ tot datter water
op hem ruppede vanden hemel/ ende sy liet het
gevogelic des hemels op hem niet rusten des
daegs/ noch het gedieret van't veld det nacht.
Ende het wort David aengheseyt/ waer Rizpa/
de dochter van Daja Sauls bywijf/ gedaen had-
de. So ginc David heney/ ende nam de beeu-
derey Sauls/ ende de beenderey Ionathans/ sijne
soons/ vande Burgeren van Jabes in Giliad/
die de selve ghesloeyen hadde vande strate
Beth-Say/ alwaer se de Philistijnen hadden
op ghehangen/ ten daghe/ althet Philistijnen
Saul sloegen op Silboa. Ende hy bracht van
daer op de beenderey Sauls ende de beenderey
Ionathans/ sijne soont: Oock versamelden sy de
beenderey der ghangenen. Ende sy begroeven
de beenderey Sauls/ ende sijne soons/ Ion-
athans/ inden landey Benjamins te Zela/
in't graf sijns Vaders/ ende deden al-
bet/ dat de Koningh gheboden hadde: Alsoo
werdt Godt maer deseyden Lande verbe-
den. Voort hadden de Philistijnen noch eenen
krijgh teghen Israell: Ende David toech af/
ende sijne knechten met hem/ ende streden
teghen de Philistijnen/ dat David moech
werdt. Ende Abi Donob/ die van det Za-
pha kinderey was: Ende het gewichte sijner
spiesse drie hondert ghewicht loopers/ ende
hy was aen gegost met een nieuwen Sweert:
Dese dacht David te slaen. Maer Abisai/
de soon van Jeujah/ holp hem/ ende sloeg
den Philistijn ende doot hem: Soe woer-
den hem de mannen Davids/ seggend: Ghy
sult niet meer met ons uyt-trecken ten strij-
de/ op dat ghy de Lampe Israels niet uyt en
bluffet. Ende het geschiedt daer na datter
wederom een krijch was te Gath/ tegen de
Philistijnen: Doe sloech Sibbochai/ de Gusa-
thier/ Gath/ die van det Zapha kinderey
was. Voort wasser noch een krijch te Gath/
tegen de Philistijnen/ en Elhanan/ de soone van
Jaair/ Drogim/ sloeg Beth-Halachmi/ de volc-
ke was met Goliath den Gethiter/ vrient
spiesse-hout wat/ althet een vobert-boom. Nog
wasser oock een krijch te Gath/ ende daer was
een seer lanc man/ die sef vingerey hadde aen
sijne handen/ ende sef teenen aen sijne voeten/
vier- en-twintig in getale/ ende dese was oock
den Zaphageboren. Ende hy hoorde Israell/
maer Ionathans/ de soone van Simea/ Davids
broeder/ sloech hem. Dese vier waren aen Zapha
geboren te Gath: en sy vielen door de hant Da-
vid/ ende door de hant sijner knechten.

Het xxij. Capittel.

Ende David sprack de woorden deses Liedes
lot den Heere; ten dage althet Heere hem
verloft hadde uyt de hant aller sijner vyanden/
en uyt de hant Sauls. Ghy seydte dan des Heere is
my mijne steenvolze/ en mijn boeg/ ende mijn
uyt-helper. God is mijne rots/ ick sal op hem
betrouwen; mijn schilt en den hoorn mijns heyls/
mijn hooch-verrecker/ en mijn toevlucht/ mijn
verlosser/ van gewelddt hebt ghy my verloft.
Ick aen-riep den Heere die te prijsen is/ ende

ick voert verloft van mijne vyanden. Want
baren det doot hadden my om-vanghen: Welken
Poliabts verschickten my. Vyanden der he-
be omringden my: stricken det doot bejegenden
my. Althet my banghe was/ aen-riep ick den
Heere/ ende riep tot mijnen Godt; Ende hy hoorde mijne stemme: uyt sijne Pala-
ce

ce/ en mijn gewoep quam in sijne ooren. Doe da-
verde ende besede de aerde/ de fondamenten det
hemelt beroerden sich/ en daverden/ om dat hy
ontsetken wat/ roock ginc op van sijner neuse/
ende een vper uyt sijnen mont verleede/ kolon
werden daer van aen-gesteken. Ende hy boog
den hemel/ en daelde neder/ ende donckerheyt
was onder sijne voeten. Ende hy voer op eenen
Cherub/ en vlooch: en wort gesien op de vlen-
gelen des wints. Ende hy settede duysternisse
ronson sich tot tenen/ eenen s'amen-bindinge der
wateren/ volcken det hemelt. Van den glantz
voor hem heney/ werden kolon des vper aen-
gesteken. De Heere donerde van den hemel/
ende de Alderhoochste gaf sijne stemme. Ende
hy sont pijlen uyt en verstopde se/ blicken/ ende
versickelste. Ende diepe kolekten der Zee wer-
den ghesien/ de gronden der Wereldt werde
ontdeekt/ door het schelden det Heeren/ van het
gheslaet det wint sijner neuse. Ghy sont van
der hoochste/ hy nam my: Ghy trock my op
uyt grote Wateren. Ghy verlostte my van
mijner stercken vyand/ van mijne hateren/
om dat se machtiger waren dan ick. Ghy had-
den my bejegend ten daghe mijns onghewals; maer
de Heere was my een steunsel: Ende hy voerde
my uyt de ruyt/ ende ruckte my uyt/ want hy hadde lust aen my.
Se Heere vergelt my na mijne gersch-
ticheyt; Ghy gaf my weder nae de reynicheyt
mijner handen. Want ick hebbe det Heeren
begeen ghewont/ ende en ben mijnen Godt
niet godlooslich af-gesien. Want alle sijne
rechten waren voor my/ ende sijne insetina-
gen/ daer van en weeck ick niet af. Maer
ick was oproecht voor hem; ende ick wacht-
tede my voor mijn ongherechticheyt. Soo
gaf my de Heere weder nae mijne ge-
rechticheyt/ nae mijne reynicheyt/ voor sijne
ooghen. By den goedertieren houdt ghy u
goedertieren/ by den op-rechten hebt houdt ghy
u oproecht. By den reynen hout ghy u reyn/ maer

by den verkeerden hout ghy u verdract. Ende
ghy verlost het bedruide volck/ maer uwe ooghen
sijn tegen de hooge/ ghy sulst vernederen. Want
ghy zyt myne Lampe/ o Heere/ ende de
Heere doet myne duysternisse op-kla-
ren. Want met u loop ick door eenen be-
met mijnen Godt springh ick over eenen mu-
Godt wech is volmaecte reden det Heere
Heere is door loutert: Ghy is en schilt/ alle en
wie op hem betrouwen. Want wie is Godt/
behalven den Heere/ ende wie is en
rots/ behalven onsen Godt. God is mijne
stercke ende kracht; ende hy heeft mijnen
wegh volcomen geopen. Ghy maecte mijne
voeten gelyck althet vanden/ ende stelt my
op myne hochten. Ghy beset mijne handen ten
strijden/ so dat en staken boghe met myne ar-
men verbroken is. Oock hebt ghy my ghege-
ven den schildt uwer heyls/ ende door u
verootmoedighen hebt ghy my groot ghe-
maecte. Ghy hebt mijnen voet-stap ruyn
ghemaecte onder my; ende mijne enckelen
hebben niet ghewanckelt. Ick vervolghde
mijne vyanden/ ende verdelghde se/ ende en
keerde niet weder so dat ick se verdaen
hadde. Ende ick verleede se/ en door-strack se/
dat se niet weder op-stonden. Maer sy vielen
onder mijne voeten. Want ghy om-godet
my met kracht ten strijde: Ghy deed onder
my neder bucken/ die teghen my op-stonden
Ende ghy gaet my den necke mijner vy-
anden/ myner hateren; ende ick verniedde se.
Sy sagen uyt/ maer daer en was geen verlos-
ser; na den Heere/ maer hy en antwoor-
de hem niet. Soe vergrypde ick se/ althet
der aerden ick stampste/ ick broede se uyt althet
slijk der straten. Oock hebt ghy my uyt-ge-
holpen vande vrisen myn volck/ ghy hebt
my verwaert tot een hooft der Heerden: Ghet
volck dat ick niet en kende/ heeft my ghe-
dient. Weende hebben sich my ghevoynde-
lyck onder voeten: Soo haest althet haer oore

Ick hebbe soer gesondicht in't geene ick godaen hebbe/ maer nu o Heere: neem doech de misdact uwer knecht woech/ want ick hebbe seer sottelelyck gedaen. Delt nu Davids (morgent) op-stont/ so geschiede het woord des Heeren tot den Propheten Sad/ Davids Siender/ seggende: Sael heney ende spreckett tot David; Also seyt doech **ⓈⓈⓈ**; Drie dingen dracy ick u voors; Verkloft u eeny uyt dien/ dat ick u doe. So quam Sad tot David/ ende maecte hem bekent/ ende yde tot hem; Sal u eeny hunger van sevey faroy in u landt comen? ofte wilt gy drie maenden vlieden voer't aengesichte uwer Wyanden/ dat die u verbolgen? ofte datter drie dagen Pestilencie in u landt zy; Merckt nu/ ende siet toe/ wat antwoort ick dien sal weder brengen/ die my gesondtch heeft. Doe seyde David tot Sad; My is seer banghe; laet onch doech inde handt des Heeren vallen/ want zijne barmherticheden zijn vele/ maer ey laet my in de handt van Menschen niet vallen. Doe gaf de Heere eene Pestilencie in Israell/ van den morgen aen tot den gesetten tijdt toe: ende daer storden van den volcke/ van Say tot Perseba toe/ sevenentich duysent mannen. Doe nu de Engel sijne hant uytstreckte over Jerusalem/ om haer te verderden/ beroude't den Heere over het quaet/ ende hy seyde tot den Engel/ die't verderf onder den volcke maecte: 't is genoech/ treckt uwe hant af: de Engel des Heeren nu wat by den dorstg-vloer van Drabna den Jebusiter/ ende David/ altheden Engel sach/ die het volck sloech/ sprack tot den Heere ende seyde: Siet ick/ ick hebbe gesondigt/ ey ick/ ick heb on-

recht gehandelt/ maer wat hebben dese schapen gedaen? Uwe hant sydoech tegen my/ ende tegen mijn vaderen huyt. Ende Sad quam tot David op dien selven dach/ ende seyde tot hem: Sact op/ richt den heere eenen Altaer op den dorstg-vloer van Drabna den Jebusiter. Also ginck David op qua Sadt woort/ gelijck altheden Heere geboden hadde. Ende Drabna sach toe/ ey sach den Coningh ende sijne knechten tot hem overcomen/ so ginck Drabna uyt/ ende boeg sig vorderen Coninck met sijn aengesichte ter aerden. Ende Drabna seyde; Waerom komt mijn heere de Coninck tot sijnen knecht? ende David seyde; Om desey dorstg-vloer van u te koopem/ om den Heere eenen Altaer te bouwen/ op dat dese plage op-gehouden word van over den volcke. Doe seyde Drabna tot David; Mijn Heere de Coningh neme ende offere dat goetd it in zijne ooge; siet daer de runderen ten brant-offer/ ende de sleden ende het runder-luych ten hout. Sit allet gaf Drabna de Coningh aen den Coninck; voort seyde Drabna tot den Coninck; De Heere uwe Sadt neme een welgevallen in u. Doch de Coninck seyde tot Drabna; Neen/ maer ick sal't sekerlijck van u koopem voer den prijs/ want ick sal den Heere mijn Sadt niet offeren brant-offeren om niet/ alsoo kochte David den dorstg-vloer/ ende de Runderen voor vijftich silbere sikelen. Ende Davidt bouwde al-daer den **ⓈⓈⓈ** eenen Altaer/ ende offerde brant-offeren/ ende danck-offeren; Also wert de Heere der Lande verbeden/ ende dese plage van over Israell op-gehouden.

E Y N D E.

compl. 7.

